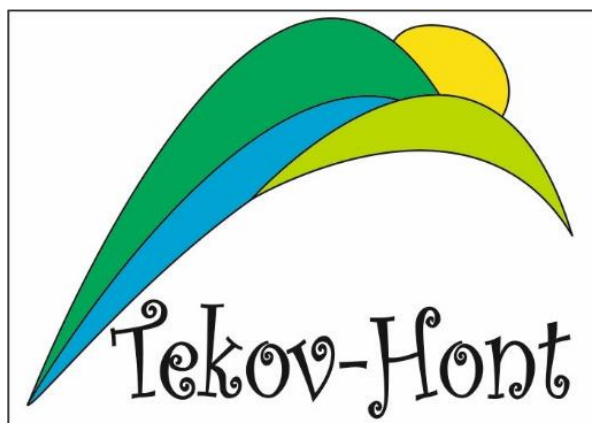

Stratégia CLLD

„S nami pre nás“

OZ Tekov-Hont

Abstrakt

Stratégia CLLD „S nami pre nás“, pripravená obyvateľmi územia OZ Tekov-Hont a jeho členmi verejno-súkromného partnerstva v súlade s podmienkami Výzvy 1MAS/PRV/2015, reflektuje na jednej strane najdôležitejšie **potreby a potenciál** územia OZ a na strane druhej možnosti CLLD, tak ako sú pripravené v podmienkach SR prostredníctvom dvoch programov financovaných zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ, a to PRV SR a IROP SR.

Územie OZ Tekov-Hont pokrýva 43 obcí, 28 540 obyvateľov na ploche 666,581 km², s priemernou hustotou obyvateľstva 43/km². OZ Tekov-Hont je lokalizované na juhovýchode až východe Nitrianskeho samosprávneho kraja a svojím charakterom, osídlením a spôsobom výroby sa považuje za vidiecky región.

Aj napriek svojej dobrej polohe, ako aj početným prírodným a materiálnym zdrojom je považovaný za menej rozvinutý región. Partnerstvo sa rozhodlo pripraviť stratégiu CLLD, ktorá môže v strednodobom horizonte strategicky **pomôcť zlepšiť podmienky pre život a pracovné uplatnenie obyvateľov územia OZ**, a tak prispieť k naplneniu dlhodobej vízie územia.

Pre naplnenie strategického cieľa sa partnerstvo rozhodlo zamerať intervenciu stratégie do štyroch oblastí.

V prvom rade ide o **podporu miestneho podnikania**, ktoré má pomôcť vyriešiť potrebu zabezpečiť viac príjmov a práce pre miestne obyvateľstvo a zároveň podporiť nové výrobky a služby so zreteľom na ich regionálny charakter a rozvoj regionálnych trhov, ako aj občiansku vybavenosť. Špecifická pozornosť bude pritom kladená rozvoju **vidiekeho cestovného ruchu**. Vidiecky cestovný ruch je pritom chápaný nielen ako zdroj príjmov a zamestnanosti, ale aj ako sektor, ktorý pomáha zvýšiť celkovú atraktivitu územia pre domácich a návštevníkov. Synergicky k obom vyšším prioritám je pridružená ďalšia – **vzhľad obcí a malá infraštruktúra**, ktorá má napomôcť práve k vyššie uvedenej atraktivite územia, ale zároveň aj spríjemniť a zlepšiť služby pre miestnych obyvateľov.

Štvrtou strategickou prioritou je **sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie**. Intervencie prostredníctvom tejto priority majú okrem poskytovania služieb, aj pomôcť zlepšiť príjmy, a v dlhodobom horizonte aj pomôcť tvoriť lepšiu zamestnanosť cez budovanie nových zručností. Uvedené priority budú naplnené pomocou **deviatich opatrení PRV SR a piatich aktivít IROP SR**. Pritom partnerstvo OZ bude podporovať projekty, ktoré budú prinášať

inovatívne riešenia a budú fungovať vo vzájomnej synergii, aby zabezpečili výraznú integráciu stratégie. Miestne zdroje budú primárne v realizácii projektov.

Obsah

Abstrakt	2
Zoznam tabuliek	4
1. Základné informácie o MAS	8
1.1. Identifikačné údaje MAS	8
1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje.....	8
2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD	9
2.1. Vznik a história partnerstva	9
2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD	11
3. Analytický rámec.....	13
3.1. Analýza zdrojov územia	13
3.2. SWOT analýza	45
3.3. Identifikácia potrieb	53
4. Strategický rámec	58
4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa.....	60
4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení	62
4.3. Súhrnná tabuľka strategického rámca	69
4.4. Integrované znaky stratégie CLLD	70
4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD	72
5. Implementačný rámec.....	74
5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu	74
5.2. Akčný plán	91
5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD	127
6. Finančný rámec.....	135
6.1. Financovanie stratégie CLLD	Chyba! Záložka nie je definovaná.
6.2. Finančný plán pre opatrenia.....	Chyba! Záložka nie je definovaná.
7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť	142

7.1. Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia	143
7.2. Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV	143
7.3. Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP	144
7.4. Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva	144
7.5. Prínosy k životnému prostrediu	145
7.6. Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD	145

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS	8
Tabuľka č. 2: Spoločné stretnutia OZ Pod Slovenskou bránou a OZ V dlani Hrona.....	10
Tabuľka č.3 Percentuálny podiel Rómov vo vybraných obciach územia OZ Tekov-Hont	28
Tabuľka č.4 Využitie neobývaných domov v území OZ Tekov-Hont.....	37
Tabuľka č.5 SWOT analýza územia OZ Tekov-Hont (povinná tabuľka č.2 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD).....	46
Tabuľka č.6 Potreby územia OZ Tekov-Hont	54
Tabuľka č.7 Identifikované potreby územia OZ Tekov-Hont.....	55
Tabuľka č.8 Zdôvodnenie výberu priorít a špecifických cieľov stratégie CLLD	63
Tabuľka č. 9 Prehľad primárnych a sekundárnych príspevkov priorít stratégie k fókusovým oblastiam PRV SR.....	65
Tabuľka č.10 Príspevok priorít stratégie CLLD OZ Tekov-Hont k cieľom IROP SR	67
Tabuľka č.11 Súhrnný prehľad strategického rámca (povinná tabuľka č. 3 z Metodického pokynu pre spracovanie stratégie CLLD).....	69
Tabuľka č. 12 Implementácia stratégie CLLD OZ Tekov-Hont podľa jednotlivých programov (PRV SR a IROP SR)	83
Tabuľka č.13 Opatrenie PRV SR - kód 4.2 (povinná tabuľka č.4 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD, multiplikovaná na základe počtu opatrení v stratégii).....	91
Tabuľka č. 14 Opatrenie PRV SR - kód 6.3	94
Tabuľka č.15 Opatrenie PRV SR - kód 6.4, činnosť 3	96
Tabuľka č. 17 Opatrenie PRV SR - kód 1.2	101
Tabuľka č.5 Opatrenie PRV SR - kód 6.4, činnosť 1	103
Tabuľka č.6 Opatrenie PRV SR - kód 7.5	106
Tabuľka č.20 Opatrenie PRV SR - kód 7.2	108

Tabuľka č.21 Opatrenie PRV SR - kód 7.4	110
Tabuľka č.22 Oprávnené aktivity IROP SR - základná infraštruktúra doprava.....	113
Tabuľka č.23 Opatrenie PRV SR - kód 6.4, činnosť 2	115
Tabuľka č.24 Oprávnené aktivity IROP SR – zakladanie nových a podpora existujúcich podnikov – zamestnávanie znevýhodnených skupín obyvateľstva	117
Tabuľka č.25 Oprávnené aktivity IROP SR - základná infraštruktúra sociálne a komunitné služby.....	120
Tabuľka č.26 Oprávnené aktivity IROP SR - základná infraštruktúra, vzdelávanie.....	122
Tabuľka č.27 Opatrenie 19.4 Chod miestnej akčnej skupiny a animácia	124
Tabuľka č. 28 Identifikácia rizík	131
Tabuľka č.29 Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014-2020 (povinná tabuľka č.5 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD)	131
Tabuľka č.30 Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014-2020 (povinná tabuľka č. 6 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD)	132
Tabuľka č.31 Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014-2020 (povinná tabuľka č.7 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD)	132
Tabuľka č.32 Spoločné ukazovatele fókusových oblastí, ku ktorým prispieva stratégia CLLD OZ Tekov-Hont	133
Tabuľka č.33 Vlastné ukazovatele výsledku a dosahu OZ Tekov-Hont	134
Tabuľka č.34 Výpočet sumy dotácie pre stratégiu CLLD OZ Tekov-Hont	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Tabuľka č.35 Celkové zdroje OZ Tekov-Hont z PRV a IROP (povinná tabuľka č.8 z metodického pokynu)	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Tabuľka č.36 Celkové zdroje pre OZ Tekov-Hont z PRV a IROP podľa jednotlivých fondov (povinná tabuľka č.9 z metodického pokynu)	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Tabuľka č.7 Rozdelenie zdrojov podľa jednotlivých typov nákladov podľa jednotlivých programov (povinná tabuľka č.10 z metodického pokynu)	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Tabuľka č.8 sumárna tabuľka finančného plánu (povinná tabuľka č.11 z metodického pokynu)	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Tabuľka č.9 Celkový pomer medzi fondami na stratégiu (povinná tabuľka č.12 z metodického pokynu)	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Tabuľka č.40: Zameranie stratégie podľa sektorov (povinná tabuľka č.13 z metodického pokynu).....	Chyba! Záložka nie je definovaná.

Zoznam skratiek

ANC	Areas of natural constraints (oblasti s prírodnými prekážkami)
CBA	Cost-benefit analysis (analýza nákladov a úžitkov)
CLLD	Community-led local development (miestny rozvoj vedený komunitou)
ČOV	Čistička odpadových vôd
DSS	Domov sociálnych služieb
DTI	Dubnický technologický inštitút
CHKO	Chránená krajinná oblasť
CHÚ	Chránený útvar
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EÚ	Európska únia
FO	Fyzická osoba
Fob	Fokusová oblasť
IBV	Individuálna bytová výstavba
IROP SR	Integrovaná regionálny operačný program Slovenskej republiky
JRD	Jednotné roľnícke družstvo
MAS	Miestna akčná skupina
MŠ	Materská škola
MVE	Malá vodná elektrárň
NAPANT	Národný park Nízke Tatry
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NPR	Národná prírodná rezervácia
NSK	Nitriansky samosprávny kraj
NSRV	Národná sieť rozvoja vidieka
NUTS	Spoločná nomenklatura územných jednotiek pre štatistické účely
OF	Obchodná fakulta
OZ	Občianske združenie
PHSR	Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PO	Právnická osoba
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRO	Program rozvoja obce

PRV SR	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky
ROEP	Register obnovenej evidencie pôdy
PÚ SR	Pamiatkový úrad SR
RO	Riadiaci orgán
SFR	Systém finančného riadenia
SHR	Samostatne hospodáriaci roľník
SKV	Slovenské kanalizácie a vodárne
STU	Slovenská technická univerzita
SWOT	Strenght, weaknesses, opportunities, threats (silné, slabé stránky, príležitosti, prekážky)
SOBD	Sčítanie obyvateľstva, bytov a domov
SOcÚ	Spoločná obecná úradovňa
ŠOP	Štátna ochrana prírody
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
TIK	Turistické informačné centrum
ÚEV	Územie európskeho významu
ÚPD	Územno-plánovacia dokumentácia
ÚPSVaR	Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny
VÚC	Vyšší územný celok
VŠZaSP	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce
ZŠ	Základná škola

1. Základné informácie o MAS

1.1. Identifikačné údaje MAS

Tabuľka č. 1: Identifikačné údaje MAS

Údaje o MAS	Názov MAS	Občianske združenie Tekov-Hont
	Dátum registrácie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov	27. 09.2012
	Sídlo	Parková 2, 935 87 Santovka
	IČO	42211824
	DIČ	2023671881
Údaje o banke	Názov banky	Prima banka Slovensko, a.s.
	Číslo účtu	2522301002/5600
	IBAN	SK42 5600 0000 0025 2230 1002
	SWIFT	KOMASK2X
Údaje o štatutárovi	Meno a priezvisko	Ing. Ladislav Éhn
	E-mail	predseda@tekov-hont.sk
	Telefón	0944 559 945
Údaje o kontaktnej osobe	Meno a priezvisko	Mgr. Katarína Sumeráková
	E-mail	katarina.sumerakova@tekov-hont.sk
	Telefón	0902 654 912

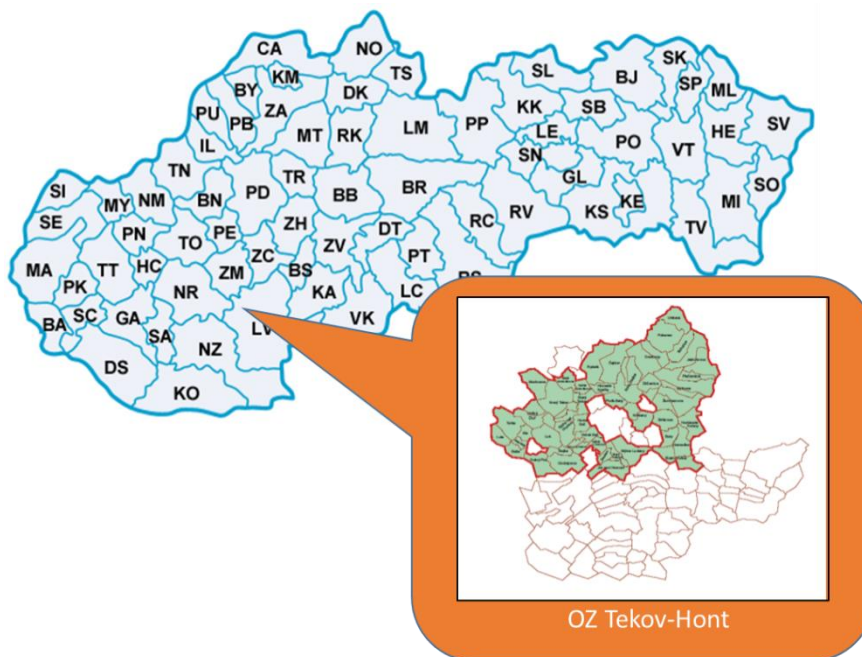
1.2. Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje

Územie pôsobnosti Občianskeho združenia Tekov-Hont (ďalej len OZ) má rozlohu 666,581 km², nachádza sa v juhovýchodnej (menej rozvinutej) časti Nitrianskeho kraja a pokrýva severnú časť okresu Levice. Z 89 obcí okresu je členom OZ 43 obcí, čo predstavuje 43% z celkovej výmery¹ a 24,9% z počtu obyvateľstva okresu². Počet obyvateľov územia OZ Tekov-Hont bol 28 540 obyvateľov k 31.12.2014, pričom hustota obyvateľstva je 43/km². Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD OZ Tekov-Hont vzťahuje je uvedené v povinnej prílohe č. 1. Nižšie na mape č.1 je naznačená lokalizácia územia OZ Tekov-Hont na území SR. Mapa územia OZ Tekov-Hont je uvedená v povinnej prílohe č. 4.

¹Územie OZ predstavuje 1,36% územia SR, 4,45% územia NUTSII Západné Slovensko a 43% územia okresu Levice.

²V roku 2012 bol počet obyvateľov okresu Levice 114 552 <http://app.statistics.sk/mosmis/eng/run.html>

Mapa č. 1: Lokalizácia OZ Tekov-Hont v rámci SR

Zdroj: <http://skauling.sk/skauti/kontakty/skautske-zbory/?okr=km>

2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD

2.1. Vznik a história partnerstva

Súčasnité partnerstvo Občianske združenie Tekov-Hont má dlhú a pomerne komplikovanú históriu. V deväťdesiatych rokoch minulého storočia 48 obcí a dve mestá Levického okresu založili Regionálne združenie miest a obcí Tekov. Toto združenie bolo založené z potreby spolupráce medzi obcami a z potreby spoločného riešenia problémov. V rokoch 2004 – 2006 obce tohto združenia pripravovali spoločnú Integrovanú stratégiurozvoja územia regiónu Tekov. Snahy o získanie štatútu MAS boli však v minulom programovom období neúspešné. V rámci Regionálneho združenia Tekov sa vytvorilidvezdruženia OZ V dlani Hrona a OZ Pod Slovenskou bránou:

- OZ V dlani Hrona, zaregistrované MV SR dňa 28.10.2011, s členmi z 24 obcí: Bajka, Beša, Dolná Seč, Dolný Pial, Horná Seč, Horný Pial, Iňa, Jesenské, Jur nad Hronom, Kalná nad Hronom, Lok, Lula, Malé Kozmálovce, Mýtne Ludany, Nový Tekov, Ondrejovce, Starý Hrádok, Starý Tekov, Tehla, Tekovský Hrádok, Veľké Kozmálovce, Veľký Ďur, Vyšné nad Hronom a Žemliare.
- OZ Pod Slovenskou bránou, zaregistrované MV SR dňa 27.9.2012, s členmi zo 16 nasledovných obcí: Bohunice, Bory, Brhlovce, Čajkov, Devičany, Domadice, Drženice,

Hontianske Trst'any, Krškany, Nová Dedina, Podlužany, Pukanec, Rybník, Santovka, Uhliská a Žemberovce. K rozdeleniu došlo prirodzene, podľa geografickej polohy obcí. Obe občianske združenia: Pod Slovenskou bránou a V dlani Hrona, sa uchádzali o prostriedky z programu Leader NSK s novými samostatnými stratégiami. Snaha o vytvorenie spoločného občianskeho združenia sa obnovila v roku 2014, kedy sa obe združenia rozhodli spojiť. O spojení sa hovorilo počas viacerých stretnutí (Tabuľka č.2) až napokon došlo k ich spojeniu vstupom niektorých predošlých členov OZ V dlani Hrona do OZ Pod Slovenskou bránou dňa 20.1.2015 a súčasne došlo k premenovaniu združenia na OZ Tekov-Hont. Občianske združenie permanentne pozývalo do svojich radov občianske združenia a podnikateľské subjekty. Výsledkom tohoto snaženia je členská základňa OZ Tekov-Hont, ktorú v súčasnosti tvorí 95 členov. Verejný sektor je zastúpený v členskej základni 43 obcami, čo predstavuje 45,3%-ný podiel. Súkromný sektor predstavuje 54,7 %-ný podiel členskej základne (52 členov), z toho je podnikateľských subjektov 13 (25% z celkového počtu členov súkromného sektora), združení 29 (55,8% z celkového počtu členov súkromného sektora), fyzických osôb 8 (15,8% z celkového počtu členov súkromného sektora) a neziskových organizácií 2 (3,8% z celkového počtu členov súkromného sektora).

Tabuľka č.2: Spoločné stretnutia OZ Pod Slovenskou bránou a OZ V dlani Hrona

Stretnutie	Účel	Miesto	Dátum
Pracovné stretnutie zástupcov OZ Pod Slovenskou bránou a OZ V dlani Hrona	Spoločné stretnutie zástupcov OZ V dlani Hrona a OZ Pod Slovenskou bránou s účasťou zástupcov oddelenia strategických činností Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK)	Santovka	18.7.2014
Valné zhromaždenie členov OZ Pod Slovenskou bránou a OZ V dlani Hrona	Schválenie zrušenia OZ V dlani Hrona jeho členmi a vstupu do OZ Pod Slovenskou bránou	Jur nad Hronom	5.8.2014
Valné zhromaždenie OZ Pod Slovenskou bránou a nových členov zo zrušeného OZ V dlani Hrona	Rozšírenie územia OZ Pod Slovenskou bránou a prijatie nového názvu OZ Tekov-Hont	Kalná nad Hronom	20.1.2015

Zdroj: Interné záznamy OZ Pod Slovenskou bránou a OZ V dlani Hrona

Napriek tomu, že veľké partnerstvo vzniklo pomerne nedávno, členovia sa pripravovali na integrovaný rozvoj, a tento aj realizovali hlavne vlastným úsilím a za podpory Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Nepovinné prílohy (NP) uvádzajú tabuľky NP č.1 a NP č.2, ktoré poskytujú prehľad projektov financovaných z programu Leader NSK v jednotlivých OZ samostatne. Údaje hovoria, že spolu obe združenia a ich členovia, oboch území OZ získali v rokoch 2012 – 2014 celkovú dotáciu vo výške 71 489,27 EUR (z toho OZ Pod Slovenskou bránou 35 190 EUR), ktorú spolufinancovali čiastkou 3 923,82 EUR (z toho OZ Pod Slovenskou bránou 1 847,44 EUR). Obe združenia spolu implementovali za toto obdobie 46 projektov (28 OZ Pod Slovenskou bránou a 18 OZ V dlani Hrona), z toho najviac projektov bolo orientovaných na zlepšenie prostredia v obciach a základné služby pre občanov.

Partnerstvo OZ Tekov-Hont pripravovalo spoločnú stratégiu CLLD rozvoja územia, ako pokračovanie realizácie dvoch stratégií, ktoré si obe OZ predtým pripravovali a aj realizovali samostatne. Hlavné príčiny spojenia dvoch združení do jedného občianskeho združenia boli:

- spoločné sociálno-ekonomické zázemie: obe územia OZ sú orientované na poľnohospodárstvo a priemysel,
- podobné problémy: nedostatok pracovných miest na báze domácich zdrojov a v mieste bydliska, nedobudovaná technická a cestná infraštruktúra a nevyužitie prírodné, materiálne a ľudské zdroje,
- spoločné rozvojové záujmy s orientáciou na miestny rozvoj s dôrazom na vnútorné zdroje ako spracovateľský priemysel, výroba a predaj regionálnych výrobkov, rozvoj cestovného ruchu a pod.,
- viacročné podobné skúsenosti s prípravou a realizáciou stratégie CLLD v rámci programu Leader NSK.

V súčasnosti má OZ Tekov-Hont 95 členov, z toho 52 členov je zo súkromného sektora, t.j. 54,7% z celkového počtu členov OZ. Kompletný zoznam členov OZ Tekov-Hont sa nachádza v povinnej prílohe č. 2 a v povinnej prílohe č. 3 stratégie CLLD OZ Tekov-Hont.

2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD

Formovanie partnerstva

Popis formovania partnerstva OZ Tekov-Hont sa nachádza v predchádzajúcej časti. Partnerstvo sa formovalo ďalej v procese prípravy stratégie CLLD, a to prostredníctvom rôznych aktivít. V prvom rade išlo o informovanie verejnosti o rozšírení územia a novom názve OZ Tekov-Hont priamo prostredníctvom:

- ankiet a informatívnych letáčikov,

- pozvánokna **obecné stretnutia** (obecný rozhlas, pozvánky do domácností).

Ankety, ako aj obecných stretnutí sa mohol zúčastniť každý občan na dobrovoľnom základe.

Všetci členovia OZ Tekov-Hont boli pozvaní **do pracovnej skupiny** a pozvanie sa opakovalo na každé jej zasadnutie, členovia boli pozývaní písomne aj ústne – telefonicky alebo osobne. O pracovných stretnutiach boli informovaní aj nečlenovia, ktorí sa ich zúčastňovali. Počas pracovných stretnutí účastníci spolu tvorili všetky zásadné rozhodnutia o stratégii spoločne, čo prispelo k ich vzájomnému spoznávaniu a zbližovaniu.

Postup tvorby stratégie CLLD sa realizoval v niekoľkých etapách:

- **Stretnutie** členov OZ Pod Slovenskou bránou, na ktoré boli pozvaní aj členovia OZ V dlani Hrona, na ktorom boli členovia oboznámení s novými postupmi v prístupe EÚ Leader a existencii a fungovaní CLLD. Stretnutie sa konalo dňa 28.10.2014.

- **Anketa**, ktorú organizovali manažéri OZ Pod Slovenskou bránou v spolupráci s expertom, a ktorá sa realizovala vo všetkých obciach územia súčasného OZ Tekov-Hont v období November – December 2014. Anketa bola určená domácnostiam a jej výsledky slúžili ako podklad pre vypracovanie stratégie CLLD rozvoja územia OZ Tekov-Hont. Anketa bola anonymná a jej cieľom bolo dozvedieť sa čo najviac o živote v obciach, a o tom čo by občania radi v budúcnosti zmenili a vylepšili. Anketa mala tiež pomôcť nájsť aktívnych občanov, ktorí sa chcú zúčastňovať budúcich aktivít v obciach a v miestnej akčnej skupine. Počas ankety sa roznieslo osobne za účasti dobrovoľníkov celkom 9886 ankiet do domácností 41 obcí OZ Tekov-Hont. Ankety sa zúčastnilo 1743 domácností, čo predstavuje jej 17,6%-nú návratnosť. Podrobná správa z ankety ako aj anketový formulár je povinnou prílohou č. 5 Strategie CLLD.

- **Obecné stretnutia** boli moderované externým odborníkom (3 stretnutia) a domácimi manažermi (8 stretnutí) a realizovali sa priamo v obciach OZ Tekov-Hont v mesiaci august 2015. Prehľad obecných stretnutí sa nachádza v tabuľke NP č. 3 v nepovinných prílohách stratégie CLLD OZ Tekov-Hont. Počas stretnutí moderovaných externistom boli domáci manažéri na túto činnosť zaškolení, tak aby ju mohli vykonávať aj kedykoľvek neskôr v budúcnosti. Keďže územie OZ Tekov-Hont je pomerne rozsiahle a zahŕňa spolu 43 obcí, obecné stretnutia sa konali naraz pre viacero obcí. Celkovo sa realizovalo 11 stretnutí, na ktorých sa zúčastnilo 189 občanov, čo predstavuje 0,7% populácie OZ Tekov-Hont. Ich program bol zameraný na zostavenie obecných vízií, SWOT analýz a oblastí, na ktoré sa má stratégia zamerať, ktorých výsledky boli zohľadnené pri tvorbe územnej vízie, SWOT analýzy a posúdenia potrieb, ktoré sa majú v území riešiť spoločne

s výsledkami z ankety. Počas stretnutí sa diskusia odvíjala od nasledovných kľúčových otázok:

- Na čo ste vo svojej obci hrdí? Čo by ste s radosťou ukázali svojej návšteve?
- Čo by ste svojej návšteve neukázali? O čom by ste najradšej nehovorili?
- V čom vidíte príležitosť pre rozvoj svojej obce?
- Na čo si v budúcnosti treba dať pozor? Čo môže rozvoju obce zabrániť?

Výsledky diskusií sa zaznamenali do osobitných hárkov, ktoré sa nachádzajú v povinnej prílohe č. 5.

- **Založenie pracovnej skupiny** pre zostavenie stratégie CLLD sa udialo pred prvým obecným stretnutím, počas týchto stretnutí v obciach expert a miestni manažéri pozývali zúčastnených do pracovnej skupiny pre zostavenie stratégie CLLD. Aj keď prvého stretnutia pracovnej skupiny sa zúčastnilo pomerne málo ľudí (7), počas neskorších stretnutí pribúdalo účastníkov aj záujmu o vypracovanie stratégie CLLD a jej pochopenie. Prvé stretnutie pracovnej skupiny sa uskutočnilo 3. a 4. augusta 2015 a maliza cieľ prípravu obecných stretnutí a prípravu kapacít územia na tvorbu stratégie CLLD.

- **Stretnutia pracovnej skupiny:** pracovná skupina sa celkovo stretla 7- krát. Tabuľka NP č.4 v nepovinných prílohách uvádza prehľad stretnutí, ich obsah ako aj prehľad účastníkov a ich sektorové zaradenie a obce z ktorej pochádzajú

- **Analýza územia** sa realizovala v spolupráci externého experta s miestnymi ľuďmi. Z miestnych ľudí na jej realizácii v OZ Tekov-Hont participovali pri zbere potrebných údajov hlavne manažéri OZ, ale aj ďalší zainteresovaní, ako úradníčky na obecných úradoch, dobrovoľníci a pod. Komunikáciu so štatistickým úradom, administratívou ochrany životného prostredia, úradom práce a ďalšími zabezpečovala hlavne manažérka OZ Tekov-Hont, slečna Mgr. Katarína Sumeráková. Zber údajov pre analýzu územia a ich spracovanie prebiehalo v období august-september 2015. Výsledok analýzy územia je v kapitole 3. Analytický rámec.

3. Analytický rámec

3.1. Analýza zdrojov územia

3.1.1. Všeobecná charakteristika územia

Územie pôsobnosti Občianskeho združenia Tekov-Hont (ďalej len OZ) má rozlohu 666,581 km² a žije v ňom 28 540 obyvateľov³. Mapa územia sa nachádza v povinnej prílohe č.4.

Územie sa nachádza v juhovýchodnej časti Nitrianskeho kraja a pokrýva časť okresu Levice.

Administratívno- správnapríslušnosť územia OZ Tekov-Hont:

- NUTS I - Slovenská republika
- NUTS II - Západné Slovensko
- NUTS III - Nitriansky samosprávny kraj
- NUTS IV - okres Levice
- NUTS V - členské obce OZ Tekov-Hont

Z 89 obcí okresu Levice je členom OZ 43 obcí, čo predstavuje 43% z celkovej výmery⁴ a 24,9% z počtu obyvateľstva okresu⁵(Mapa v povinnej prílohe č.4). OZ Tekov-Hont nezahŕňa do svojho územia žiadne mesto, vo vidieckych obciach žije 100 % obyvateľov. Priemerná hustota obyvateľov na km² je 43 (Nepovinná príloha, Tabuľka NP č.5), celkový charakter osídlenia a prevažujúce ekonomické činnosti (poľnohospodárstvo, vinárstvo) radí územie OZ medzi typicky vidiecke regióny.

Najväčšou obcou je Kalná nad Hronom (2076 obyvateľov), do kategórie obcí nad 1000 obyvateľov patria ešte: Bátovce, Pukanec, Nová Dedina, Rybník, Žemberovce, Starý Tekov a Veľký Ďur. Sedem obcí má menej ako 200 obyvateľov, z toho najmenšia je obec Jesenské s 51 obyvateľmi. Najviac obcí – 13 patrí do veľkostnej kategórie od 199 do 499 obyvateľov. Priemerná veľkosť obcí je 664 obyvateľov. Prehľad počtu obyvateľov, hustoty a výmery obcí je v nep povinnej prílohe Tabuľke NP č.5 a prehľad veľkostných kategórií sa nachádza v Tabuľke NP č.6 a Grafe NP č.1.

Zo severu a východu hraničí územie OZ Tekov-Hont s okresmi Žarnovica, Banská Štiavnica, Krupina a Veľký Krtíš v kraji Banská Bystrica, a zo západu a juhu s okresmi Zlaté Moravce, Nitra a Nové Zámky v kraji Nitra. V najväčšej vzdialenosti od okresného mesta sa nachádza obec Uhliská, vo vzdialenosti 30 km. Najbližšie k Leviciam sú obce Podlužany vo vzdialenosti 4,5 km a Horná Seč vo vzdialenosti 5,5 km. Iné väčšie mestá v blízkosti obcí OZ

³Štatistický úrad SR, 31.12.2014

⁴Územie OZ predstavuje 1,36% územia SR, 4,45% územia NUTS II Západné Slovensko a 43% územia okresu Levice.

⁵V roku 2012 bol počet obyvateľov okresu Levice 114 552 obyvateľov <http://app.statistics.sk/mosmis/eng/run.html>

sú Zlaté Moravce, Nové Zámky a krajské mesto Nitra, ktoré je vzdialené od okresného mesta 55 km.

Územím OZ Tekov-Hont prechádzajú štátne cesty I. triedy č. 51 (Vráble, Veľký Ďur, Levice, Žemberovce) a č. 76 (Malé Kozmálovce, Starý Tekov, Kalná nad Hronom, Jur nad Hronom) a tiež čiastočne cesta č. 75 (Jur nad Hronom). Tieto cesty spájajú územie OZ s krajským mestom Nitra, s ostatnými časťami širšieho regiónu Hont na východe, na severovýchode s Banskou Štiavnicou (kraj Banská Bystrica) a na juhu s Ostrihomom v Maďarsku. Územím OZ prechádza železničná trať nadregionálneho a regionálneho významu, ktorá vedie z Levíc a Kozároviec severovýchodným smerom do Hronskej Dúbravy a odtiaľ do Zvolena (viď podkapitola 3.1.5. Popis materiálnych zdrojov).

Nevýhodami a bariérami rozvoja je nedostatočne vybudovaná technická infraštruktúra, najmä kanalizácia, cesty a chodníky, nízka angažovanosť občanov v rozvoji územia, nepriaznivá demografická situácia a nedostatok zručností, vedomostí a kapitálu pre rozvoj malého a stredného podnikania založeného na báze miestnych zdrojov. Táto situácia celkovo spôsobuje slabé využitie existujúceho miestneho prírodného, materiálneho, kultúrneho, a ľudského potenciálu a je v neprospech rozvoja zamestnanosti, príjmov a zabezpečenia kvality života v území OZ Tekov-Hont. Nedostatočne využitý potenciál predstavujú prírodné a kultúrne danosti regiónu, ktoré sa v kontexte s ďalšími aktivitami môžu stať zdrojom mnohých pracovných príležitostí pre miestnych obyvateľov v oblasti cestovného ruchu. Kultúrne pamiatky, prírodné danosti, vodné toky a nádrže, turistické trasy, folklór a ľudové tradície sú dobrým predpokladom pre rozvoj vidieckej turistiky. Poľnohospodárstvo a s ním súvisiace činnosti ponúkajú priestor pre rozvoj agroturistiky.

Hlavnými výhodami a zároveň aj príležitosťami pre rozvoj územia OZ Tekov-Hont je jeho výhodná lokalizácia v blízkosti rozvojových centier, potenciál pre lepšie využitie vyššie spomenutých zdrojov a súvisiaca podpora malého a stredného podnikania v oblasti turizmu, poľnohospodárstva, vinárstva a súvisiacich odvetví, ako aj v oblasti rozvoja služieb rôzneho charakteru. Cestovný ruch má predpoklady vytvoriť pracovné miesta a doplnkové príjmy v určitej časti územia OZ a tiež pomôcť zvýšiť atraktivitu a propagáciu celého OZ. Poľnohospodárstvo a vinárstvo v prepojení na tradičné výrobné postupy, tradičné výrobky a ich priamy predaj, alebo ich strhovanie prostredníctvom krátkych trhových reťazcov predstavuje tiež významný potenciál pre rozvoj a zakladanie miestnych podnikov, tvorbu príjmov a pracovných miest, a v prepojení na cestovný ruch aj v budovaní identity územia a jeho propagácie dovnútra i navonok. Vzájomné previazanie a koordinácia viacerých druhov

rozvojových aktivít dáva väčšiu šancu dosiahnuť väčší efekt v rozvoji územia OZ Tekov-Hont.

3.1.2. Popisprírodných zdrojov

Klimatické podmienky

Územie OZpatrí v rámci Slovenskado teplej oblasti, s priemernou ročnou teplotou okolo 9,5 °C, vyššie položené časti v mierne teplej klimatickej oblasti. Má klimatické pomery Podunajskej nížiny, ktorá leží v miernom pásme a podnebím patrí medzi najteplejšie a najsuchšie oblasti Slovenska.Priemerný ročný úhrn zrážok je okolo 550 až 700 mm. Prevládajú hlinité a ílovito-hlinité pôdy, na sprašiach v najteplejšej časti územia sú to černozeme a hnedozeme, pozdĺž Hrona nivné a lužné pôdy. Rastlinstvo okresu patrí do oblasti stredoeurópskej a východoeurópskej teplomilnej a suchomilnej flóry.

Geomorfologické pomery

Väčšinu územia OZ Tekov-Hont tvorí Podunajská nížina, časťami Hronská pahorkatina, Podunajská rovina a Ipel'ská pahorkatina vo výške 140-200 m.n.m. Zo severu a východu do okresu zasahujú Štiavnické vrchy a Krupinská planina, kde môže nadmorská výška dosiahnuť aj vyššie hodnoty. Najvyšším bodom je vrch Drieňov v Štiavnických vrchoch (766 m n. m.), ktorý sa nachádza v katastri najsevernejšej obce OZ Tekov-Hont , a to v obci Uhliská.

Územie OZ je v celku chudobné na nerastné suroviny. Vo viacerých lokalitách sa nachádza – tufový kameň (Čajkov, Rybník, Nová Dedina, Devičany až po Pukanec), andezity, tufový pieskovec. Tufové kopy sú v k.ú. obce Santovka. V k.ú. Santovka sú tiež travertínové usadeniny, ktoré sú viazané na križovanie tektonických línií, kde sa nachádzali alebo nachádzajú vývery minerálnych vôd.

Vo výraznejšej miere sa v území nachádzajú ložiská nerudných surovín štrkopieskov (v blízkosti Hrona) a pieskov, tehliarskej hliny (Bohunice, Krškany) a vápenec (Bohunice), ktoré však už boli z časti vyťažené. V katastrálnom území obce Pukanec sa nachádza chránené ložiskové územie Pukanec I nerastu lignitu⁶. V severovýchodnej časti obce sú ložiská kvalitných keramických a žiaruvzdorných ílov, ktoré v minulosti spôsobili rozmach hrnčiarstva v Pukanci. Okrem chránených ložiskových území je v k.ú. obce evidované aj veľké množstvo starých banských diel. Ložiská nevyhradených nerastov v Jure nad Hronom

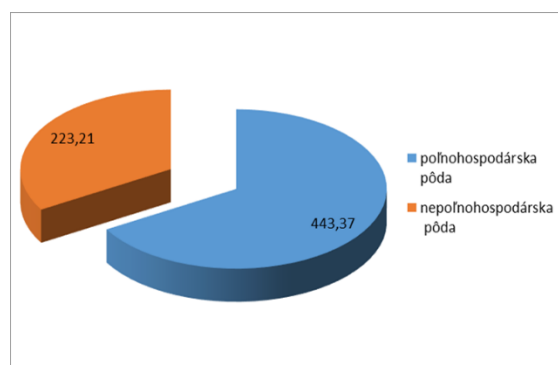
⁶ Zdroj : Obvodný banský úrad a Štátny geologický ústavD.Štúra v Bratislave

(štrkopiesky a piesky), Kalnici I., Kalnici II., Kalnici (štrkopiesky a piesky) a Hornej Seči – Pasienky (štrkopiesky a piesky). V k.ú. Mýtne Ludany je chránené ložiskové územie Vápnik, ktoré je určené na ochranu výhradného ložiska travertínu a v lokalite Šikloš (patriaca do katastra obce Mýtne Ludany) je ložisko ónyxu a travertínu, ktorých ťažba je v súčasnosti uzatvorená.

Pôdny fond

Graf č.1

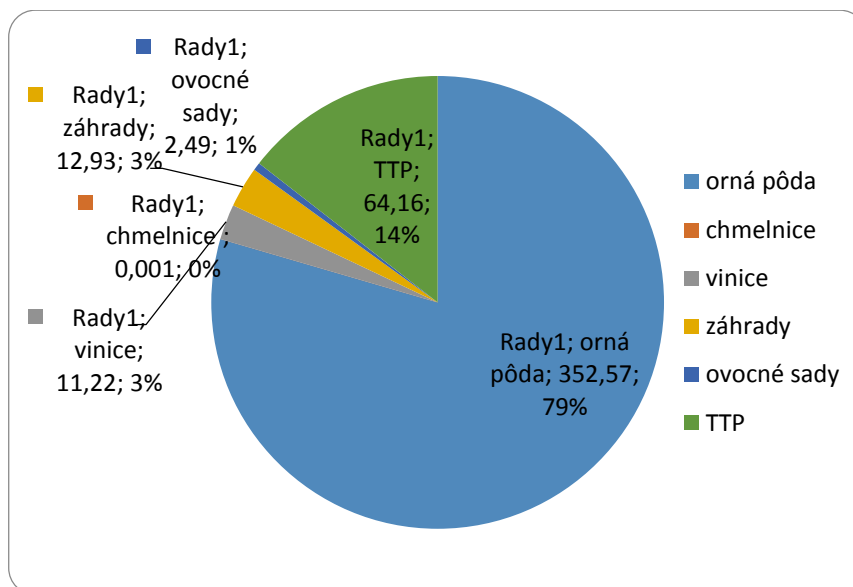
Poľnohospodárska pôda v území OZ Tekov-Hont zaberá 443,375 km², čo predstavuje 66,5 % pôdneho fondu a nepoľnohospodárska pôda s rozlohou 223,206 km² tvorí 33,5 % pôdneho fondu. Situáciu ilustruje graf č.1 vedľa (zdroj – tabuľka NPč.7v nepovinných prílohách).

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Poľnohospodárska výroba sa v území OZ realizuje na 44 337 ha poľnohospodárskej pôdy. V štruktúre poľnohospodárskeho pôdneho fondu prevažujúci podiel má orná pôda 79,5 %, čo je 52,9% z celkovej rozlohy územia. Trvalé trávne porasty zaberajú 14,5 % z pôdneho fondu, čo je 9,6 % z rozlohy územia OZ a záhrady, chmeľnice a vinice tvoria dokopy 5,4 % pôdneho fondu, t. j. 4 % územia OZ (viď graf č.2 nižšie).

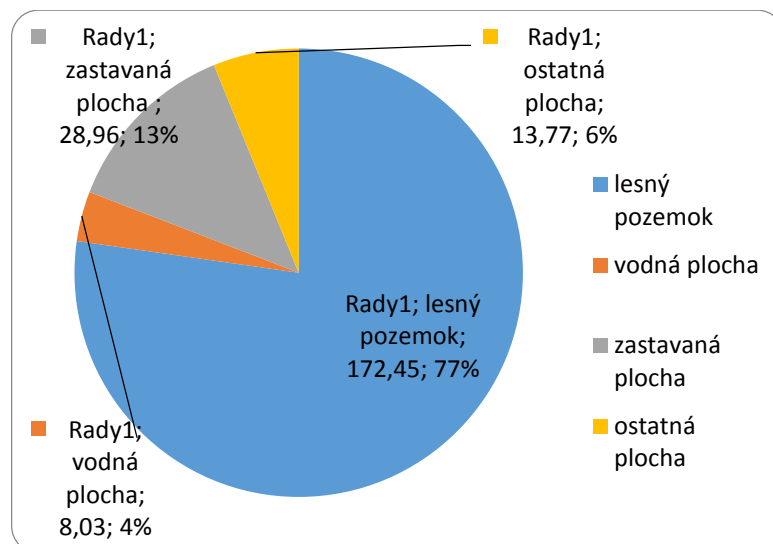
Graf č. 2

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Okres Levice a v ňom územie OZ Tekov-Hont patrí z hľadiska prírodných podmienok, poľnohospodárskej produkcie k najvhodnejším. Poľnohospodárstvo je v území OZ zamerané na pestovanie poľnohospodárskych plodín náročných na teplotu. Rastlinná výroba je tradične zameraná na pestovanie obilnín (pšenica, jačmeň, ovos), kukurice, olejnatých rastlín, krmovín, viniča, zeleniny a ovocia. Darí sa aj slnečnici, repke olejnej, cukrovej repe. Vinohradníctvo zamerané na širokú škálu odrôd je rozvinuté najmä v obciach Čajkov, Rybník, Nová Dedina. Dlhoročná tradícia v produkcii vína a ovocia, ktorá v sebe zahŕňa aj kultúrne aspekty, je potenciálom pre rozvoj cestovného ruchu. V Pukanci a Devičanoch rastie moruša čierna zastúpená viac ako 700 exemplármi. Ide o najbohatší výskyt tohto vzácného ovocného stromu v Európe, a v tomto území sa tento vyskytuje len v miestach, kde rastie alebo v minulosti rástol vinič hroznorodý. Živočíšna výroba je orientovaná na chov hovädzieho dobytku, oviec, ošípaných, výkrm hydiny a produkciu vajec, zastúpenie má aj chov včiel a koní. Poloha okresu a OZ Tekov-Hont mimo hlavných dopravných trás a väčšia vzdialenosť od významných centier odbytu spolu s úpadkom miestnej spotreby produktov viedli k zníženiu produkčnej kapacity živočíšnej výroby, zníženiu plôch pestovania technických plodín a ich nahradením vhodnejšími plodinami z hľadiska odbytu. Z nepoľnohospodárskej pôdy prevažuje lesná pôda (listnaté lesy – duby a bučiny), v menšej miere sú to vodné plochy (graf č.3).

Graf č.3

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

Lesnatosť územia je pomerne malá, len 25,9% ⁷ a ustupuje od severovýchodu a severu územia OZ smerom na juh a juhozápad. Veľké lesné komplexy sa vyskytujú len na výbežkoch Štiavnických vrchov a Krupinskej planiny. Najväčší podiel lesa sa nachádza v obciach Tehla, Bátovce, Čajkov, Devičany, Jabložovce, Pukanec, Rybník, Uhliská a Malé Kozmálovce. Na drevinové zloženie lesnej vegetácie v regióne má veľký vplyv nízka nadmorská výška (okolo 200 m n.m.), ktorá podmieňuje výskyt hlavne listnatých stromov, medzi nimi sa vo východnej časti územia najčastejšie vyskytuje dub, buk a hrab, s prevládajúcimi drevinami: dub cerový, dub lesný, dub plstnatý, dub jadranský, drieň obyčajný. Vo fragmentoch pôvodných nížinných lužných lesov sa zas nachádzajú vrbí, jelše, domáce druhy topoľov, jasene, bresty, javory. V nižších polohách sa vyskytuje agát biely (introdukovaná drevina), javor poľný, hlohy, vo vyšších polohách zase smrek, borovice ako aj niektoré ďalšie cenné listnáče.

Z hľadiska kategorizácie lesov majú v území OZ dominantné **zastúpenie hospodárske lesy**. Ich základnou funkciou je produkcia drevnej hmoty. Z hľadiska vlastníctva lesných pozemkov, najväčším vlastníkom sú Lesy SR, ktoré vlastní 53,11 km² t.j. 30,8 % z celkovej výmery lesov územia OZ. Okrem toho majú Lesy SR v správe ešte 31,68 km² lesov, t.j. 18,4% celkovej výmery.

Na území OZ sa nachádza viacero poľovníckych revírov, ktoré sú charakterizované poľnými revírmi zmiešaného typu s výskytom prevažne malej zveri, ako je bažant obyčajný, zajac

⁷Zalesnenosť okresu Levice je 18,67%

poľný. Zo skupiny vysokej poľovnej zveri je to predovšetkým zver srnčia, jelenia a diviacia. Revíry obhospodarujú poľovnícke združenia.

Vodné zdroje

Povrchové vodné toky sú charakterizované vysokým stavom v mesiacoch marec a apríl, čo súvisí hlavne s jarným odmákom. V lete je naopak možné pozorovať výrazný pokles hladín (máj – august). Na jeseň a v zime mierne vzrastá opäť prietok vody.

Časť územia OZ patrí do dolného povodia **rieky Hron** a jej prítokov, ktorá je hlavným vodným tokom okresu Levice. Prítoky Hrona majú charakter menších riek a väčších potokov. Najvýznamnejším pravostranným prítokom rieky Hron na území je Ďurský potok, ktorý ústi do rieky Hron v katastrálnom území obce Kalná nad Hronom, v obci Veľké Kozmálovce sa na ľavom brehu Hrona oddeľuje vodný kanál Perec. Rieka nie je splavná pre nákladné ani osobné lode. Je však splavná na kanoe, rafte alebo na kajaku a pod. Vo Veľkých Kozmálovciach je vybudovaná vodná elektrárň. Medzi Tlmačmi a Veľkými Kozmálovcami je vybudovaná hať, ktorá odráža vodu do závlahového kanála Perec. Medziobcami Kalná nad Hronom a Horná Seč je MVE⁸Kalnička. V súčasnosti sa buduje ďalšia MVE za obcou Kalná nad Hronom.

Na dolnom toku Hrona pochádzajú zdroje znečistenia prevažne z poľnohospodárskej výroby, výraznejším znečisťovateľom je tiež mesto Tlmače. Celkovo má Hron na svojom dolnom toku 1. a 2. druhý stupeň znečistenia (veľmi čistá až čistá voda). Na Hrone sú situované nasledovné obce OZ: Malé Kozmálovce, Nový Tekov, Starý Tekov, Kalná nad Hronom, Horná Seč, Dolná Seč, Tekovský Hrádok, Vyšné nad Hronom, Turá, Žemliare, Jur nad Hronom, Rybník. Hron opúšťa územie Slovenskej republiky pri obci Kamenín v okrese Nové Zámky a vteká do Dunaja.

Juhovýchodná časť územia patrí do povodia **rieky Ipľ**. Potok Búr je pravostranným prítokom Ipľa, preteká cez obec Santovka zo severu na juh. Ďalšími významnými vodohospodárskymi tokmi sú: Podlužianka, Sikenica, potok Lyska, Rohožnícky potok, menšími vodnými tokmi sú: Starý potok, Čajkovský potok, potok Trsteník, Čaradický potok, Gondovský potok, potok Teplička a Hájny potok.

⁸Malá vodná elektrárň

Medzi významnejšie **vodné plochy** viacúčelového využitia možno zaradiť Haťovú zdrž vo Veľkých Kozmálovciach vybudovanú na vodnom toku Hron, ktorá okrem iného zabezpečuje úžitkovú vodu pre Atómovú elektrárňu Mochovce. Vodná plocha predstavuje 63 ha a jej dĺžka je 2,6 km. V letnej sezóne slúži aj na rekreačné účely. Ponúka možnosť vodných športov a rybolovu. Okolo vodnej zdrže je vybudovaný chodník, ktorí využívajú hlavne korčuliari a cyklisti. Medzi vodné nádrže možno zaradiť aj jazero Štrkovisko v Hornej Seči, vodné plochy s dvoma vodnými elektrárňami za obcou Kalná nad Hronom. Známa je aj vodná nádrž Lipovina, ktorá bola vybudovaná v roku 1968. Nádrž sa nachádza v obci Bátorce v Levickom okrese, na hranici Podunajskej nížiny a Štiavnických vrchov a slúži na rekreačné účely s možnosťou člnkovania a vyhľadávajú ju aj rybári.

Zásoby **podzemných vôd** sa nachádzajú v obci Veľké Kozmálovce, Nový Tekov, Kalná nad Hronom, avšak sa nevyužívajú pre pitné účely a sú nahradené príivodom vody diaľkovodmi. Časť územia je pritom zásobovaná pitnou vodou z vodárenského systému v Gabčíkove najmä prostredníctvom SKV: napríklad Horná Seč, Kalná nad Hronom, Nový Tekov, Malé Kozmálovce, Mýtna Ludany, Jur nad Hronom, Mochovce.

Na území OZ sa nachádzajú minerálne pramene, a to hlavne v obci Santovka a Pukanec (LE – 16 zvaný ako kúpeľný prameň) a v obci Žemliare (LE – 27 zvaný ako studňa v JRD). V obci Santovka a v jej okolí (smerom k obci Bory) sa nachádza celkovo 22 prameňov, väčšinou sa jedná o domové studne alebo samostatné vrty, ktoré sa však využívajú len obmedzene alebo vôbec kvôli nízkej výdatnosti. Podľa ČSN 86 8000 je to prírodná minerálna voda, slabo mineralizovaná, hydrouhličitanová sodno – vápenatá, uhličitá, so zvýšeným obsahom kyseliny kremečitej, hypotonická, studená. Úplný oznam minerálnych prameňov sa nachádza v nepovinných prílohách, Tabuľka NPč.8.

Nitrátová smernica

Nitrátová direktíva je súborom opatrení smerujúcich k zníženiu možností znečistenia vodných zdrojov (povrchové aj podzemné) dusičnanmi, ktoré môžu pochádzať z minerálnych hnojív a z hospodárskych hnojív (maštalný hnoj, hnojovica, močovka). Predpisom č. 617/2004 Z. z. Nariadenie vlády SR sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti SR z hľadiska ochrany vodných zdrojov. Poľnohospodárske subjekty hospodáriace v týchto územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia. V zmysle predpisu sa zraniteľné pozemky nachádzajú v katastri 41 obcí z celkového počtu 43 obcí územia OZ Tekov-Hont s výnimkou Pukanca a Uhlísk. (Nepovinné prílohy, Mapa NPč.1).

Chránené územia

Podľa zákona č. 543/2003 Zb. o ochrane prírody a krajiny platí na takmer celom území OZ Tekov-Hont 1. stupeň ochrany, do ktorého patrí všetka voľná krajina mimo ostatných stupňov ochrany. Na území OZ sa nenachádza žiadne z veľkoplošných chránených území, ktoré sú chránené 2. alebo 3. stupňom ochrany, avšak v blízkosti severnej hranice územia sa nachádza CHKO Štiavnické vrchy, a to v katastroch obcí: Rybník, Čajkov, Nová Dedina, Devičany, Pukanec, Uhliská.

Iba 465,39 ha, čo je 0,7% z celkovej rozlohy OZ, pokrývajú maloplošné chránené územia (chránený areál, prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia, prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka), ktoré sú chránené 3., 4. a 5. stupňom ochrany. V katastri obce Jabloňovce sa nachádza prírodná rezervácia **Jabloňovský Roháč** so stupňom ochrany 4., v ktorej sa vyskytujú zachovalé spoločenstvá bukových dúb a bučín na vulkanitoch Štiavnických vrchov. Ďalšia prírodná rezervácia sa nachádza v katastri obce Rybník - **Krivín** 5. stupňom ochrany. Územie má veľký význam z hľadiska výskytu veľkého počtu chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Sú tu lokality panónskej flóry a fauny s malým počtom horských a karpatských druhov. CHÚ má aj archeologické hodnoty. Obe uvedené chránené územia patria do pôsobnosti Štátnej ochrany prírody (ŠOP) SR - Správa CHKO Štiavnické vrchy.

Ďalším hodnotným prírodným územím je **národná prírodná rezervácia Horšianska dolina** s rozlohou 326 ha, ktorá zasahuje aj do katastrálneho územia niektorých obcí OZ: Krškany, Drženice a Žemberovce (ďalej obecokresu Levice: Horša). Za rezerváciu bola vyhlásená v r. 1976. Celú dolinu, širokú do 300 metrov ohraničujú strmé svahy a meandruje v nej potok Sikenica s hustým brehovým porastom. Dolina má charakter kaňonu s výškovým rozdielom medzi riečnou nivou a okolitým povrchom Ipel'skej pahorkatiny asi 60 m. Skalné steny sú vysoké 20-30 m, vytvárajú skalné veže a rebrá. Veľká časť doliny je zalesnená (jelša lepkavá, drieň obyčajný, dub plstnatý, javor tatársky, jarabina brekyňová, bršlen európsky a bradavičnatý). Veľmi významná je aj skalná a lesostepná bylinná vegetácia. NPR Horšianska dolina patrí do správy CHKO Ponitrie, kde sa nachádzajú aj ďalšie chránené územia: chránený areál **Šándorky** (obec Nová Dedina), **Bohunický park** (obec Bohunice), národná prírodná rezervácia **Patianska Cerina** (obec Veľký Ďur) a prírodná pamiatka **Travertínová kopa** (obec Santovka).

Aj napriek tomu, že väčšina uvedených chránených území sa nachádza na značených turistických trasách a náučných chodníkoch, ich potenciál nie je dostatočne využitý a

predstavuje príležitosť pre rozvoj regiónu predovšetkým v oblasti rozvoja vidieckeho cestovného ruchu. Úplný zoznam chránených území sa nachádza v nepovinných prílohách (Tabuľka NP č.9).

Natura 2000

Vsústave chránených území členských krajín EÚ, určenej na ochranu vzácnych alebo ohrozených biotopov, živočíchov a rastlinných druhov sú v území OZ Tekov-Hont zaradené do území európskeho významu (ÚEV) nasledovné obce:

- 0262 Čajkovské bralie 2. stupeň ochrany, obce Čajkov a Rybník
- 0263 Hodrušská hornatina – 2. a 5. stupeň ochrany, obce Čajkov, Devičany, Pukanec, Rybník, Uhliská
- 0258 Tlstý vrch – 2. stupeň ochrany, obec Jabloňovce
- 0271 Šándorky – 3. stupeň ochrany, obec Čajkov

Na území OZ Tekov-Hont sa nenachádzajú žiadne chránené vtáčie územia (CHVÚ) zaradené do Natura 2000⁹. Situáciu potvrdzuje aj mapa Natura 2000 SR, v ktorej je územie OZ označené elipsou – nepovinné prílohy, Tabuľka NP č.10 a Mapa NP č.2.

3.1.3. Popis demografických zdrojov

Počet obyvateľov a ich štruktúra podľa pohlavia

K 31.12.2014 žilo v obciach OZ Tekov-Hont 28 540 obyvateľov, z toho bol počet žien 14 614 (51 %) a počet mužov 13 926 (49 %). (tabuľka NPč.5 a graf č.1 v nepovinných prílohách).

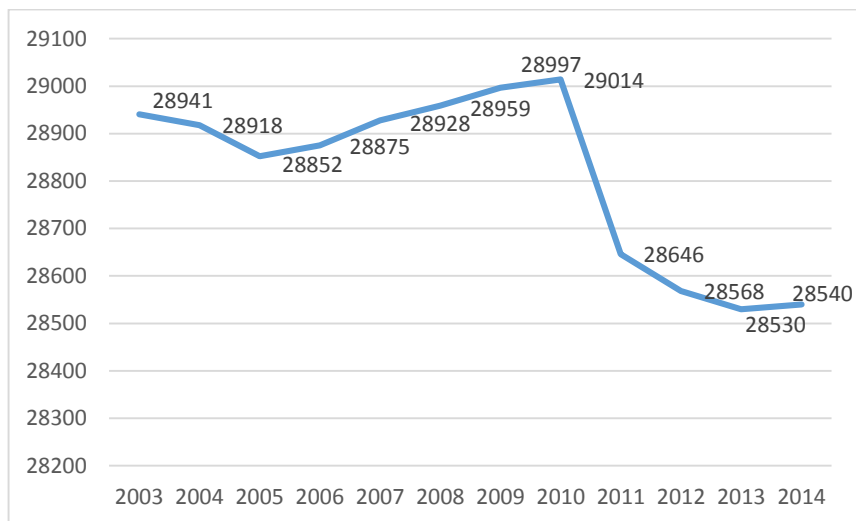
Demografické pohyby obyvateľstva

Podľa údajov Štatistického úradu SR počet obyvateľov územia OZ Tekov-Hont za posledných 12 rokov striedavo stúpal (do roku 2010) a potom od roku 2010 klesal a v poslednom roku (2014) opäť trochu stúpol. (Grafč. 4 nižšie a tabuľka NPč.11 v nepovinných prílohách). Aktuálne k 31.12. 2014 žilo v území OZ Tekov-Hont o 401

⁹<http://geo.enviroportal.sk/vu/>

obyvateľov menej ako v roku 2003, čo predstavuje úbytok populácie za 11 rokov v hodnote 1,4%.

Graf č. 4 Trendy v počte obyvateľstva v území OZ Tekov-Hont v rokoch 2003-2014

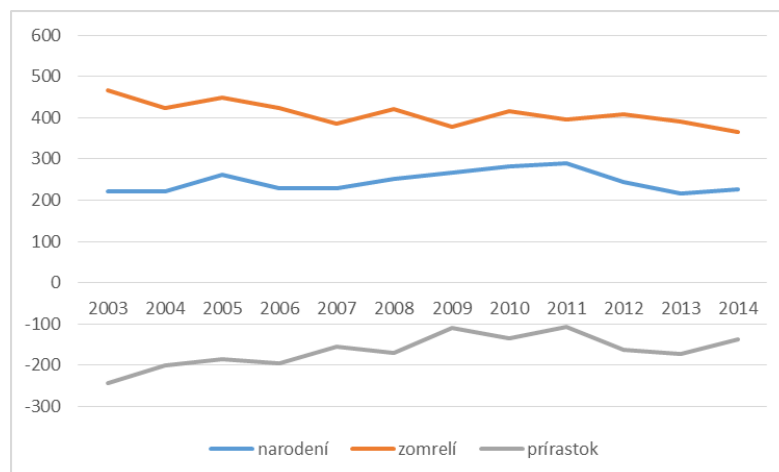

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Úbytok obyvateľstva je podľa údajov štatistiky spôsobený hlavne prirodzeným spôsobom (vyšším podielom zomrelých k živonarodeným). Prirodzený úbytok obyvateľstva zmierňovala imigrácia nových obyvateľov do územia OZ Tekov-Hont najviac v rokoch 2005 - 2008, avšak nie natoľko aby ho výrazne zvrátila k pozitívnemu rastu (nepovinné prílohy tabuľka NP č.12a graf č.2 nižšie). Menší nárast sa zaznamenal len v poslednom sledovanom roku 2014 a to o 10 občanov.

Prirodzený pohyb obyvateľstva v území OZ Tekov-Hont znázorňuje graf č.5.

Graf č.5 Prirodzený demografický prírastok/úbytok v OZ Tekov-Hont

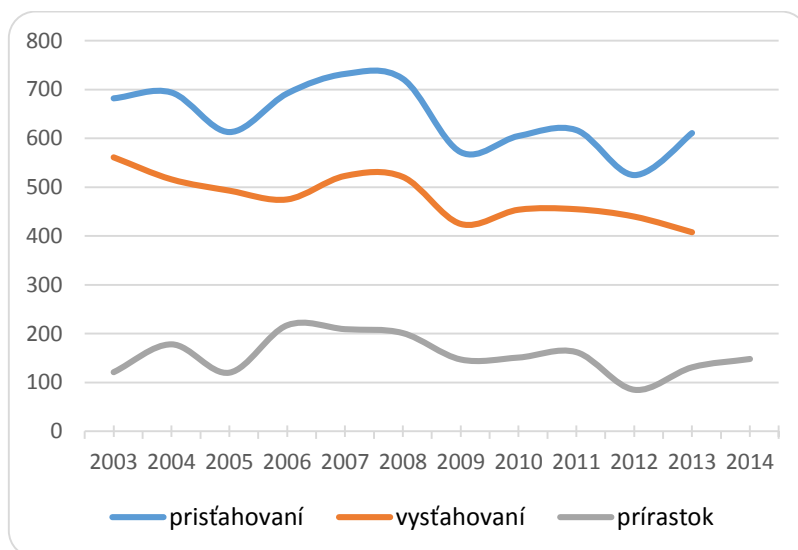

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Celkovo je možno pozorovať, že pokiaľ sťahovanie sa do územia OZ Tekov-Hont má v rokoch 2003 – 2013 výkyvy, odchod obyvateľov v tomto období mierne klesá.

Migračný pohyb obyvateľstva znázorňuje graf č. 6 a v nepovinných prílohách tabuľka NPč.12.

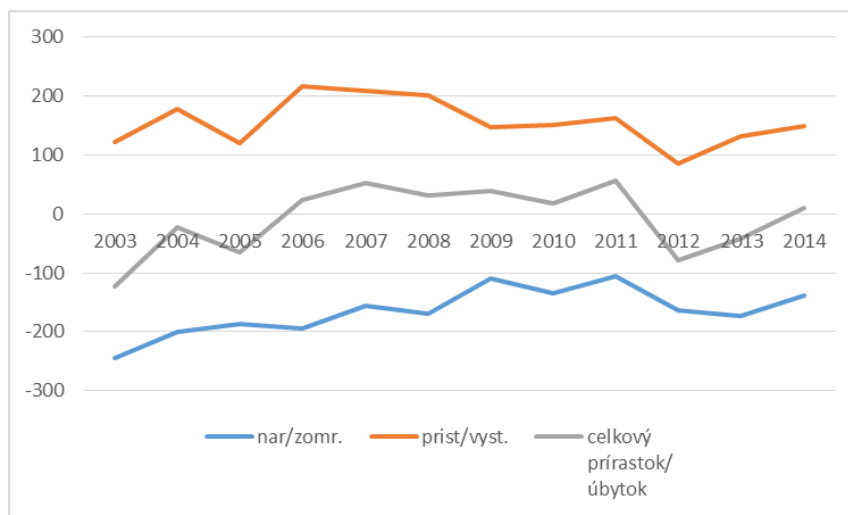
Graf č.6: Migračný prírastok/úbytok v území OZ Tekov-Hont v rokoch 2003-2014

Zdroj: Štatistický úrad, 2015 (poznámka: graf neobsahuje údaje o prisťahovaných a vystťahovaných v roku 2014, len celkové migračné saldo, nakoľko tieto údaje nie sú za rok 2014 dostupné)

Vývoj celkového pohybu obyvateľstva v území OZ Tekov-Hont je znázornený tabuľkou NP č. 13 v nepovinných prílohách a grafom č.7 nižšie.

Graf č.7 Celkový prírastok obyvateľstva OZ Tekov-Hont v rokoch 2003-2014

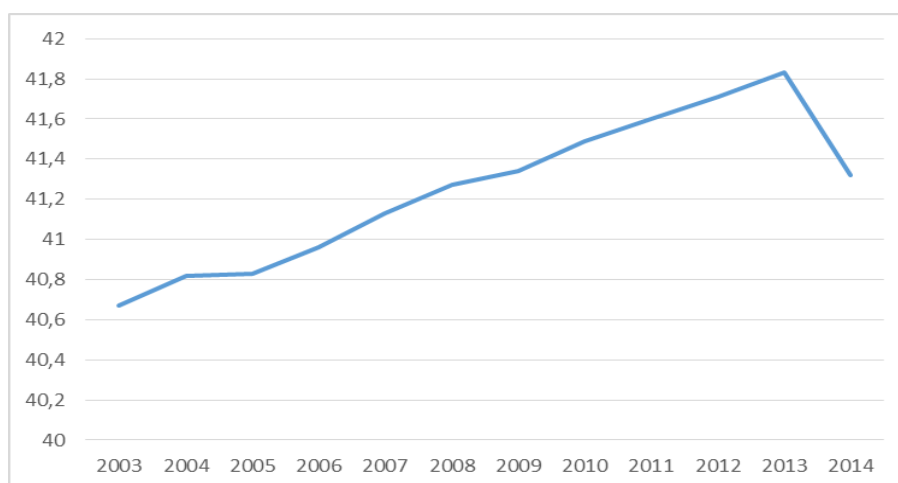

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Štruktúra populácie OZ Tekov-Hont

Z hľadiska veku je možno populáciu v území OZ Tekov-Hont považovať za postupne starnúcu (Nepovinné prílohy, tabuľka NPč.14 a graf č.8 nižšie).

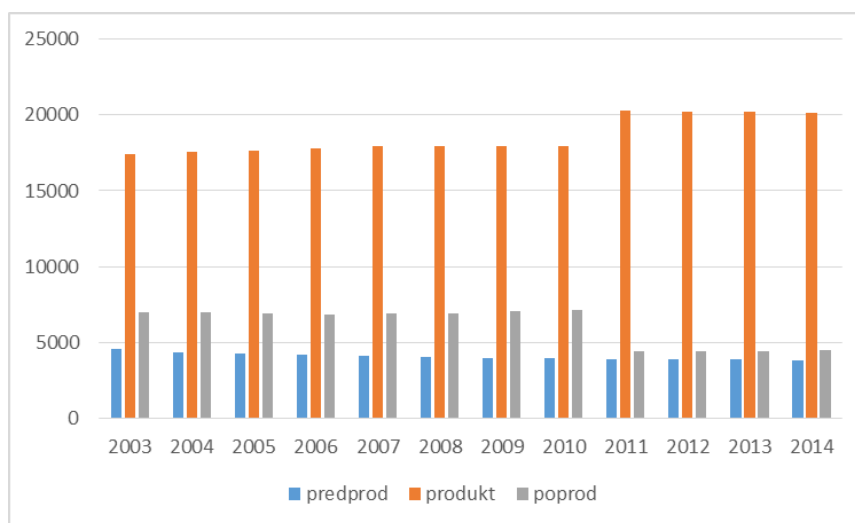
Grafč.8 Priemerný vek obyvateľstva v OZ Tekov-Hont v rokoch 2003 -2014

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Obyvateľstvo v poproduktívnom veku mierne prevyšuje nad obyvateľstvom v predproduktívnom veku. Obyvateľstvo v roku 2014v produktívnom veku tvorilo 70,6 % z celkového počtu obyvateľstva. Vývoj štruktúry obyvateľstva je zaznamenaný v nepovinných prílohách (tabuľka NP č.15a graf č.9 nižšie). Z tabuľky aj grafu vyplýva, že štruktúra obyvateľstva s miernou prevahou poproduktívnej zložky populácie sa konštantne udržiava počas poslednej dekády. Náhlý nárast podielu produktívneho podielu populácie v roku 2011 je spojený so zmenami vekovej hranice pri odchode do dôchodku.

Graf č. 9 Vývoj štruktúry obyvateľstva v území OZ Tekov-Hont

Zdroj: Štatistický úrad, 2015

Porovnanie štruktúry obyvateľstva v území OZ Tekov-Hont so situáciou v okrese, kraji a SR v roku 2013 sa nachádza v nepovinných prílohách (Tabuľka NP č.16). Z tohto porovnania vyplýva, že populácia OZ Tekov-Hont je v priemere staršia ako populácia SR, kraja aj okresu a podiel produktívneho veku v území OZ je nižší ako v ktoromkoľvek vyššom územnom zaradení (okres, kraj a SR).

Národnostné a etnické zloženie obyvateľstva

K slovenskej národnosti sa hlási 87,44 % obyvateľov žijúcich v území OZ Tekov- Hont. Po nich nasleduje maďarská národnosť, ktorá tvorí 9,03 % obyvateľstva. Ostatné národnosti tvoria minimálny podiel populácie, z nich najväčší je podiel českej národnosti – 0,44%, nasleduje rómska národnosť s 0,39%. (Nepovinné prílohy, Tabuľka NP č.17)

Je predpoklad, že príslušníkov rómskej národnostnej menšiny je viac ako udáva štatistika, nakoľko väčšina Rómov sa v sčítaní obyvateľstva hlási k slovenskej alebo maďarskej národnosti. Podľa socio-grafického mapovania rómskych osídlení na Slovensku (Atlas rómskych komunit) žilo v roku 2013 vo vybraných (12 zo 43) obciach zahrnutých do OZ Tekov-Hont od 4,2% (Santovka) do 42,5% (Bajka) Rómov. Aj keď uvedené čísla je možné považovať za orientačné, nakoľko sa prieskum neuskutočnil vo všetkých obciach, iba cca vo štvrtine územia OZ, je možné predpokladať, že ich podiel na populácii je minimálne 10x väčší ako udáva oficiálna štatistika. V Tabuľkeč.3sú uvedené percentuálne podiely Rómov žijúcich v skúmaných obciach. Na obrázku NP č.1 v nepovinných prílohách je možné porovnať situáciu v OZ Tekov-Hont v rámci SR.

Tabuľka č.3Percentuálny podiel Rómov vo vybraných obciach územia OZ Tekov-Hont				
Obec	Muži	Ženy	Celkom	Rómovia v %
Bajka	170	156	326	42,5
Bátovce	525	549	1074	12,4
Dolná Seč	233	223	456	14,6
Dolný Pial	455	494	949	10,1
Hronské Kosihy	321	349	670	10,1
Kalná nad Hronom	982	1051	2033	9,2
Mýtné Ludany	484	490	974	20,2
Nový Tekov	417	419	836	6,3
Ondrejovce	238	218	456	5,5
Pukanec	952	993	1945	14,3
Santovka	344	380	724	4,2
Starý Hrádok	85	95	180	11,3

Zdroj: Atlas Rómskych komunít, 2013

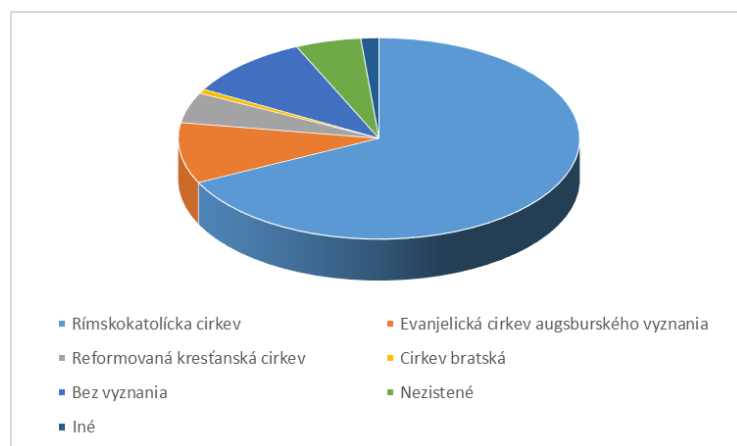
Vo vybraných obciach žijú Rómovia integrované v rozptyle medzi majoritnou populáciou, v prípade 5 obcí aj mimo obcí v intraviláne a v 4 prípadoch na okraji obce v extraviláne. Vo všeobecnosti platí, že čím ďalej sa osídlenie nachádza od obce/mesta, tým horšia je úroveň jeho vybavenia i kvalita života obyvateľov v ňom (Zdroj: Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity).

Medzi jednotlivými národnosťami a etnickými skupinami obyvateľov sú pomerne dobré vzťahy. Celkovo však možno konštatovať, že rómske etnikum nepriaznivo vplýva na celkovú sociálnu a ekonomickú situáciu, a to najmä vysokou nezamestnanosťou, nízkou vzdelanostnou úrovňou a nepriaznivou demografickou štruktúrou.

Vierovyznanie

Vierovyznanie populácie v území OZ Tekov-Hont je v prevažnej miere rímskokatolícke s podielom 67,75 % z celkového počtu obyvateľov, druhým najpočetnejšie zastúpeným je evanjelické augsburského vyznania – 9,74 % a tretím je reformovaná kresťanská cirkev – 4,92%. Ostatné vierovyznania majú podiel 1,46%, početnou skupinou sú aj obyvatelia bez vyznania, ktorých je 10,16 % (Nepovinné prílohy, tabuľka NP č.18 a graf č.10 nižšie).

Graf č.10

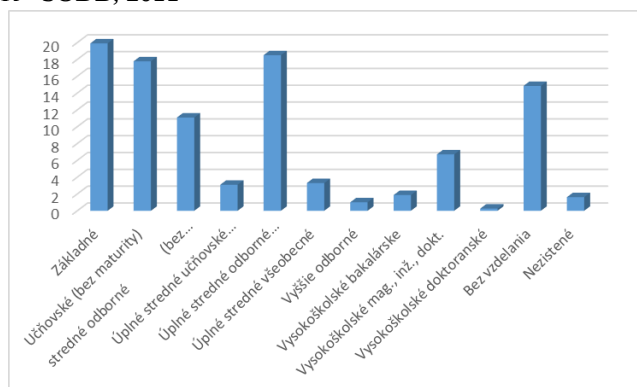

Zdroj: Štatistický úrad SR - SODB, 2011

Vzdelanostná úroveň Zdroj: Štatistický úrad SR - SODB, 2011

Graf č.11

Vzdelanostná úroveň v OZ zaostáva za priemerom kraja Nitra, nakoľko len 25% má vzdelanie ukončené maturitou (kraj Nitra – 29%¹⁰). Naopak v oblasti vysokoškolského vzdelania je situácia lepšia keď 1,87% obyvateľstva

dosahuje bakalárske a 7,01% vysokoškolské alebo doktorantské vzdelanie (kraj Nitra má 8% vysokoškolsky vzdelaných ľudí). Úroveň vzdelania popisuje tabuľka NP č.19 v nepovinných prílohách a graf č.11.

Vzdelanostná úroveň má vo veľkej miere vplyv na zamestnateľnosť obyvateľov územia OZ, prípadne ich udržanie sa na trhu práce, ale neplatí to v plnej miere. Dôležitá je aj schopnosť adaptovať sa na meniace sa podmienky trhu práce a požiadavky na vedomosti a zručnosti. V tomto smere významným faktorom ostáva ponuka v oblasti vzdelávania dospelých. Vzhľadom na pomerne dobrú lokalizáciu územia OZ vo vzťahu k okresnému a krajskému mestu (kde sa nachádzajú stredné a vysoké školy) je možné predpokladať, že ponuka takéhoto typu vzdelávania existuje. Zamestnanosť je ďalej popísaná v kapitole 3.1.6. Popis ekonomických zdrojov.

¹⁰ Program rozvoja NSK, 2008

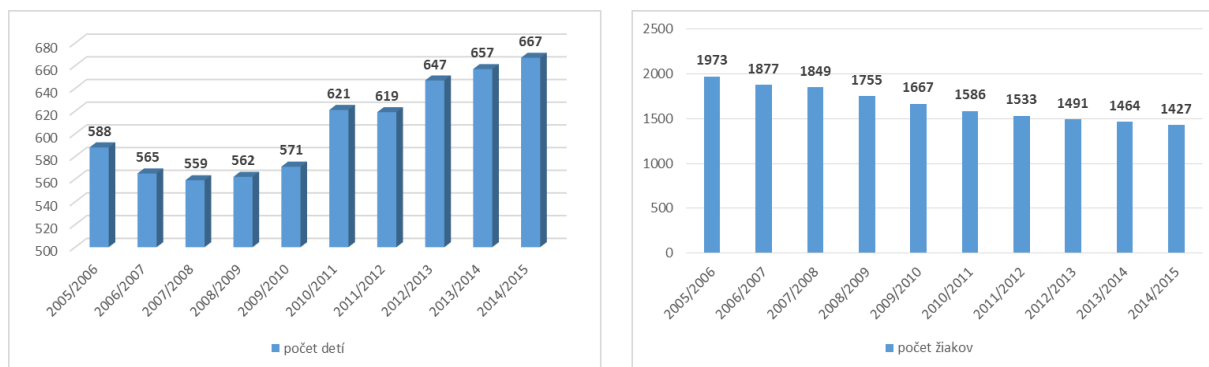
3.1.4. Popis inštitucionálnych, spoločenských, kultúrnych a historických zdrojov

Situácia v školstve

V 43 obciach územia OZ Tekov-Hont sa nachádza 26 materských škôl (MŠ), 18 základných škôl (ZŠ) a jedna stredná škola v Kalnej nad Hronom. Vývoj počtu žiakov v MŠ v období od školského roku 2005/2006 až 2014/2015 je progresívny, a to aj napriek celkovému poklesu obyvateľstva. ZŠ sa nachádzajú v 8 obciach, z toho 9-ročných obciach: Bátovce, Čajkov, Dolný Pial, Jur nad Hronom, Kalná nad Hronom, Lok, Nová Dedina, Pukanec, Rybník, Starý Tekov, Veľký Ďur a Žemberovce. Takzvané „malo-triedky“ (prvý stupeň ZŠ) sa nachádzajú ešte v obciach Beša, Hronské Kosihy, Podlužany, Santovka, Veľké Kozmálovce.

Kapacita škôl je vyhovujúca, v niektorých prípadoch však využívaná len čiastočne, a to najmä z dôvodu poklesu počtu žiakov. Vývoj počtu žiakov v ZŠ v období školských rokov 2005/2006 až 2014/2016 je na rozdiel od MŠ regresívny (graf č.12 nižšie a tabuľka NP č.20 v nepovinných prílohách).

Graf č.12 Vývoj počtu detí v MŠ (vľavo) a žiakov v ZŠ (vpravo) v území OZ Tekov-Hont

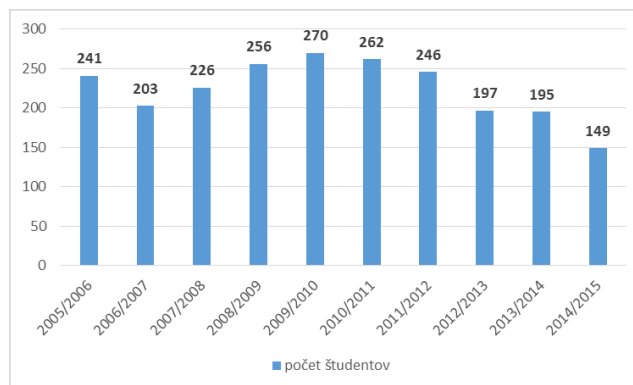
Zdroj: Údaje obcí OZ Tekov-Hont, 2015

Do materských a základných škôl v území dochádzajú okrem detí z danej obce aj deti z okolitých obcí. Menší počet detí z najbližších obcí územia navštevuje MŠ a ZŠ v Leviciach, Tlmačoch. Stavebno – technický stav materských aj základných škôl je pomerne vyhovujúci. Materiálne vybavenie škôl a učebných pomôcok je vo viacerých prípadoch zastarané.

Stredná odborná škola je iba v Kalnej nad Hronom a ponúka vzdelanie v oblasti reklamných a obchodných služieb, študijné odbory sú komerčný fotograf, grafik digitálnych médií, grafik tlačených médií, pracovník marketingu, informačné systémy a služby v učebných odboroch: fotograf, aranžér, predavač. Okrem toho ponúka škola nadstavbové štúdium: prevádzka obchodu so zameraním na propagáciu a reklamu. Vývoj počtu žiakov v školských rokoch

2005/2006 až 2014/2015 je zobrazený na grafe č.13 nižšie v tabuľke NP č.20 v nepovinných prílohách.

Graf č.13

Zdroj: Údaje obcí OZ Tekov-Hont, 2015

Žiaci z územia OZ Tekov-Hont môžu tiež dochádzať za stredoškolským vzdelaním do Levíc, Tlmáč, Želiezoviec a Nových Zámkov.

Rozloženie materských, základných a strednej školy v území OZ Tekov-Hont je znázornené na Mape č.3(v nepovinných prílohách).

Vysoké školstvo v území OZ Tekov-Hont zastúpené nie je. Najbližšie vysoké školy sa nachádzajú v Nitre (Univerzita Konštantína filozofa a Slovenská poľnohospodárska univerzita) a tiež vo Zvolene a v Banskej Bystrici. OF Ekonomickej univerzity má detašované pracovisko v Nových Zámkoch, kde sa tiež nachádza Inštitút zdravotníctva a sociálnej práce sv. Ladislava (patrí VŠZaSP sv. Alžbety) a Informačno-konzultačné stredisko VŠekonómie a manažmentu verejnej správy. V Tlmáčoch je konzultačné stredisko Strojníckej fakulty STU a v Leviciach zase informačno-konzultačné stredisko DTI.

Situácia v zdravotníctve a sociálnych službách

Zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obcí zabezpečujú zdravotné strediská, ktoré sa ale nenachádzajú v každej obci (prehľad poskytovaných zdravotníckych služieb je v Tabuľke NP č.21 a Mape NPč.4 v nepovinných prílohách), ale sú pomerne dobre rozložené v území OZ. Najčastejšie sa v obciach nachádza lekár pre dospelých, potom stomatológ. Detskí lekári sa nachádzajú v území v menšom množstve. Lekáreň je len v 4 obciach. Občania, kde sa lekári nenachádzajú, využívajú zdravotnícke služby v obciach so zdravotnými strediskami, alebo v Leviciach a Tlmáčoch, kde sa nachádzajú aj špecializovaní lekári. Nemocnica s poliklinikou sa nachádza v okresnom meste Levice, ktorá má zriadené oddelenia: anesteziológia

a intenzívnej medicíny, vnútorného lekárstva s JIS, chirurgické oddelenie s úrazovou chirurgiou, neurologické oddelenie s JIS, detské oddelenie, a oddelenie pre dlhodobo chorých. V meste je zriadených viacero neštátnych zariadení ako Mediklinik, Poliklinika Sanat a pod.

Situácia v sociálnych službách

Nasledovné obce územia OZ Tekov-Hont zabezpečujú opatrovateľskú službu: Beša, Rybník, Pukanec, Ondrejovce. Okrem toho je sociálna starostlivosť pre obyvateľov v dôchodkovom veku zabezpečovaná prostredníctvom viacerých zariadení pre seniorov, a to:

- **v obci Santovka** – sociálne službysú zabezpečované prostredníctvom Zariadenia pre seniorov – domov dôchodcov Santovka, obec zabezpečuje tiež rozvoz obedov pre starších obyvateľov a opatrovateľskú službu. Zariadenie pre seniorov poskytuje celoročnú pobytovú službu.
- **v obci Horná Seč** – nachádza sa tu zariadenie pre seniorov Senior Gardenn.o., je to zariadenie s kapacitou 28 osôb, poskytujúce celodennú dvadsaťštyri hodinovú starostlivosť, domov pre dôchodcov je súčasne koncipovaný ako otvorené zariadenie komunitného typu.
- **v obci Domadice** - Domov dôchodcov a DSS Domadice zabezpečuje celodennú starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku. Domov sociálnych služieb s kapacitou miest 38 zabezpečuje denný, týždenný a celoročný pobyt a komplexnú starostlivosť. Občanom obce zabezpečuje stravu, je v správe VÚC Nitra.

Pre deti a mládež sa v území OZ nachádza zariadenie

- **v obci Krškany** -Domov sociálnych služieb DOMUM pre mentálne postihnuté deti, je v časti obce Malé Krškany, v zariadení je vlastná kuchyňa, zariadenie je plne obsadené, pričom kapacita je 107 lôžok.

Ďalšie sociálne zariadenia sa nachádzajú v obciach:

- **v obci Bohunice**– v obci sa nachádza nezisková organizácia Pahorok n.o., cieľom organizácie je vytváranie optimálnych podmienok pre poskytovanie všeobecno-prospešných služieb v oblasti drogovej závislosti a pre prevádzkovanie resocializačného zariadenia poskytujúceho sociálnu pomoc, resocializačnú ochranu občanom, ktorí sú drogovo závislí, služby: ubytovacie, stravovacie, sociálne poradenstvo, odborný terapeutický tím, psychoterapia, pracovná terapia, práca s rodinou, záujmová činnosť, športové aktivity. Zariadenie je určené pre mužov od 18 rokov, závislých na drogách, automatoch, alkohole, absolventov základnej liečby alebo detoxikácie.

- **v obci Podlužany sa** nachádza DSS Justína n.o. Je to zariadenie celodennej – dvadsaťštyri hodinovej starostlivosti, je určené fyzickým osobám, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, poskytujú lekárske služby, sociálne služby, nadštandardné služby napr. zdravotné rehabilitačné cvičenia, psychologické služby, masáže atď.

Inštitúcie pôsobiace v území

Hlavnou inštitúciou pôsobiacou v území OZ Tekov-Hont sú miestne samosprávy, zastúpené starostami, obecnými zastupiteľstvami a obecné úrady, ktoré plnia v každodennej praxi úlohy samosprávy. Samosprávy vo všetkých 43 obciach zastupujú obce v OZ Tekov-Hont.

Okrem samospráv, pôsobia v území viaceré aktívne občianske združenia. V roku 2015 bolo v obciach na území OZ evidovaných 109 občianskych združení, neziskových organizácií alebo klubov rôzneho zamerania. Najaktívnejšie z nich sa okrem komunitných aktivít v obci pôsobenia podieľajú aj na rozvojových aktivitách v jej okolí alebo v celom regióne OZ. Najbežnejšími občianskymi združeniami sú futbalové a iné športové kluby, kluby dôchodcov, dobrovoľné hasičské zbory, Únia žien, kluby pre mladých, ale v niektorých obciach možno nájsť aj divadelné súbory ako napr. v Bátovciach a Rybníku, šachový klub v Jure nad Hronom, vinohradnícky spolok v Rybníku a Čajkove¹¹.

Kultúra a voľný čas

V oblasti kultúrnej infraštruktúry je väčšina obcí OZ Tekov-Hont vybavených kultúrnymi domami, alebo aspoň kultúrnymi sálami, miestnosťami a knižnicami. Väčšinou sú umiestnené v spoločných objektoch s obecným úradom. Veľká časť z nich, najmä v malých obciach je využívaná len niekoľkokrát do roka alebo vôbec.

V rámci kultúrneho, spoločenského života a zachovávania tradícií a zvykov organizuje každá obec pravidelné podujatia pre občanov. Podujatia sú rôzneho charakteru od tradičných osláv, rôznych kalendárnych sviatkov, cirkevných sviatkov až po aktivity, ktoré majú charakter regionálnej atraktivity. Tradície sú prezentované najmä hrnčiarstvom, košíkárstvom, drevorezbárstvom, tkáčstvom a ďalšími remeslami. Zachovaná je z časti aj pôvodná ľudová architektúra, tradície a ľudové kroje, ktoré sú základom pre budovanie identity územia spoločne s množstvom atraktívnych kultúrnych a historických objektov.

¹¹Údaje obecných úradov, 2015

V území OZ Tekov-Hont sa nachádza celkovo 100 kultúrnych pamiatok registrovaných v PÚ SR¹². Najviac kultúrnych pamiatok sa nachádza v obci Brhlovce (celkovo 34 z toho 19 skalných obydlí). Medzi pamiatky okrem skalných obydlí patria hlavne ľudové domy, kaštiele, kostoly, maštal' s komorou, v obci Bátovce sa nachádza celkom 13 pamiatok a v obci Pukanec celkovo 10 pamiatok. Zoznam všetkých nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok na území OZ Tekov-Hontje v Tabuľke NP č.22 v nepovinných prílohách (pod tabuľkou sa nachádza aj zoznam pamiatok v obciach, v ktorých je ich najviac).

Kultúra, tradícia a pamiatky môžu byť predpokladom pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu. Tento potenciál majú aj aktívne a fungujúce spolky, zachované vinice a vínne pivničky spoločne s dlhodobou tradíciou vinohradníctva, klasického poľnohospodárstva a ovocinárstva.

História územia OZ Tekov-Hont

Územie OZ Tekov-Hont zasahuje do oboch historicky a etnograficky významných regiónov Slovenska: Tekova a Hontu

Tekov v súčasnosti predstavuje región totožný s územím bývalej Tekovskej župy. Územie OZ Tekov-Hont zaberá územie v Dolnej časti etnografického regiónu, presnejšie obce: Bajka, Beša, Čajkov, Dolná Seč, Dolný Pial, Horná Seč, Hronské Kosihy, Iňa, Jesenské, Jur nad Hronom, Kalná nad Hronom, Lok, Lula, Malé Kozmálovce, Mýtne Ludany, Nová Dedina, Nový Tekov, Ondrejovce, Podlužany, Rybník, Starý Hrádok, Starý Tekov, Tehla, Tekovský Hrádok, Veľké Kozmálovce, Veľký Ďur a Žemliare.

Tekovská stolica tvorila kedysi pomerne rozsiahle územie. Svoje pomenovanie dostala po bývalom hrade Tekov, ktorý strážil brod cez rieku Hron. Špecifickú skupinu obcí Tekovskej časti OZ Tekov-Hont tvoria takzvané „čilejkárske obce“, ktoré tvoria Čilejkársku oblasť, osobitú z nárečového i národopisného hľadiska. Názov je odvodený od nárečových slov čilej, čilek (teraz). Z OZ Tekov-Hont patria k „čilejkárom“: Čajkov, Hronské Kosihy, Nová Dedina, Podlužany, Rybník, Starý Tekov a Veľké Kozmálovce. Typickým pre tieto obce je aj ženský tradičný odev, ktorý sa líši od ostatného okolia. Pestré kroje sú bohato zdobené výšivkami a našívanými farebnými korálikmi, v čilejkárskom nárečí blingáčmi. Najvýraznejším prvkom kroja je vysoký rohatý čepiec. Uvedené obce (a ďalšie, ktoré, ale nie sú súčasťou územia OZ Tekov-Hont: Hronské Kľačany a Tlmače, spolu 9 obcí) spája nielen kroj, ale aj silný zmysel pre tradíciu a identitu tohto územia, ktoré sa prejavuje tiež

¹²https://sk.wikipedia.org/wiki/Zoznam_kult%C3%BArnych_pamiatok_v_okrese_Levice

prostredníctvom ľudového spevu, piesní, tancov a zvykov. S čilejkárskou tradíciou je spojených viacero aktivít ako Čilejkársky jarmok v Novej Dedine, Čilejkárske vinobranie v Čajkove a podobne.

Hont je v súčasnosti územie totožné s územím slovenskej časti bývalej Hontianskej župy, ktorej sídlom boli v minulosti Šahy. Hranice Hontianskej župy tvorili na severe Štiavnické vrchy, na západe rieka Hron, na východe riečka Krtíš a na juhu rieky Dunaj a Ipel'. Ipel' v súčasnosti tvorí prirodzenú hranicu medzi podstatne väčšou slovenskou a maďarskou časťou Hontu. V 17. storočí bola väčšina územia obsadená Turkami až po ich porážku pri Nových Zámkoch v roku 1685. Obce územia OZ Tekov-Hont, ktoré sa nachádzajú v etnografickom regióne Hont sú: Bátovce, Bohunice, Bory, Brhlovce, Devičany, Domadice, Drženice, Hontianske Trst'any, Jabložovce, Krškany, Pečenice, Pukanec, Santovka, Uhliská, Žemberovce. Okrem bohatého kultúrneho a etnografického dedičstva, medzi významné kultúrne pamiatky územia patria hlavne kamenné obydlia v Brhlovciach (do tufu vysekané pivnice, letné kuchyne a maštale) a vodný mlyn v Bohuniciach.

Dávna minulosť

Archeologické prieskumy preukázali že územie OZ je dlhodobo osídlené, a to už minimálne od neolitu (mladšej doby kamennej) až po dnešok¹³. Svedčia o tom archeologické nálezy v Jure nad Hronom a početné nálezy keramiky a rozsiahle zemné valy pravekých hradísk v Rybníku, sídliská s kanelovanou keramikou a veľa ďalších nálezov. Vzácný je nález strategického slovanského hradiska z 9. storočia Krivín (Pevná skala) v Rybníku. Obce Bohunice a Malé Kozmálovce sú osídľované už od doby kamennej, čo preukazuje povrchový zber vykonávaný Andrejom Kmeťom, ako aj bývalým miestnym učiteľom. Na území obce Krškany je archeologicky doložené eneolitické sídlisko s kanelovanou keramikou a sídlisko z mladšej doby bronzovej, neolitické sídlisko lengyelskej kultúry železovského typu, eneolitické sídliskové nálezy nagyrévskej kultúry s kanelovanou keramikou.

Najstaršou obcou je obec Bátovce, ktorej prvá písomná zmienka pochádza z roku 1037 a tým sa zaraďuje medzi najstaršie obce na Slovensku vôbec. Prvé písomné zmienky o obciach Starý Tekov, Žemliare, Devičany, Pukanec a Rybník pochádzajú už z roku 1075. Starý Tekov bol až do vzniku stavovskej stolice, ktorá už mala sídlo na Tekovskom hrade v Leviciach, sídlom kráľovského komitátu a mal štatút mesta. Najmladšou obcou je Nový

¹³ ISRU OZ Pod Slovenskou bránou a ISRU V dlani Hrona

Tekov, o ktorom je písomná zmienka z roku 1394. Z roku 1270 pochádza prvý písomný doklad o výskyte striebornej rudy v okolí Pukanca. V chotári obce Devičany, najmä v jeho severozápadnej časti, ktorý bol bohatý na zlatonosné a striebornosé rudné žily, vidieť dodnes spustené šachty a štôlne, v ktorých sa dolovalo zlato a striebro asi do roku 1775.

Zmienka o obci Santovka a o jej minerálnom prameni pochádza z roku 1276, kde sa uvádza v listine vydané kráľom Ladislavom Kumánskym a spomína sa ako prameň – studňa“ Ched“. Poloha pri termálnych prameňoch priťahovala ľudí už v staršej dobe kamennej, dôkazom čoho sú aj archeologické vykopávky, napríklad tzv. kultúra lengyelsko – bádenská na sv.okraji obce, alebo doby bronzovej, tzv. Maďarovská kultúra.

3.1.5. Popis materiálnych zdrojov

Vlastnícke vzťahy a pripravenosť územia na rozvoj

Podľa vyzbieraných informácií z obcí OZ Tekov-Hont zhrnutých v Tabuľke NPč.23,nepovinné prílohy sa nezačal **ROEP**¹⁴ v 3 obciach, v ostatných obciach je ROEP už vykonaný alebo je v štádiu spracovania (1 obec). Od dvoch obcí sa nám nepodarili informácie získať. Aj keď je ROEP významný krok k vysporiadaniu vlastníckych vzťahov, väčšinu obcí stále čaká konsolidácia pozemkov (tzv. Komasácia).

V súčasnosti všetky obce územia OZ aktualizujú svoje PHSR v zmysle platnej legislatívy SR. Snaha obcí obstarat' si PHSR je prirodzená, keďže tento dokument sa vyžaduje pri čerpaní prostriedkov z EU fondov.

V oblasti **územno-plánovacej dokumentácie (ÚPD)** je situácia nadštandardná, keďže ÚPD je ovplyvnená zákonom, ktorý určuje povinnosť obstarat' si územný plán len obciam nad 2000 obyvateľov¹⁵. Keďže túto podmienku spĺňa z obcí OZ Tekov-Hont iba Kalná nad Hronom a napriek tomu má územný plán 12 obcí a ďalšie 3 obce ho majú rozpracovaný, možno konštatovať, že potreba plánovať územie je zodpovednými rozpoznaná. Keďže stavebný zákon umožňuje zostaviť si územný plán spoločne viacerým obciam, stálo by za úvahu vyriešiť plánovanie územia aj touto cestou. Toto je obzvlášť dôležité z pohľadu prístupu Leader, ktorý preferuje medziobecné aktivity a investície.

Domový a bytový fond

¹⁴ Register obnovenéj evidencie pôdy

¹⁵§ 11 stavebného zákona

Ako vyplýva zo sčítania domov a bytov z roku 2011, v území OZ Tekov-Hont je 10 532 domov, ktoré zahŕňajú 11 718 bytov. To znamená, že v roku 2011 bol priemerný počet obyvateľov jedom byte 2,4 (Tabuľka NPč.24, nepovinné prílohy).

Aj iné čísla svedčia o pomerne dobrej kvalite bývania v území OZ. Úplná väčšina domov, a teda aj bytov, je v osobnom vlastníctve, väčšina z nich je postavená po roku 1945. Obdobie výstavby bytov je uvedené v nepovinných prílohách v tabuľke č.26. Výrazná väčšina bytov v domoch má viac ako 3 izby a slušnú výmeru (najviac bytov má výmeru medzi 40 – 80 m²). Byty v domoch sú vykurované prevažne plynom, alebo tuhým palivom, len menšia časť bytov je vykurovaná elektrinou. (Tabuľka NP č.25 v nepovinných prílohách).

Z Tabuľky NP č.24 v nepovinných prílohách vyplýva, že v území je pomerne veľa stále neobývaných domov (22,3%) a bytov (20,5%). Väčšina neobývaných domov/bytov sa už dnes využíva na rekreáciu (Tabuľka č.4 nižšie), pomerne veľa ich však zostáva nespôsobilých na bývanie (7,4%), čo predstavuje ďalší potenciál pre imigráciu produktívneho obyvateľstva v súčasnom trende sťahovania sa na vidiek, alebo rozvoja rekreačného bývania, prípadne turistiky ako aj podnikateľskej činnosti. Podmienkou je vysporiadanie vlastníckych vzťahov u týchto domov/bytov.

Tabuľka č.4 Využitie neobývaných domov v území OZ Tekov-Hont		
Dôvody neobývanosti domov	Domy	Byty
zmena vlastníkov	215	217
určené na rekreáciu	972	979
uvoľnené na prestavbu	210	-
nespôsobilé na bývanie	606	597
z iných dôvodov	314	609

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Infraštruktúra a vybavenosť domácností¹⁶

Len 8 obcí z celkového počtu 43 územia OZ Tekov-Hont má vybudovanú **kanalizáciu**:

- Bátovce – 176 prípojok, (307 obývaných domov)
- Čajkov – 230 prípojok, (291 obývaných domov)

¹⁶ Vlastný prieskum v obciach územia OZ Tekov-Hont, 2015

- Hontianske Trst'any – 90 prípojok , (105 obývaných domov)
- Hronské Kosihy – 29 prípojok, (190 obývaných domov)
- Kalná nad Hronom – 454 prípojok (373 obývaných domov)
- Nový Tekov – 180 prípojok (253 obývaných domov)
- Pukanec – 36 prípojok (475 obývaných domov)
- Žemberovce – 14 prípojok (63 obývaných domov)

Vodovod má 40 obcí, obce: Drženice, Domadice a Hontianske Trst'any vodovod zatiaľ nemajú. **Plyn** nie je zavedený v 10 obciach – Bajka, Bory, Beša, Bohunice, Brhlovce, Domadice, Jabložovce, Lok, Pečenice, Uhliská. Jedná sa počtom obyvateľov o malé alebo stredné obce.

Vo všetkých obciach územia OZ Tekov-Hont je vyriešený **separovaný zber odpadu**.

Železničná sieť územia OZ Tekov-Hont tvorí trasa nadregionálneho a regionálneho významu, ktorá vedie z Levíc a Kozároviec severovýchodným smerom do Hronskej Dúbravy a odtiaľ do Zvolena.

Cestná sieť v území OZ Tekov-Hont je pomerne dobrá a zabezpečuje vyhovujúcu dostupnosť obcí územia. Cesta 1. triedy č. 51 prechádza z Levíc do Hontianskych Nemiec a ide územím Žemberoviec. Cesta 2. triedy č. 564 ide cez Krškany a Santovku smerom do Šiah, na druhej strane cez Veľké Kozmálovce a Rybník do Tlmáča, a cesta č. 574 cez Bátovce smerom do Banskej Štiavnice. Cesty 3. triedy sa napájajú na cesty 1. a 2. triedy a spájajú ostatné obce územia OZ. Celková dĺžka cestnej siete v okrese Levice spolu cesty 1., 2. a 3. triedy je 671,558 km. Koľko z toho je v území OZ Tekov-Hont sa nepodarilo zistiť. (Nepovinné prílohy, Obrázok NP č.2)

Majetok obcí

Podľa údajov obecných úradov celkový majetok všetkých obcí územia OZ Tekov-Hont predstavuje hodnotu **41 201 715,96 Eur**.

Prehľad majetku obcí OZ sa nachádza v nep povinnej prílohe v tabuľke NP č.27.

Projektové zámery

OZ Tekov-Hont vykonalo prieskum so starostami o investičných zámeroch obcí územia OZ, ktoré obce plánujú financovať z opatrení IROP SR. Prieskumu sa zúčastnilo 38 obcí OZ Tekov-Hont. Výsledky prieskumu je možné vyčítať z Tabuľky NP č.28v nepovinných prílohách.

Podľa údajov Tabuľky NP č.28 je zrejmé, že starostovia považujú za potrebné najviac investovať do **kanalizácie** a ostatnej **technickej infraštruktúry** (hlavne vody a vykurovania) a tiež do **verejných priestranstiev**. Nasleduje obnova obecného majetku, zdravotná a sociálna infraštruktúra, cesty a nájomné byty.

Vzdelávanie, okrem školstva spolu s Rómami sú na opačnej strane spektra z pohľadu finančnej náročnosti.

Okrem toho bol vykonaný aj prieskum o celkových investičných zámeroch obcí, ktorého sa zúčastnilo 30 obcí OZ Tekov-Hont. Spoločne tieto obce plánujú zrealizovať 202 rôznych projektov v celkovej hodnote 77 100 179 €.

3.1.6. Popis ekonomických zdrojov

Podnikateľská sféra

Rozvoj podnikania v území OZ Tekov-Hont ovplyvňujú trendy v ekonomickom rozvoji, prírodné, materiálne a ľudské zdroje územia. Ráz krajiny tiež určuje orientáciu územia na poľnohospodárstvo a spracovateľský priemysel.

V území OZ spolu podniká **702 právnických** osôb (k počtu obyvateľstva 31.12.2014 je to 2,64%) a **2004 fyzických** osôb (k počtu obyvateľstva 31.12.2014 je to 7,02%)¹⁷. Podľa veľkosti podnikov¹⁸ je štruktúra právnických osôb v území OZ Tekov-Hont znázornená na grafe NP č.2 v nepovinných prílohách. U fyzických osôb sú všetky podniky zaradené do kategórie mikro- alebo malých podnikov. Podiel sektorov na celkovom počte podnikateľských subjektov znázorňuje graf NP č.3 v nepovinných prílohách.

Najviac právnických osôb podniká v terciárnom sektore – 540 a fyzických osôb v sekundárnom sektore – 1006. Nezvykle vysoký počet fyzických osôb v sekundárnom sektore je pravdepodobne spôsobený vynútenými živnosťami. Najmenej podnikateľov má už tradične primárny sektor. Podiel sektorov na celkovom počte právnických subjektov ilustruje graf NP č.6 v nepovinných prílohách.

¹⁷ SR právnické osoby k počtu obyvateľstva – 3,42% a fyzické osoby 6,81%

¹⁸ Commission Recommendation of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises (Text with EEA relevance) (notified under document number C(2003) 1422): mikropodniky – do 10 zamestnancov, malé podniky 10-49 zamestnancov a stredné podniky 50-249 zamestnancov, veľké podniky nad 250 zamestnancov

Primárny sektor

V rámci jednotlivých sektorov jeden právnický (ANTECO s.r.o. v Kalnej nad Hronom), jeden fyzický subjekt (tiež v Kalnej nad Hronom) pôsobí v oblasti ťažby nerastných surovín a 76 právnických a 186 fyzických subjektov v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu.

Poľnohospodárstvo

Väčšina podnikov sa orientuje hlavne na rastlinnú výrobu, ako obilniny, strukoviny, ale aj pestovanie viniča, zeleniny a ovocinárstvo. Živočíšna výroba je orientovaná hlavne na chov hovädzieho dobytku, v menšej miere na ošípané a chov oviec. V území pôsobí viacero poľnohospodárskych družstiev, podnikov a samostatne hospodáriacich roľníkov. Poľnohospodárske družstvá majú sídlo vo Veľkom Ďure (patria sem aj obce Lok), v Žemberovciach (vrátane Brhloviec a Hontianskych Trstian), Jure nad Hronom, Podlužanoch, Beši, Bátovciach. Roľnícke družstvá sa nachádzajú vo Veľkých Kozmálovciach, v Santovke a v Starom Tekove.

Obchodné spoločnosti sú v Loku – AGRO OSIVO s.r.o. sa zaoberá výrobou osív a sadív, M Agrokom s.r.o. vo Veľkých Kozmálovciach, Donaufarms.r.o. v Kalnej nad Hronom a B&T Agrovins.r.o. v Čajkove sa zaoberajú rastlinnou a živočíšnou výrobou. AGROBA s.r.o. v Tekovskom Hrádku a Agropuks.r.o. v Pukanci sa zaoberajú pestovaním obilnín (okrem ryže), strukovín a olejnatých semien. V rôznych obciach OZ Tekov-Hont je ďalej zaregistrovaných 125 samostatne hospodáriacich roľníkov, ktorí sa orientujú prevažne na rastlinnú a v menšej miere na živočíšnu výrobu.

V OZ tiež pôsobia podniky, ktoré dodávajú poľnohospodárske technológie, napríklad AGE Slovensko dodáva zariadenia na chov hydiny, firmy Ing. Jozefa Šimončíča PROFESSIONAL SERVICE s.r.o. a EKOSYSTÉM v Santovke importujú postrekovače, vyrába a poskytuje servis poľnohospodárskej techniky. FARM TECHNICAL s.r.o. v Hronských Kosihách predáva poľnohospodársku techniku.

Lesníctvo

V území OZ Tekov-Hont sa nachádzajú viaceré urbárske, pozemkové a lesné spoločenstvá.¹⁹Ich zoznam podľa obcí sa nachádza v nepovinnnej prílohe v tabuľke NP č.29 v nepovinných prílohách.

Ťažbu dreva vykonávajú viaceré spoločenstvá, pravdepodobne na báze členov, lebo vykazujú väčšinou malú alebo nejakú zamestnanosť. Okrem spoločenstiev podniká v území OZ viacero právnických subjektov, ktoré však zamestnávajú len menší počet ľudí, ako LESPOL s.r.o. Pukanec, ktorý má 5 – 9 zamestnancov a patrí obci, JMALESS s.r.o. v Uhliskách s 3 – 4 zamestnancami, DE-SKA s.r.o. v Pukanci s 5 – 9 zamestnancami, JAMAL s.r.o. v Žemberovciach s 2 zamestnancami. V území OZ Tekov-Hont je aj 42 fyzických osôb, ktoré podnikajú v ťažbe dreva alebo v poskytovaní iných služieb v oblasti lesníctva.

Sekundárny sektor

Z grafu NP č.7 v nepovinných prílohách je zrejmé, že v sekundárnom sektore OZ Tekov-Hont prevláda priemyselná výroba nad stavebníctvom, ktoré je však tiež vysoko zastúpené - 36% právnických a 38% fyzických osôb podniká v stavebníctve.

Najvýznamnejším podnikom v území OZ Tekov-Hont je Atómová elektrárňa Mochovce, ktorá sa nachádza v katastri obce Kalná nad Hronom. Elektrárňa prevádzkuje dva jadrové tlakovodné reaktory typu VVER 440/213, ale v lokalite sú ešte ďalšie dva rozostavané bloky rovnakého typu. Prvé dva bloky v roku 2009 prvý raz prekročili 7 TWh vyrobenej elektriny za rok. Celkovo tak pokrývajú približne štvrtinu slovenskej spotreby. Tretí a štvrtý blok majú byť dostavané v novembri 2016 a v roku 2017.

V oblasti priemyselnej výroby podniká viacero právnických osôb, vo výrobe nábytku: Hammerbachera.s. v Pukanci, ktorý zamestnáva do 200 osôb, EUROPALT s.r.o. v Tehle, zamestnáva do 100 osôb, DREMAX v Čajkove zamestnáva do 24 osôb, a tiež LENCOS IN s.r.o. v Bátovciach. V tejto oblasti podnikajú aj tri fyzické osoby – vo Vyšnom nad Hronom, v Bátovciach a v Čajkove. V oblasti spracovania dreva je aktívnych tiež niekoľko právnických osôb – v Kalnej nad Hronom, Uhliskách, Pukanci, v Novom Tekove, Dolnej Seči a v Žemberovciach a asi 5 fyzických osôb spolu v území OZ Tekov-Hont.

Výroba potravín je pomerne málo zastúpená a obmedzuje sa na výrobu mäsových (Lok a Veľké Kozmálovce – fyzické osoby) a pekárenských výrobkov (Pukanec, Bátovce, Jur nad Hronom, Starý Tekov, Brhlovce a Rybník – 3 právnické a 6 fyzických osôb), a tiež na výrobu

¹⁹https://www.vsetkyfirmy.sk/okres/levice/lesne-hospodarstvo/strana_2.html

liehovín (fyzické osoby v Kalnej nad Hronom, Starom Tekove a Čajkove) , vína (2 fyzické osoby v Čajkove) a nealkoholických nápojov (s.r.o. v Dolnej Seči a Hornej Seči a fyzická osoba v Žemberovciach).

V oblasti textilnej výroby pôsobí s.r.o. AZO-SK vo Veľkom Ďure, ktorá vyrába koberce.

Významná je výroba keramiky (Keramika Ika, Hrnčiar Peťo a LUT v Pukanci, ďalej v Hornej Seči a v Kalnej nad Hronom), kamenárstvo (11 fyzických osôb a 3 právnické osoby v Novej Dedine, Beši a v Mýtnych Ludanoch).

V menšej miere sa subjekty (FO aj PO) venujú výrobe plastov, chemikálií, strojov, kovovýrobe, elektriny a pod.

Terciárny sektor

Na území OZ Tekov-Hont pôsobí v terciárnom sektore 540 právnických a 811 fyzických osôb. Odhliadnuc od kategórie „ostatné činnosti“, najčastejšou aktivitou u právnických osôb je veľkoobchod a maloobchod (76 subjektov), umenie, zábava a rekreácia (49 subjektov), predaj nehnuteľností (46 subjektov) a verejná správa/sociálne zabezpečenie (43 subjektov). U fyzických osôb je to veľkoobchod a maloobchod (330 subjektov), odborné a technické činnosti (123 subjektov), finančné a poisťovacie činnosti (110 subjektov), a až potom nasledujú ubytovacie a stravovacie služby (58 subjektov), doprava a skladovanie a administratívne a podporné činnosti (každý po 37 subjektov).

Prehľad zastúpenia jednotlivých druhov činností v terciárnom sektore samostatne u právnických a fyzických osôb je uvedený v grafoch NP č.8 a NP č.9 a tabuľky NP č.30 a NP č.31 v nepovinných prílohách .

V nep povinnej prílohe č. 3 sa nachádza ajpodrobný prieskum zdrojov vidieckeho cestovného ruchu v území OZ Tekov-Hont a popis jeho rozvojového potenciálu. V tejto prílohe možno nájsť aj súpis stravovacích a ubytovacích zariadení a existujúcich kľúčových bodov rozvoja cestovného ruchu.

Zamestnanosť

Údaje o zamestnanosti obyvateľstva obcí na území OZ Tekov-Hont zo sčítania domov a bytov z roku 2011 hovoria, že v území bolo zamestnaných 23 843 osôb. Keďže štatistický podiel produktívneho obyvateľstva na celkovom počte v roku 2011 tvoril 71% (nepovinné prílohy tabuľka NP č.32 a graf NP č.2), je možné predpokladať, že počet zamestnaných osôb

pravdepodobne zahŕňa aj zamestnaných dôchodcov a osoby, ktoré pôsobia vo viacerých zamestnaniach²⁰.

Podľa tabuľky NP č.32 v nepovinných prílohách najviac obyvateľov územia OZ Tekov-Hont pracovalo v roku 2011:

- v mieste bydliska vo verejnej správe, poľnohospodárstve, strojárstve, stavebníctve a maloobchode - od 900 – 1100 obyvateľov, kde bola aj najväčšia dochádzka za prácou,
- vo vzdelávaní 730 obyvateľov,
- vo veľkoobchode 479 obyvateľov,
- v zdravotníctve – 432 a doprave 423 obyvateľov,
- vo výrobe vozidiel – 369 a výrobe potravín – 340 obyvateľov.

Vysoká dochádzka za prácou bola aj v oblasti vzdelávania, zdravotníctva, dopravy, ale aj maloobchodu a veľkoobchodu. Celkovo dochádza za prácou až 43,2 % zamestnaných obyvateľov územia OZ.

Zamestnanosť podľa sektorov

Podľa uvedenej tabuľky NP č.32 v nepovinných prílohách je možné na základe empirických pozorovaní stanoviť sektorovú zamestnanosť v území OZ Tekov-Hont. Podľa uvedených údajov je možné skonštatovať, že najviac zamestnancov pracuje v terciárnom sektore, najmenej v primárnom, a to jednak v mieste bydliska ako aj u dochádzajúcich za prácou. Aj keď je viac príležitostí v mieste bydliska, dochádzka za prácou je stále veľmi vysoká – 43% (grafč.11v nepovinných prílohách).

Bližší pohľad na zamestnanosť v rámci jednotlivých sektorov hovorí, že v **primárnom sektore** prevažuje zamestnanosť v poľnohospodárstve (až 85%), čo korešponduje so vzhlľadom krajiny a so surovinou základňou popísanou v prírodných zdrojoch (graf č.3v nepovinných prílohách).

V rámci **sekundárneho sektoru** prevažuje dosť jednoznačne strojársky priemysel spolu s výrobou áut a kovov (46%), hneď za ním je potravinárstvo – 12%, textilná,

²⁰Podiel produktívnej populácie v území OZ Tekov-Hont bol v roku 2011 71% a celkový počet obyvateľov v tom istom roku 28646, avšak podľa údajov v Tabuľke NP č. 29 podiel zamestnaných tvoril až 23 843 zamestnancov, čo je 83% populácie. Toto číslo teda pravdepodobne zahŕňa aj osoby, ktoré pracovali v minimálne dvoch zamestnaniach a dôchodcov.

drevárska/nábytkárska výroba, chemický, farmaceutický priemysel spolu s výrobou plastov – každý s podielom 11% (graf č.4v nepovinných prílohách)

V **terciárnom sektore** je zamestnanosť veľmi diverzifikovaná , avšak jednoznačne najviac je zamestnaných v oblasti veľko- a maloobchodu, potom nasleduje verejná správa, vzdelávanie a doprava, pomerne dosť občanov je zamestnaných aj v zdravotníctve a v ubytovacích a reštauračných službách. Fakt, že verejná správa nie je najväčší zamestnávateľ, svedčí aj o záujme o drobné podnikanie v území, z ktorého sa prevažne skladá terciárny sektor (tabuľka NPč.33a graf č.5v nepovinných prílohách).

Nezamestnanosť

Mieru nezamestnanosti územia OZ Tekov-Hont nie je možné z dostupných údajov ÚPSVaR zistiť keďže EAO na úrovni obcí zberal ŠÚ SR naposledy v roku 2011. Preto autori stratégie zisťovali podiel uchádzačov o zamestnanie na produktívnej populácii a porovnávali tieto hodnoty s hodnotami vypočítanými pre úroveň SR a okresu Levice. Napokon porovnali mieru nezamestnanosti pre obe uvedené úrovne. Údaje pre uvedený výpočet čerpali zo Štatistického úradu SR a z ÚPSVaR.

Z tabuľky NPč.34a grafu NP č.12v nepovinných príloháchje zrejmé, že celkový trend vývoja počtu uchádzačov o zamestnanie v území OZ Tekov-Hont dlhodobo klesá, s prestávkou počas krízy, kedy počet uchádzačov o zamestnanie náhle stúpol. V porovnaníso situáciou v SR v roku 2013 je situácia nasledovná:

- počet obyvateľov SR v roku 2013 bol: 5 415 949,
- počet obyvateľov v produktívnom veku bol: 3 852 888 (71,1%),
- počet uchádzačov o zamestnanie bol: 399 561, čo je 8,8 %.

V okrese Levice bola pritom situácia v roku 2013 nasledovná:

- počet obyvateľov okresu LV v roku 2013 bol: 113 913,
- počet obyvateľov v produktívnom veku bol: 82 051 (72%,)
- počet uchádzačov o zamestnanie bol: 8 875, čo je 10,8 %.

Pre porovnanie - miera nezamestnanosti pre SR v roku 2013 bola 13,5% a v okreseLevice 13,8%. Z uvedených údajov možno usúdiť, že situácia na trhu práce v území OZ Tekov-Hont bola na konci 2013 podobná ako v okrese Levice a približne rovnaká, alebo o málo horšia ako v SR. Vývoj nezamestnanosti k júnuvroku 2015, kedy bola miera nezamestnanosti v SR 11,55% a v okrese Levice 11,72% (ÚPSVaR, 2015) je porovnateľný s vývojom nezamestnanosti v roku 2013.

Podľa stupňa dosiahnutého vzdelania, najviac uchádzačov o zamestnanie (viac ako 2/3) je zo skupiny so základným vzdelaním a s vyučením, rovnako, ako v iných regiónoch Slovenska. S rastúcim stupňom vzdelania sa teda zvyšuje aj schopnosť sa zamestnať (tabuľka NP č.35 a graf NP č.13v nepovinných prílohách).

Podobne ako v iných regiónoch Slovenska, aj v území OZ Tekov-Hont postihuje nezamestnanosť najviac vekovú kategóriu nad 50 rokov. V ostatných vekových kategóriách je situácia pomerne vyvážená(tabuľka NP č.36 a graf NP č.14v nepovinných prílohách).

Podľa dĺžky evidencie na ÚPSVaR, najviac uchádzačov o zamestnanie patrí do kategórie nezamestnatelných, ktorí sú evidovaní viac ako 48 mesiacov, druhou najväčšou kategóriou sú nezamestnaní evidovaní menej ako 3 mesiace, nasledujú evidovaní menej ako 6 mesiacov alebo od 13 do 24 mesiacov (tabuľka NP č.37 a grafNP č.15v nepovinných prílohách).

3.2. SWOT analýza

SWOT analýza územia OZ Tekov-Hont je **integrovanou SWOT analýzou**, ktorá obsahuje všetky oblasti života obyvateľov územia. SWOT analýza bola zostavená na základe nasledovných informačných zdrojov:

- Údaje (hlavne kvalitatívne) získané **priamo od občanov** počas **obecných stretnutí** realizovaných v auguste 2015(vid' kapitola 2.2 Tvorba partnerstva a stratégie CLLD),
- Údaje (hlavne kvalitatívne) získané z **ankety** realizovanej v novembri až decembri 2014 (vid' kapitola 2.2 Tvorba partnerstva a stratégie CLLD),
- Údaje (hlavne kvantitatívne) získané v rámci **analýzy územia** zo Štatistického úradu SR, ochrany prírody a krajiny, ÚPSVaR SR, pamiatkového úradu a ďalších inštitúcií v rámci SR, ako aj z údajov obecných úradov obcí – členov OZ Tekov-Hont.

Uvedená SWOT analýza slúžila ako hlavný zdroj identifikácie potrieb, ktoré majú byť riešené prostredníctvom stratégie CLLD.

Príležitosti a slabé stránky zo SWOT analýzy, ktoré sú v tabuľke označené tučným písmom, majú priamy vzťah k identifikovaným potrebám územia OZ Tekov-Hont (nižšie), ako aj k cieľom stratégie CLLD a vybraným opatreniam.

Tabuľka č.5 SWOT analýza územia OZ Tekov-Hont (povinná tabuľka č.2 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD)

Oblasť	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
<i>Poloha a dostupnosť územia OZ</i>	Výhodná zemepisná poloha územia OZ Tekov-Hont.		Dobré dopravné prepojenie (cesty, železnice) a dostupnosť z jednotlivých obcí do okolitých okresov (kraj Nitra a Banská Bystrica) a krajského mesta. Zlepšenie dopravného spojenia – Levice, Tlmače, Mochovce.	
<i>Prírodné zdroje</i>	Rieka Hron, ktorá spája mnohé obce OZ a má nízky stupeň znečistenia. Kvalitná poľnohospodárska pôda (černozeme a hnedozeme). Lesy na severe územia OZ Tekov-Hont. Existencia a využívanie termálnych a minerálnych prameňov (hlavne okolie Santovky).	V niektorých miestach zdevastované okolia Hrona, holoruby, znečistené potoky. Neudržiavané vinice, sady, záhrady a neupravené súkromné pozemky. Nižšia kvalita vody, vysoká hladina spodnej vody.	Rieka Hron pre rozvoj rybolovu, ťažbu štrku, splavovanie, CR. Úrodná pôda pre rozvoj poľnohospodárstva a potravinárstva. Hospodárske lesy územia OZ Tekov-Hont. Minerálne pramene a zdroje pitnej vody ako zdroj príjmov.	Opakované povodne vo viacerých obciach OZ Tekov-Hont. Vo väčšine obcí sa nachádzajú zraniteľné pozemky z pohľadu ochrany vodných tokov, zaradené do Nitrátovej smernice.
<i>Klíma a životné prostredie</i>	Výhodné klimatické podmienky – teplá oblasť. Do časti územia OZ zasahujú CHKO Štiavnické vrchy, prítomnosť prírodných úkazov. Zber odpadu je plne separovaný. Čisté prostredie v obciach	Ilegálne (čierne) skládky v extravilánoch obcí. Vypúšťanie fekálií a odpadových vôd do miestnych potokov kvôli chýbajúcej kanalizácii.	Podpora krajiny tvorby: revitalizácia rybníkov, ochrana flóry a fauny, likvidácia čiernych skládok. Recyklácia separovaného odpadu, zberné dvory, obecné kompostárne.	Lokálne klimatické ohrozenie- nezákonné spaľovanie odpadu, ktoré znečisťuje ovzdušie.

	s dostatkom zelene.		Podpora využitia alternatívnych zdrojov energie, napr. solárne panely.	
<i>Demografické zdroje</i>	Pokračujúci trend imigrácie do územia OZ Tekov-Hont. Priateľskí, hrdí pracovití, súdržní a kreatívni občania.	Pasívne demografické saldo, Nepriprôsobiví občania.	Podmienky pre prilákanie mladých ľudí do územia - bytová politika, infraštruktúra voľného času, pracovné miesta.	Odchod mladých ľudí mimo územia OZ Tekov-Hont, ich nezáujem o život na vidieku alebo nedostatok vhodných podmienok pre ich uplatnenie (práca, bývanie, voľný čas). Starnutie obyvateľstva územia OZ.
<i>Samospráva</i>	Vo väčšine prípadov fungujúce obecné samosprávy a dobrá spolupráca poslancov. Existujúce služby pre občanov: pošta, knižnice,... Dobrá medziobecná spolupráca, a vzťahy so zahraničnými partnermi. Existujúce informačné prostriedky ako: obecné web stránky, noviny, káblová TV, rozhlas. Dobre fungujúci Spoločný obecný úrad.	Nedostatočne informovaná verejnosť o plánoch obcí. V niektorých obciach nevhodné jednanie vedenia obce s radovými občanmi. Slabý záujem o verejné veci, a nedostatočná uvedomelosť občanov vo vzťahu k obci a okoliu.	Zvýšenie kapacity samosprávy v projektovom manažmente, e-goverment a pod.. Zlepšenie aktívnej komunikácie/informovanosti a spolupráce zastupiteľstiev a starostov s občanmi. Rekonštrukcia miestneho rozhlasu, zriadenie obecnej TV a podpora zavádzania internetu. Rozvoj aktivít, ktorý pomôže podporiť záujem obyvateľov, hlavne mladých o život v obci a verejné záležitosti,. Vysporiadanie majetkovo-právnych vzťahov.	Nízka aktivita poslancov, ich časté striedanie po voľbách. Nekonceptné plánovanie. Nedostatok obecných financií, hlavne pre malé obce a zlé hospodárenie s nimi, zadĺženosť obcí. Neusporiadané majetkovo-právne vzťahy a nedostatok vlastných obecných pozemkov pre rozširovanie aktivít. Sťažený prístup k projektom EÚ: komplikovaná, zložitá administratíva, vysoké verejné výdavky na projektové doku-

			Dokončenie a aktualizácia územných plánov obcí.	mentácie bez istoty získania prostriedkov. Negatívna zmena legislatívneho prostredia, zmeny vo financovaní obcí, krátenie podielových daní, zlučovanie obcí.
<i>Školstvo a vzdelávanie</i>	Dostatočná sieť základných škôl a ich rovnomerné rozdelenie v území OZ Tekov-Hont. Stredná škola so zameraním na reklamu a obchod v Kalnej nad Hronom. Nárast počtu detí v materských školách.	Vysoký podiel obyvateľstva so základným a učňovským vzdelaním bez maturity. Vzdelávanie odtrhnuté od potrieb praxe. Slabé právne vedomie občanov. Zanedbávanie výchovy mladých, nedostatok mimoškolských aktivít.	Rekonštrukcia základných a materských škôl, zvýšenie kvality vzdelávania, Podpora vzdelávania občanov v moderných zručnostiach (projektový manažment, správanie, komunikácie), v podnikaní, cestovnom ruchu, Zlepšenie spolupráce obcí so školami.	Rušenie ZŠ a MŠ.
<i>Zdravotníctvo a sociálne služby</i>	Dostupné základné zdravotnícke služby a ich rovnomerné rozdelenie v území. Možnosť umiestnenia detí v detskom domove rodinného typu. Terénna sociálna práca a komunitné centrá.	Nižšia dostupnosť špecializovanej zdravotnej starostlivosti. Nedostatočná sieť lekární. Nedostatok sociálnych zariadení a služieb pre seniorov.	Rozšírenie zdravotnej starostlivosti. Podpora rozvoja služieb a klubov pre seniorov. Budovanie a rekonštrukcia domov dôchodcov, stacionárnych domov. Podpora rozširovania komunitných centier a terénnej sociálnej práce.	Nedostatok finančných prostriedkov v obciach. Nedostatočná kapacita uchádzať sa o dotácie.
<i>Spoločenský život, kultúra,</i>	Aktívni občania a činnosť spoločenských organizácií	Nedostatočné možnosti využitia voľného času hlavne mladých ľudí.	Podpora rozvoja spolkov, spoločenských organizácií a občanov	Zhoršujúce sa medziľudské vzťahy.

<i>voľný čas</i>	a spolupráca medzi nimi (hasiči, futbalisti, poľovníci, rybári a pod.) a bohatá ponuka spoločenských podujatí.	dých ľuďí, nedostatočná komunikácia s mladými. Slabá aktivita mladých ľudí. Slabnúca spoločenská aktivita v mnohých obciach, napríklad z nedostatku záujmu, priestorov, zariadení, kvôli rozmachu internetu.	ských združení (seniori, deti, mládež, ženy, vinári, ochrana prírody, folklór...).	
<i>História, kultúra a tradície</i>	Uchovávanie ľudových tradícií – odevu, kultúry (Čilejkári), tradičných výrob (vinárstvo, keramika). Spracovanie histórie obcí prostredníctvom monografií obcí.	Malý záujem o zachovávanie tradícií v niektorých obciach. Neinformovanosť občanov o spoločenských aktivitách, histórii, tradícií a kultúre.	Oživenie ľudových zvykov a tradícií, udržiavanie tradičných podujatí.	Nezáujem občanov o tradíciu a históriu.
<i>Materiálne zdroje – technická a cestná infraštruktúra</i>	Vybudovaná infraštruktúra - plynovody, vodovody,... Dostačujúca cestná sieť.	Poškodené alebo chýbajúce chodníky, často zle osvetlené. Cesty (účelové komunikácie) v zlom stave. Chýbajúca kanalizácia a ČOV. V niektorých obciach úplne chýbajúci vodovod. Chýbajúce parkoviská a malá infraštruktúra v zlom technickom stave (mosty, lávky).	Dobudovanie kanalizácie a ČOV, vodovodu. Podpora zavádzania domových čističiek odpadových vôd. Oprava miestnych komunikácií a chodníkov a ich rozšírenie. Zvýšenie celkovej bezpečnosti prostredníctvom budovania kamerových systémov.	Nedostatok finančných prostriedkov obcí. Nedostatočná kapacita uchádzať sa o dotácie.
<i>Materiálne zdroje – malá</i>	Rekonštruované centrá obcí.	Chýbajú informačné a smerové tabule v obciach (problém	Zlepšenie vzhľadu obcí: revitalizácia centier, výsadba zelene,	

<i>infraštruktúra</i>	Udržiavané verejné priestranstvá vrátane cintorínov. Upravené oddychové zóny a rekonštruované parky. Rozvoj IBV, novovybudované nájomné byty pre mladé rodiny. Rekonštruované verejné osvetlenie.	nájsť cestu do hľadanej lokality, blúdenie v obciach...). Chýbajú verejné sociálne zariadenia (WC), ... Chýba drobná infraštruktúra: verejné studničky, zdroje pitnej vody, smetné koše, lavičky a pod. Poškodené alebo zanedbané verejné a súkromné budovy. Zanedbané Rómske obydlia.	cintorínov, parkov, oddychových zón. Bytová výstavba a nájomné byty, vytvorenie stavebných pozemkov (podpora mladých rodín).	
<i>Materiálne zdroje – zariadenia základných služieb</i>	Existujúce spoločenské zariadenia ako kultúrne domy (takmer v každej obci), poľovnícke domy, vinohradnícke domy,... Vo viacerých veľkých obciach sú vybudované športové areály, multifunkčné ihriská, wellness centrá a detské ihriská.	V menších obciach chýba voľnočasová infraštruktúra.	Dobudovanie kultúrnej infraštruktúry: kultúrno-spoločenských, kultúrnych domov, pódíí, letných amfiteátrov, ... Rekonštrukcia a vybudovanie viacúčelových ihrísk, telocviční, športových areálov (aj vodné športy) a príslušnej infraštruktúry aj v menších obciach.	Nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy. Nedostatok finančných prostriedkov v menších obciach. Nedostatočná kapacita uchádzať sa o dotácie.
<i>Materiálne zdroje – historické budovy a objekty</i>	Viaceré historické dobre udržiavané objekty - kaštiele, kostoly, ľudové domy, vinohradnícke múzeá, mlyny, malé objekty - zvonice, pamätníky, a pod.. Staré vinohrady a starodávne	Niektoré opustené národné kultúrne pamiatky, o ktoré sa nikto nestará.	Rekonštrukcia historických objektov a múzeí (napr. vodný mlyn, ľudové domy), ktoré sú v súčasnosti v zlom stave.	Nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy. Nedostatok finančných prostriedkov v menších obciach. Nedostatočná kapacita uchá-

	vínne tufové pivnice. Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Brhlovce. Archeologické náleziská.			dzať sa o dotácie.
<i>Materiálne zdroje – cestovný ruch</i>	Niektoré existujúce lokality alebo zariadenia CR (Nový Tekov, Starý Tekov, Santovka, Brhlovce, Bohunice a pod.). Vybudované cyklotrasy a náučné chodníky (napr., Čajkovské bralie“ s prírodným amfiteátrom, Vinická cesta.).	Chýbajúce ubytovacie a stravovacie kapacity.	Lepšie využitie termálnych prameňov a existujúcich termálnych kúpalísk. Dobudovanie, značenie turistických chodníkov, náučných chodníkov. Zriaďovanie a dobudovanie cyklotrás, konských trás.	Nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy. Nedostatok finančných prostriedkov v menších obciach. Nedostatočná kapacita uchádzať sa o dotácie.
<i>Ekonomické zdroje</i>	Vysoký podiel hospodárskych lesov na lesnej pôde. Existujúce podnikateľské aktivity a fungujúce podniky v oblasti poľnohospodárstva, vinohradníctva, pálenie ovocia,... Vysoký počet SHR. Pracovné príležitosti v priemyselných parkoch. Dobrá obchodná sieť v oblasti predaja potravín. Existujúce zariadenia cestovné-	Chýbajúci spracovateľský priemysel v oblasti potravinárstva. Nedostatočná horizontálna a vertikálna spolupráca medzi podnikateľskými subjektami. Nízka pridaná hodnota výrobkov v území OZ. Nedostatočné služby pre obyvateľstvo a chýbajúca obchodná sieť (mimo potravín), nedostatočný sortiment a slabé zásobovanie.	Rozvoj malého a stredného podnikania. Rozvoj vinárstva, ovocinárstva, poľnohospodárstva, a chovu koní. Rozvoj spracovateľského priemyslu hlavne v oblasti potravinárstva a spracovanie dreva so zameraním sa na krátke výrobné reťazce. Rozvoj remesiel a služieb pre občanov. Rozvoj miestnych (trhoviská)	Nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy. Nedostatok finančných prostriedkov v menších obciach. Nedostatočná kapacita uchádzať sa o dotácie. Neochota ľudí podnikat' a poskytovať služby. Zlé podnikateľské prostredie, zvyšovanie byrokracie, nízka dostupnosť financií. Odliv miestnych podnikateľ-

	ho ruchu (reštaurácie, niektoré penzióny) v dobrej kvalite, nachádzajúce sa najčastejšie v strede územia OZ, neďaleko od Levíc. Vo väčšine obcí realizovaný ROEP.	Nezamestnanosť občanov, a veľký podiel nezamestnaných ľudí. Nedostatok pracovných príležitostí v obciach. Nevhodné podnikateľské zámery. Nedostatočná verejná doprava za prácou. Nerealizované sceľovanie pozemkov (komasácia). Chýbajúci manažment cestovného ruchu a tvorba produktov. Slabá propagácia územia a informovanosť o území.	a regionálnych trhov. Rozvoj cestovného ruchu a prímestskej rekreácie: agroturistiky, cykloturistiky, konšká turistika, kempingu, vínne cesty, ... Budovanie ubytovacích a stravovacích zariadení. Propagácia, marketing, manažment. Podpora zakladania turisticko-informačných centier. Vytvorenie vlastných finančných prostriedkov obcí, obecné podnikanie. Získanie rôznych dotácií a investorov. Podpora tvorby verejno-súkromných partnerstiev, spolupráca obcí s podnikateľmi a medzi podnikateľmi navzájom.	ských subjektov. Nedostatočná podpora malých a mladých farmárov, podnikateľov na pôde a vo vinohradníctve/ovocinárstve. Skupovanie poľnohospodárskej pôdy zahraničnými investormi. Zlá spolupráca medzi obcami a poľnohospodármi podnikmi.
--	---	--	---	--

3.3. Identifikácia potrieb

Analýza identifikácie potrieb sa realizovala v OZ Tekov-Hont na stretnutí pracovnej skupiny 28.8.2015 a vychádzala zo zistení počas obecných stretnutí a ankety od občanov, analýzy situácie a hlavne SWOT analýzy. Postup pri identifikácii potrieb bol nasledovný:

1. Účastníci stretnutia pracovali v malých skupinách a diskutovali o najväčších potrebách územia OZ Tekov-Hont, ktoré **CHCÚ** v blízkej budúcnosti riešiť. Podkladom pre diskusiu bola tabuľka SWOT analýzy. Najväčšie potreby zapisovali na hárky papiera individuálne. V pléne sa potom zbierali výsledky a identifikované najväčšie potreby sa umiestňovali na veľkú tabuľu v skupinách.

2. Účastníci identifikovali nasledovné skupiny potrieb:

- Podpora miestneho podnikania
- Turizmus a cestovný ruch
- Občianska vybavenosť a služby (hlavne sociálne služby)
- Technická infraštruktúra
- Vzhľad obce – priestranstvá a budovy
- Ochrana životného prostredia a prírodného bohatstva
- Neformálne vzdelávanie občanov
- Podpora záujmových aktivít, spolky, kultúra, tradície
- Pamiatky
- Informácia a propagácia v rámci OZ a aj mimo neho
- Spolupráca v rámci OZ a s inými OZ

3. Následne účastníci vyseletovali – identifikovali tie potreby, ktoré nielen „**chcú**“ ale aj **POTREBUJÚ** a **MÔŽU** riešiť prostredníctvom stratégie CLLD a tiež tie, ktoré sa dajú riešiť prostredníctvom prevádzkových nákladov alebo prostredníctvom projektov spolupráce. Výsledok tohoto kroku je zhrnutý v tabuľke č.6 nasledovne:

Tabuľka č.6 Potreby územia OZ Tekov-Hont	
Možnosti naplnenia potrieb	Potreby OZ Tekov-Hont
Stratégia CLLD	Podpora miestneho podnikania, Občianska vybavenosť a služby Cestovný ruch, turizmus Malá technická infraštruktúra Vzhľad obce – priestranstvá a budovy Sociálne služby Tradície, kultúra, spolky, pamiatky, prírodné bohatstvo Neformálne vzdelávanie
Prevádzkové náklady stratégie CLLD	Informovanie a propagácia v rámci OZ Spolupráca v rámci OZ
Projekty spolupráce	Spolupráca s ostatnými MAS Podpora záujmových aktivít Informovanie a propagácia MAS

4. V tabuľke č.7 sú identifikované potreby, ktoré je **potrebné a možné** riešiť prostredníctvom stratégie, ich zdôvodnenie a premena potrieb na priority stratégie CLLD:

Tabuľka č.7 Identifikované potreby územia OZ Tekov-Hont

Potreba	Zdôvodnenie	Priorita
Podpora miestneho podnikania	Na prvom mieste stratégie je podpora miestneho podnikania. Aj keď všeobecne je v území OZ Tekov-Hont porovnateľná situácia v počte právnických a fyzických osôb na počet obyvateľov so situáciou v SR (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje) existuje značná disproporcia medzi lokálnymi prírodnými, materiálnymi a ľudskými zdrojmi a ich využitím v tvorbe pridanej hodnoty, ktorá by zostávala na území OZ (SWOT analýza). Na jednej strane v území existujú výborné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a čiastočne aj lesníctva (sever a severovýchod územia), ale tieto odvetvia nevyužíva plne svoju kapacitu v oblasti spracovania a uvádzania výrobkov na regionálne trhy (SWOT analýza). Potravinársky priemysel takmer neexistuje a minimálna je aj finalizácia výroby na strane výrobcov. O niečo lepšia je situácia v spracovaní dreva, ale aj tu je čo zlepšovať, nakoľko väčšina lesov v území má hospodársky charakter. Ďalším argumentom pre riešenie tejto potreby je vysoká dochádzka za prácou – 43% (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje, SWOT analýza). Miestne podnikanie založené na báze lokálnych zdrojov by pomohlo jednak zvýšiť pridanú hodnotu územia, a tiež vytvárať miestnu zamestnanosť.	Miestne podnikanie
Cestovný ruch a turizmus	Hneď za miestnym podnikaním je cestovný ruch a turizmus, ktorý bezprostredne súvisí s podnikaním, ale prináša aj ďalšiu pridanú hodnotu v oblasti atraktívnosti územia. Územie Tekov-Hont má predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu (SWOT analýza). Už dnes sú v území kľúčové miesta, ktoré sa pokúšajú uplatniť v tomto sektore a využívajú k tomu prírodné a materiálne danosti. Tieto miesta sú dnes kľúčovými a zároveň východiskovými bodmi budúceho rozvoja cestovného ruchu, ktoré môže ďalej vytvárať pridanú hodnotu územia a podporiť tvorbu miestnej zamestnanosti. Dnes tieto kľúčové body ako aj ďalšie identifikované zdroje pre rozvoj cestovného ruchu nie sú dostatočne využité a je ich málo na to, aby sa cestovný ruch mohol stať silným ekonomickým odvetvím v území OZ. Chýbajú ďalšie zariadenia hlavne ubytovacie, ale aj stravovacie, a tiež je potrebné rozšíriť aktivity, ktoré by bolo možné uplatniť počas všetkých turistických sezón. Rozvoj turistického potenciálu opäť ako predchádzajúce dve potreby napomôže tvorbe pridanej hodnoty a miestnej zamestnanosti.	Vidiecky cestovný ruch
Občianska vybavenosť a služby	S oboma predchádzajúcimi prioritami úzko súvisí občianska vybavenosť a služby. V území OZ Tekov-Hont existujú stále rezervy v občianskej vybavenosti a službách. Občania v ankete aj počas obecných stretnutí zdôrazňovali túto potrebu, pritom považovali za postačujúcu iba obchodnú sieť predajní s potravinami, ale aj tu sa sťažovali na nedostatočný sortiment a kvalitu. Chýba hlavne obchodná sieť s ostatnými výrobkami mimo potravín a bežné služby pre obyvateľstvo (SWOT analýza). Stále nedostatočná je aj sieť kvalitných reštauračných a pohostinských služieb (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje). Rozvoj služieb na báze miestneho podnikania nielen naplní potrebu obyvateľstva v oblasti kvalitných služieb, ale	Miestne podnikanie

	podporí ďalej aj rozvoj miestnej zamestnanosti.	
Tradície, kultúra, spolky, pamiatky, prírodné bohatstvo	S turizmom súvisí tradícia, kultúra a pamiatky. Územie Tekov-Hont zasahuje do dvoch etnograficky výrazných a na kultúru a tradície bohatých slovenských regiónov – Tekova a Hontu (SWOT analýza). Do Tekovskej časti územia patria aj tzv. „čilejkárske obce“, ktoré dodnes dodržiavajú mnohé tradície v oblasti folklóru a kultúry, ako aj ľudového odievania. Z obcí, ktoré patria do hontianskej časti územia ide hlavne o obec Pukanec , Bohunice, Brhlovce a Devičany, v ktorých je možno nájsť prvky tradičnej architektúry a remesiel (napríklad hrnčiarstva) alebo tradície spojené s pestovaním hrozna a výroby vína. Tento potenciál je predpokladom rozvoja poznávacieho a zážitkového cestovného ruchu a popri iných činnostiach pre turistov ich môže do územia aj prilákať. Viac informácií je možné nájsť v kapitole 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.4 Spoločenské, inštitucionálne, kultúrne a historické zdroje.	Vidiecky cestovný ruch
Malá technická infraštruktúra	Malá technická infraštruktúra súvisí nielen so životom v obciach ale aj s pocitom a vôľou obyvateľov žiť a pracovať v obciach. Anketa, obecné stretnutia, pracovná skupina aj údaje vyzbierané v analýze zdrojov územia potvrdili, že obce OZ Tekov-Hont majú nedostatky v oblasti odkanalizovania územia a kvality (nie hustoty) cestnej siete. Nakoľko však tieto projekty sú finančne náročné, OZ ich nemôže riešiť prostredníctvom stratégie CLLD, ale za použitia iných finančných prostriedkov. Na veľkú technickú infraštruktúru však nadväzuje malá technická infraštruktúra, ktorá v území OZ tiež často chýba (parkoviská) alebo je v zlom stave (mosty, lávky, parky, studne) a poškodzuje vzhľad obcí (kapitola 3.2 SWOT analýza). Hlavne v obciach OZ Tekov-Hont, kde sa počíta s rozvojom cestovného ruchu, oprava a dobudovanie malej infraštruktúry hrá významnú úlohu pri zatraktívnení prostredia. Aj občania v iných obciach územia OZ si však zaslúžia žiť v peknom prostredí, ktoré môže prilákať hlavne nové a mladé rodiny trvalo sa v nich usadiť.	Vzhľad obcí a malá infraštruktúra
Vzhľad obce – priestranstvá a budovy	Vzhľad obcí súvisí s rozvojom cestovného ruchu. Okrem drobnej infraštruktúry, ktorá je často v obciach OZ v zlom stave, problémom sú často aj zanedbané verejné priestranstvá a budovy, ktoré poškodzujú vzhľad obcí (kapitola 3.2 SWOT analýza). Okrem verejných priestranstiev v obciach, obecných úradov a kultúrnych domov, hlavne v menších obciach, sa jedná často aj o historické budovy alebo objekty, často aj štátom uznané pamiatky, ktoré vyžadujú rekonštrukciu alebo opravy, tak aby mohli opäť slúžiť svojmu účelu alebo sa lepšie uplatniť v plánovanom rozvoji cestovného ruchu. Hlavne objekty, ktoré môžu značne napomôcť zvýšeniu atraktivity, by rozhodne mali byť v pozornosti stratégie CLLD. (kapitola 3.2 SWOT analýza a kapitola 3.1 Analýza zdrojov	Vzhľad obcí a malá infraštruktúra

	územia, časť 3.1.5 Materiálne zdroje).	
Sociálne služby	Sociálne služby predstavujú alternatívnu formu podnikania a zároveň pomáhajú zlepšiť životný štandard znevýhodnených obyvateľov. V pomerne rozsiahlom území OZ Tekov-Hont (viac ako 666 km ²) je málo služieb orientovaných na seniorov, mládeži sa tiež venuje minimálna pozornosť (kapitola 3.2 SWOT analýza a kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.4 Spoločenské, inštitucionálne, kultúrne a historické zdroje). V podstate existujú len 4 zariadenia s celodennou starostlivosťou o seniorov. Chýbajúce zariadenia čiastočne sanuje denná opatrovateľská starostlivosť, ktorá však nepokrýva skutočnú potrebu obyvateľstva, ktoré starne (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.3 Demografické zdroje). Stratégia CLLD však kvôli finančnej náročnosti nemôže podporiť výstavbu nových sociálnych zariadení, ale môže prispieť tým, ktorí majú záujem angažovať sa v službách pre seniorov (denná opatrovateľská služba/stacionári, podávanie stravy, kluby a pod.) alebo mládež (klubová činnosť).	Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie
Neformálne vzdelávanie občanov	Vzdelanie v oblasti nových zručností je potrebnou súčasťou rozvoja obcí a podnikania. Aj napriek tomu, že v území je vyšší podiel občanov so základným a učňovským vzdelaním, celkovú situáciu v oblasti formálneho vzdelania možno považovať za priemernú (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.3 Demografické zdroje), v území stále chýbajú zručnosti, ktoré je potrebné rozvíjať (SWOT analýza), ak sa má podporiť rozvoj miestneho podnikania a cestovného ruchu. Ide o vedomosti a zručnosti v oblasti tvorby a realizácie projektov (vrátane projektov podporených z EÚ fondov), podnikateľského plánovania, podnikania v cestovnom ruchu, spracovania produktov a ich predaja. V tejto oblasti môže veľmi pomôcť aj výmena skúseností, demonštračné a informačné aktivity, ale aj rôzne workshopy a vzdelávacie aktivity.	Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie

4. Strategický rámec

Stratégia CLLD územia OZ Tekov-Hont (ďalej stratégia) *vznikla spôsobom „odspodu hore“*, najskôr vyslovením názoru občanom prostredníctvom obecných stretnutí a ankety, neskôr za účasti členov OZ v spolupráci s odborníkmi. Celkové zameranie stratégie reflektuje analýzu územia, SWOT analýzu a analýzu potrieb územia, ktoré OZ „CHCE“, „POTREBUJE“ a „MÔŽE“ riešiť prostredníctvom stratégie.

Stratégia zároveň *konkretizuje dlhodobú víziu* územia zostavenú členmi OZ **do roku 2030** na základe poznania potrieb územia (obecné stretnutia, anketa, vlastné poznatky členov OZ) na roky programového obdobia Európskej únie: 2014-2020. Všetky ciele stratégie – strategický aj špecifické ciele majú preto **časové ohraničenie rok 2020 plus 3 roky** povolené EÚ na dočerpanie finančných zdrojov.

Stratégia územia OZ Tekov-Hont *je zameraná* predovšetkým na podporu miestneho podnikateľského prostredia, ktoré má priniesť prácu (ideálne v miestne bydliska), a na skvalitnenie podmienok života pre miestnych obyvateľov. Stratégia je zostavená tak, aby sa obe oblasti navzájom dopĺňali a podporovali. Toto zameranie je podložené znalosťou doteraz málo využitého potenciálu územia OZ, ktoré má predpoklady **finalizácie prvovýroby a jej realizácie na trhu prostredníctvom regionálnych výrobkov rôzneho** (nielen potravinárskeho) charakteru a pre **rozvoj vidieckeho cestovného ruchu**, ktorý je zatiaľ v území len v začiatkoch napriek jeho danostiam. S oboma oblasťami súvisí **malá vidiecka infraštruktúra**, ktorá má na jednej strane slúžiť občanom a zlepšiť ich životné podmienky, na druhej strane podnietiť podnikateľské aktivity v obciach, kde sa miestnym **príjemne žije a kam cudzí radi prídu**. Nové aktivity si žiadajú **nové zručnosti a vedomosti**, čo znamená podporiť neformálne vzdelávanie obyvateľstva. Keďže **populácia v území starne a mladí ľudia stále odchádzajú** mimo územia OZ, je nutné zabezpečiť lepšie sociálne služby, ktoré však tiež predstavujú aj nové možnosti v oblasti **sociálneho podnikania**.

Svojím zameraním je *stratégia prepojená na vyššie ciele CLLD EÚ*²¹ pre programové obdobie 2014-2020 nasledovne:

- je zameraná na **sub-regionálnu úroveň** – polovica okresu Levice,
- je **pripravená a vedená miestnou akčnou skupinou**, zostavenou zo zástupcov verejného a súkromného sektora, ktorí reprezentujú miestne sociálno-ekonomické záujmy,

²¹ Nariadenie EÚ č. 1303/2013, článok 32

- stratégia je **integrovaná** – zahŕňa v sebe všetky podnikateľské sektory, ktoré sa uplatňujú prostredníctvom malého podnikania, vrátane podpory sociálneho podnikania, a zároveň pokrýva aj verejné služby a vzdelávanie, je zostavená na základe miestnych potrieb a potenciálu, obsahuje **inovatívne** prvky.

Stratégia CLLD OZ Tekov-Hont je zároveň ***prepojená na ciele politiky rozvoja vidieka EÚ*** a PRV SR, ako ***aj na ciele regionálnej politiky EÚ*** a IROP SR.

Prepojenie na ciele PRV SR

V súvislosti s cieľmi PRV SR 2014-2020 prispieva stratégia CLLD OZ Tekov-Hont hlavne k tretiemu strategickému cieľu: **„Dosiahnuť vyvážený územný rozvoj vidieckych hospodárstiev a komunit vrátane vytvárania a udržiavania pracovných miest²²“**.

Svojím zameraním, cieľmi a plánovanými opatreniami stratégia prispieva hlavne k napĺňaniu nasledovných **potrieb**, ktoré bude riešiť PRV SR:

- Potreba č.13 - Vytváranie nových pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku
- Potreba č. 14 - Zlepšenie kvality života na vidieku a podpora rozvoja vo vidieckych obciach s dôrazom na zachovanie miestneho kultúrneho a historického rázu územia

Špecifické ciele stratégie CLLD OZ Tekov Hont sú nasledovne prepojené a prispievajú k naplneniu viacerých fókusových oblastí definovaných v PRV SR. Ich prehľad a prepojenie cieľov stratégie fókusových oblastí ako aj zdôvodnenie uvádza tabuľkač. 9 v kapitole 4.2..

Prepojenie na ciele IROP SR

V súvislosti s cieľmi IROP SR 2014 – 2020²³ stratégia CLLD OZ Tekov-Hont prispieva k naplneniu **globálneho cieľa²⁴** :

- prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

²² PRV SR 2014-2020, kap.6 Opis stratégie, časť 6.1,

<http://www.mpsr.sk/index.php?navID=935&navID2=935&sID=43&id=8644>

²³<http://www.mpsr.sk/index.php?navID=47&sID=67&navID2=1036>

²⁴ IROP SR 2014-2020, Kap. 1.1.1

Stratégia svojím sub-regionálnym charakterom a schopnosťou reagovať na miestne potreby integrovaným a endogénnym spôsobom, reflektuje **potreby definované v IROP SR**:

- rozvoj vybraných oblastí/komponentov podmieňujúcich kvalitu života a konkurencieschopnosť v danom území,
- rozvoj/posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti na regionálnej a subregionálnej úrovni ako predpokladu znižovania prehľbovania medzivnútroregionálnych rozdielov.

Stratégia je ďalej veľmi úzko **prepojená na ciele miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD)**²⁵ v podmienkach SR ako sú definované v IROP SR 2014-2020, a to²⁶:

Posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti prevažne vidieckeho územia a zaistenie dlhodobého udržateľného rozvoja územia s riešením vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich funkčným zázemím. Stratégia tiež reflektuje hlavné výzvy na miestnej úrovni, ktoré nadväzujú na 3 oblasti štrukturálnych problémov: A.) Zníženie sociálno-ekonomickej zaostalosti B.) Zvýšenie kvality života C.) Zlepšenie infraštruktúry miestnych služieb.

Z hlavných **prioritných oblastí**, ktoré rieši prístup **CLLD**, stratégia prispieva najmä:

- rozvoj miestnej ekonomiky a zamestnanosti využitím vnútorných zdrojov a zavádzaním inovácií a podpora rôznych foriem zamestnávania,
- zlepšenie kvality a bezpečnosti vybavenosti a fyzickej regenerácie vidieckych oblastí podľa špecifických potrieb podľa úrovne ich rozvinutosti.

Prepojenie priorít stratégie CLLD OZ Tekov-Hont na ciele prioritnej osi IROP SR: Rozvoj vedený miestnou komunitou (CLLD), a príslušné zdôvodnenie je zhrnuté v tabuľke č.10, kapitola 4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení.

4.1. Definovanie vízie a strategického cieľa

Vízia územia OZ Tekov-Hont bola zostavená za účasti občanov postupne počas obecných stretnutí, v ankete a v pracovnej skupine pre zostavenie stratégie. Výsledkom tohoto procesu je nasledovný text vízie:

²⁵ IROP SR 2014 -2020, kap.2.5

²⁶ IROP SR

Ako bude vyzerat' územie OZ Tekov- Hont v roku 2030

Územie OZ Tekov-Hont bude v roku 2030 prepojené vo vnútri územia a i mimo neho funkčnými komunikáciami, technickou a občianskou infraštruktúrou, ktorá zabezpečí **vysokú kvalitu životných podmienok** pre obyvateľov územia (cesty, chodníky, cyklotrasy, fungujúci internet, pošta, kanalizácia, vodovody, služby: zdravotníctvo, sociálna oblasť, vzdelávanie pre všetky vekové kategórie, bezpečnosť občanov a pod.), a tak zvýši jeho konkurencieschopnosť (imigrácia, záujem podnikateľov, návštevníkov).

Občania územia OZ Tekov-Hont budú uvedomele chrániť svoje **životné prostredie** v obciach a ich okolí, budú predchádzať zakladaniu a šíreniu čiernych skládok, udržiavať čistotu v obciach, starať sa vzorne o verejné a súkromné budovy a ich okolie.

V území OZ Tekov-Hont bude existovať a rozvíjať sa **miestne podnikanie** založené hlavne na miestnych zdrojoch (rodinné podnikanie, malé firmy, chránené dielne, obecné prevádzky a pod.), ktoré zabezpečia trvalo udržateľné **pracovné miesta** a tiež **výrobky a služby** pre obyvateľov územia vo vysokej kvalite. Existencia a používanie regionálnej značky bude samozrejmosťou. V rámci podnikateľských aktivít významné miesto bude patriť podnikaniu na pôde **a poľnohospodárom** ako tvorcom a udržiavateľom krajiny, výrobcom zdravých potravín a podnikateľom (tvorba pridanej hodnoty, miestne potraviny, miestne trhy a pod.). Významnou oblasťou bude udržanie tradičnej poľnohospodárskej výroby, typickej pre OZ Tekov-Hont, akou je vinohradníctvo, ovocinárstvo a pod.

Na území OZ Tekov-Hont bude rozvinutý **cestovný ruch**, ktorý bude nielen zdrojom pracovných miest a príjmov, ale zároveň aj motorom prítlačlivosti územia a zapojenia širokého spektra obyvateľov (jednotlivcov, občianskych združení, podnikateľov) a samosprávy do jeho rozvoja za využitia toho najlepšieho čo územie ponúka (minerálne pramene, tradičné obydlia, zvláštne miesta a výrobky). Súčasťou rozvoja cestovného ruchu bude i účinná propagácia a informovanosť o území OZ navonok.

Občania územia OZ Tekov-Hont budú **obnovovať a rozvíjať tradície** svojho územia a tak prispievať k jeho atraktivite pre návštevníkov a vlastných obyvateľov. Na tomto základe podporovať rôznorodé **voľno-časové aktivity** a **spolkovú činnosť** v oblasti kultúry a športu, starať sa o fyzické **historické, kultúrne a prírodné pamiatky**, ktoré im späťne pomôžu v rozvoji cestovného ruchu.

Strategický cieľ rozvoja územia reflektuje vyššie uvedenú dlhodobú víziu, keď sa v časovom horizonte do roku 2023 sústreďuje na **zlepšenie podmienok pre život a pracovné uplatnenie pre obyvateľov územia OZ Tekov-Hont**, a to na základe definovaných potrieb z analýzy územia, SWOT analýzy a posúdenia najdôležitejších a aktuálnych potrieb. Z formulácie strategického cieľa je zrejmé, že jeho dosiahnutie v roku 2023 prostredníctvom stratégie CLLD OZ Tekov-Hont bude znamenať významný príspevok k naplneniu vyššie uvedenej vízie.

Strategický cieľ: „**Do roku 2023 zlepšiť podmienky pre život a pracovné uplatnenie obyvateľov územia OZ Tekov-Hont**“ bude naplnený prostredníctvom intervencií v 4 prioritných oblastiach, v rámci ktorých je definovaný jeden špecifický cieľ.

Priority, ich špecifické ciele a zdôvodnenie ich výberu sa nachádza v tabuľke č. 8v kapitole č. 4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení.

4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení

Tabuľka č.8 Zdôvodnenie výberu priorít a špecifických cieľov stratégie CLLD

Piorita	Špecifický cieľ	Zdôvodnenie	Potreba riešená prostredníctvom priority
1.Miestne podnikanie	1.1 Zvýšiť počet miestnych podnikateľov, výrobu a predaj regionálnych výrobkov a pracovných miest v území OZ Tekov-Hont	Aj keď všeobecne je v území OZ Tekov-Hont porovnateľná situácia v počte PO a FO na počet obyvateľov so situáciou v SR (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje) existuje značná disproporcia medzi lokálnymi prírodnými, materiálnymi a ľudskými zdrojmi a ich využitím v tvorbe pridanej hodnoty, ktorá by zostávala na území OZ (SWOT analýza). Na jednej strane v území existujú výborné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a čiastočne aj lesníctva (sever a severovýchod územia), ale tieto odvetvia nevyužívajú plne svoju kapacitu v oblasti spracovania a uvádzania výrobkov na regionálne trhy (SWOT analýza). Potravinársky priemysel takmer neexistuje a minimálna je aj finalizácia výroby na strane výrobcov. O niečo lepšia je situácia v spracovaní dreva, stále je však potenciál nevyužitý. V území OZ Tekov-Hont tiež existujú rezervy v občianskej vybavenosti a službách (Anketa s občanmi). Chýba hlavne obchodná sieť s ostatnými výrobkami mimo potravín a bežné služby pre obyvateľstvo (SWOT analýza). Rozvoj služieb na báze miestneho podnikania nielen naplní potrebu obyvateľstva v oblasti kvalitných služieb, ale podporí ďalej aj rozvoj miestnej zamestnanosti (dochádza za prácou je 43% - kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje, SWOT analýza).	Podpora miestneho podnikania Občianska vybavenosť a služby
2 Vidiecky cestovný ruch	2.1 Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont	Územie Tekov-Hont má predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu (SWOT analýza). Už dnes sú v území kľúčové miesta, ktoré sa pokúšajú uplatniť v tomto sektore a využívajú k tomu prírodné a materiálne danosti a sú zároveň východiskovými bodmi budúceho rozvoja cestovného ruchu, ale dnes nie sú dostatočne využité: Brhlovce (tradičné obydlia), Santovka (minerálne pramene a kúpalisko), Pukanec (tradičná keramika), Čajkov (stredisko čilejkárskej tradície) a Bohunice (vodný mlyn). Celkovo udržiavané tradície, remeslá a spôsoby výroby (vinárstvo) a historické objekty predstavujú významný potenciál pre rozvoj vidieckej turistiky. Potenciál majú aj obce, ktoré sú lokalizované v oblasti CHKO Štiavnické vrchy. (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje). Chýbajú ale ubytovacie, ale aj stravovacie zariadenia (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje a 3.1.4 Spoločenské, inštitucionálne, kultúrne a historické zdroje.), a tiež aktivity, ktoré by bolo možné uplatniť počas všetkých turistických sezón. Rozvoj turistického potenciálu opäť ako predchádzajúce potreby napomôže tvorbe pridanej hodnoty a miestnej zamestnanosti.	Cestovný ruch a turizmus Tradicie, kultúra, spolky, pamiatky, prírodné bohatstvo

3 Vzhľad obcí a malá infraštruktúra	3.1 Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť územia OZ Tekov-Hont	Okrem veľkej technickej infraštruktúry (hlavne kanalizácie), ktorá sa však nedá realizovať cez stratégiu CLLD, v území OZ Tekov-Hont chýba často aj malá technická infraštruktúra (parkoviská) alebo je v zlom stave (mosty, lávky, parky, studne) a poškodzuje vzhľad obcí (kapitola 3.2 SWOT analýza). Hlavne v obciach OZ Tekov-Hont, kde sa počíta s rozvojom cestovného ruchu, oprava a dobudovanie malej infraštruktúry hrá významnú úlohu pri zatraktívnení prostredia.	Malá technická infraštruktúra
		Problémom sú často aj zanedbané verejné priestranstvá a budovy, ktoré poškodzujú vzhľad obcí (kapitola 3.2 SWOT analýza). Okrem toho vzhľad obcí často poškodzujú aj historické budovy alebo objekty, často aj štátom uznané pamiatky, ktoré vyžadujú rekonštrukciu alebo opravy, tak aby mohli opäť slúžiť svojmu účelu alebo sa lepšie uplatniť v plánovanom rozvoji cestovného ruchu. Hlavne objekty, ktoré môžu značne napomôcť zvýšeniu atraktivity, by rozhodne mali byť v pozornosti stratégie CLLD. (kapitola 3.2 SWOT analýza a kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.5 Materiálne zdroje).	Vzhľad obce – priestranstvá a budovy
4 Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie	4.1 Rozvinúť sociálne podnikanie a služby a zlepšiť podmienky pre vzdelávanie v území OZ Tekov-Hont	V pomerne rozsiahlom území OZ Tekov-Hont (viac ako 666 km ²) je málo služieb orientovaných na seniorov, mládeži sa tiež venuje minimálna pozornosť (kapitola 3.2 SWOT analýza a kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.4 Spoločenské, inštitucionálne, kultúrne a historické zdroje). Chýbajúce zariadenia čiastočne sanuje denná opatrovateľská starostlivosť, ktorá však nepokrýva skutočnú potrebu obyvateľstva, ktoré starne (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.3 Demografické zdroje). Stratégia CLLD môže prispieť tým, ktorí majú záujem angažovať sa v službách pre seniorov (denná opatrovateľská služba/stacionáry, podávanie stravy, kluby a pod.) mládež (klubová činnosť) a zamestnávaniu znevýhodnených skupín obyvateľstva (chránené dielne a pod.). Celkovú situáciu v oblasti formálneho vzdelania možno považovať za priemernú (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.3 Demografické zdroje), ale v území stále chýbajú moderné zručnosti v prospech rozvoja podnikania a cestovného ruchu (SWOT analýza). Ide o vedomosti a zručnosti v oblasti tvorby a realizácie projektov (vrátane EÚ fondov), podnikateľského plánovania, podnikania v cestovnom ruchu, spracovania produktov a ich predaja.	Sociálne služby Neformálne vzdelávanie občanov

Uvedené priority a špecifické ciele prispievajú **primárne** hlavne k prioritě 6 PRV SR: **Podpora sociálneho začleňovania, zmierňovania chudoby a hospodárskeho rozvoja vo vidieckych oblastiach** a konkrétne jej fókusovej oblasti B: **Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach**. Okrem tohto primárneho príspevku, však stratégia CLLD OZ Tekov-Hont prispieva **sekundárne aj k iným** fókusovým oblastiam PRV SR. Prehľad primárnych a sekundárnych príspevkov je v tabuľke č.9:

Tabuľka č. 9 Prehľad primárnych a sekundárnych príspevkov priorít stratégie k fókusovým oblastiam PRV SR

Priorita stratégie	Špecifický cieľ stratégie	Prepojenie na fókusové oblasti PRV SR	Zdôvodnenie
1. Miestne podnikanie	1.1 Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta.	6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach	Táto priorita v prvom rade prispieje k fókusovej oblasti 6B, v rámci ktorej je prístup Leader a jeho opatrenia programované v PRV SR. Miestne podnikanie je prvoradým predpokladom podpory miestneho rozvoja, tvorby zdrojov, nielen v rámci súkromného sektora, kde napomáha tvorbe pracovných príležitostí a príjmov, ale aj verejného sektora, kde prostredníctvom výberu daní a poplatkov môže lepšie zabezpečiť verejné služby a kvalitu života.
		1A: Podpora inovácií, spolupráce a rozvoja vedomostnej základne vo vidieckych oblastiach	Sekundárne stratégie prispieje k FO 1A a to doplnkovo, keď bude podporovať predovšetkým inovatívne projekty . Miestne podnikanie bude založené prevažne na miestnych zdrojoch s orientáciou na krátke výrobné reťazce a lokálne trhy, ktoré si vyžadujú inovácie aby mohli konkurovať obchodným reťazcom. V tomto smere sa bude klásť dôraz najmä na podporu regionálnych produktov, vytvorenie a uvedenie regionálnej značky ako nástroja predaja produktov a služieb miestneho podnikania.
		3A: Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín a organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií	Sekundárne predominantne stratégie prispieje aj k FO 3A. V rámci priority miestne podnikanie sa rovnako očakáva, že prvovýrobcovia sa budú lepšie integrovať do poľnohospodársko-potravinárskeho reťazca, hlavne prostredníctvom krátkych dodávateľských reťazcov (finalizácie produktov prvovýroby), čím narastie pridaná hodnota a tiež prostredníctvom propagácie prostredníctvom vyššie uvedenej regionálnej značky.

		6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest	Sekundárne prispeje priorita predominantne aj k FO 6A. V rámci stratégie budú podporované rôzne ekonomické subjekty pôsobiace v území OZ Tekov-Hont – poľnohospodári, ale aj nepoľnohospodárske mikro- a malé podniky s cieľom rozšíriť a diverzifikovať ekonomické aktivity v obciach územia OZ s dôrazom na vytváranie a udržanie pracovných miest a diverzifikáciu príjmov. Osobitná pozornosť sa bude venovať začínajúcim podnikateľom v oblasti poľnohospodárstva.
2. Vidiecky cestovný ruch	2.1 Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont	6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach	Priorita prispeje primárne k FO 6B. Podobne ako rozvoj miestneho podnikania popísaný vyššie aj rozvoj vidieckeho cestovného ruchu napomáha miestnemu rozvoju, avšak okrem pracovných miest a príjmov, znamená aj zatraktívnenie prostredia, napomáha budovaniu lokálnej identity, kultúry a tradície a hrdošti miestnych obyvateľov na svoju obec a územie a motivuje k dobrovoľným aktivitám. Táto priorita prispieva k cieľom fókusovej oblasti 6B a zároveň k predchádzajúcim dvom prioritám stratégie vo vzájomnej synergii.
		6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest	Sekundárne predominantne prispeje priorita aj k FO 6A. Vidiecky cestovný ruch je na jednej strane špecifickou podnikateľskou aktivitou, na druhej predstavuje možnosti zatraktívnenia vidieckeho priestoru, prilákania návštevníkov, ktorí spätne, pôsobia pozitívne na rozvoj podnikania. Multiplikačný charakter vidieckeho cestovného ruchu tým priamo aj nepriamo podporuje rozvoj diverzifikácie ekonomických aktivít na vidieku, vzniku nových podnikov, pracovných miest a nových druhov príjmov.
3. Vzhľad obcí a malá infraštruktúra	3.1 Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť	6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach	Priorita prispeje primárne k FO 6B. Vzhľad obcí a malá infraštruktúra sú visí úzko v podmienkami pre život na vidieku, s miestnymi službami a obnovou vidieckeho priestoru, a pocitmi vidieckeho obyvateľstva, ktoré radšej býva a žije v atraktívnom peknom prostredí, čo sa môže ďalej pretaviť v príleve populácie v produktívnom veku, podnikateľskej invencii, ktorá zase môže znamenať ekonomické aktivity prinášajúce prácu a príjem. Preto táto priorita stratégie je úzko prepojená s fókusovou oblasťou 6B, ale zároveň aj predchádzajúcou prioritou stratégie.
4. Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie	4.1 Rozvinúť sociálne podnikanie a služby	6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach	Priorita prispeje primárne k FO 6B. Zameranie 4. priority stratégie tiež prispieva k fókusovej oblasti 6A, najmä prostredníctvom poskytovania služieb rôznym generáciám žijúcim v území OZ, ale tiež k tvorbe pracovných miest pridanej hodnoty územia.

	a zlepšiť podmienky pre vzdelávanie v území OZ Tekov-Hont	6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest	Priorita prispeje sekundárne k FO 6A Podnikanie v oblasti sociálnych služieb je oblasť, ktorá v OZ Tekov-Hont zatiaľ nie je dostatočne pokrytá a využitá a to aj napriek svojej aktuálnosti, hoci predstavuje významnú príležitosť diverzifikovať zamestnanosť a príjmy, ako aj vytvárať nové pracovné miesta. V tomto zmysle 4. priorita stratégie CLLD OZ Tekov-Hont prispieva k fókusovej oblasti 6A.
--	---	---	--

Okrem PRV SR priority a špecifické ciele stratégie CLLD OZ Tekov-Hont prispieva aj k cieľom IROP SR v rámci jeho **5. prioritnej osi – Miestny rozvoj vedený komunitou**, a to nasledovne (tabuľka č.10):

Tabuľka č.10 Príspevok priorít stratégie CLLD OZ Tekov-Hont k cieľom IROP SR			
Priorita stratégie	Špecifický cieľ stratégie	Prepojenie na ciele IROP SR	Zdôvodnenie
1.Miestne podnikanie	1.1 Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta	Špecifický cieľ č. 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií	Prvá priorita stratégie CLLD OZ Tekov-Hont prispieva k uvedenému cieľu svojou podporou miestneho podnikania, ktoré má za cieľ vytvoriť a udržať pracovné miesta. Predajom regionálnych výrobkov a služieb, ktoré budú mať inovatívne prvky tiež prispeje k naplneniu cieľa CLLD 5.1.1.
2.Vidiecky cestovný ruch	2.1 Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont	Špecifický cieľ č. 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií	Druhápriorita stratégie je ako prvá prepojená na podporu zvýšenia zamestnanosti na miestnej úrovni prostredníctvom rozvoja vidieckeho cestovného ruchu, s vysokým multiplikačným efektom v oblasti rozvoja podnikov, zamestnanosti a príjmov. Záujem OZ je podporiť inovatívne projekty za účelom zatraktívnenia územia a ponuky turistických produktov.
3.Vzhl'ad obcí a malá infraštruktúra	3.1 Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť	Špecifický cieľ č. 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach	Tretiapriorita stratégie CLLD OZ Tekov-Hont sleduje zlepšenie občianskej vybavenosti prostredníctvom dobudovania malej infraštruktúry v obciach, súvisiacej aj s dopravným prepojením a dostupnosťou sídiel.

4.Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie	4.1 Rozvinúť sociálne podnikanie a služby a zlepšiť podmienky pre vzdelávanie v území OZ Tekov-Hont	Špecifický cieľ č. 5.1.1: Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií	Podnikanie v sociálnej oblasti bude podporené v rámci štvrtej priority stratégie, čím stratégia prispeje v cieľu CLLD č.5.1.1.
		Špecifický cieľ č. 5.1.2: Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach	Zároveň podporou vytvárania komunitných centier v oblasti poskytovania sociálnych služieb a skvalitnením vzdelávania v obciach stratégia prispeje aj k druhému cieľu CLLD v IROP SR – 5.1.2., a to v oblasti budovania zázemia vo verejných službách.

4.3. Súhrnná tabuľka strategického rámca

Tabuľka č.11 Súhrnný prehľad strategického rámca (povinná tabuľka č. 3 z Metodického pokynu pre spracovanie stratégie CLLD)		
Vízia cieľa		
Vid' kapitola – 4.1 definovanie vízie a strategického cieľa		
Strategický cieľ		
Do roku 2023 zlepšiť podmienky pre život a pracovné uplatnenie obyvateľov územia OZ Tekov-Hont		
Priorita 1: Miestne podnikanie		
Špecifický cieľ: Zvýšiť počet miestnych podnikateľov, výrobu a predaj regionálnych výrobkov a pracovných miest v území OZ Tekov-Hont		
Opatrenia PRV: -4.2.Podpora pre investície na spracovanie/ uvádzanie na trh/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov -6.3Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov - 6.4.Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností – činnosť 3 spracovanie a uvádzanie na trh produktov	Opatrenia IROP: - Špecifický cieľ 5.1.1.opráv. aktivita: Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev	Iné opatrenia: - -
Priorita 2: Vidiecky cestovný ruch		
Špecifický cieľ: Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont		
Opatrenia PRV: - 1.2. Podpora na demonštračné činnosti a informačné akcie - 6.4. Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností – činnosť 1: vidiecky cestovný ruch a agroturistika - 7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a douristickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie	Opatrenia IROP: - -	Iné opatrenia: - -
Priorita 3: Vzhľad obcí a malá infraštruktúra		
Špecifický cieľ: Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť územia OZ Tekov-Hont		

Opatrenia PRV: -7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie -7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry	Opatrenia IROP: -Špecifický cieľ 5.1.2.opráv. aktivita: dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel	Iné opatrenia: - -
Priorita 4:Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie		
Špecifický cieľ: Rozvinúť sociálne podnikanie a služby a zlepšiť podmienky pre vzdelávanie v území OZ Tekov-Hont		
Opatrenia PRV: -6.4. Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností – činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: deti, seniori, občania so zníženou schopnosťou pohybu	Opatrenia IROP: - Špecifický cieľ 5.1.1.opráv. aktivita: Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev -Špecifický cieľ 5.1.2.opráv. aktivita: rozvoj základnej infraštruktúry: Sociálne služby a komunitné služby -Špecifický cieľ 5.1.2.opráv. aktivita: rozvoj základnej infraštruktúry: Infraštruktúra vzdelávania	Iné opatrenia: - -

4.4. Integrované znaky stratégie CLLD

Ako je zrejmé z vyššie uvedeného strategického rámca stratégie CLLD OZ Tekov-Hont prejavuje črty vysokej integrácie v území a to z nasledovných pohľadov: a) využitia **širokej škály miestnych zdrojov**: prírodných, materiálnych, kultúrnych, historických, ľudských a ekonomických, b) je zameraná a prostredníctvom stratégie podporuje **viaceré cieľové skupiny** územia OZ: farmárov, spracovateľov, podnikateľov, občianske združenia, obce, c) prostredníctvom 4 priorít stratégie rozvíja **viacero sektorov života** na vidieku: ekonomiku, sociálnu oblasť a vzdelávanie, podmienky života v obciach, d) má ambíciu podporiť **viaceré ekonomické odvetvia**: poľnohospodárstvo, vinárstvo, potravinárstvo, spracovanie dreva a iných miestnych surovín, cestovný ruch, e) chce podporiť **horizontálnu a vertikálnu spoluprácu** medzi poradenskými, výrobnými, spracovateľskými a marketingovými

subjektami hlavne prostredníctvom výroby, propagácie a predaja regionálnych výrobkov. Konkrétne:

a) v integrovanom využívaní **miestnych zdrojov**: prírodných, materiálnych, kultúrnych, historických, ľudských a ekonomických, chce podporiť projekty, ktoré kombinujú viaceré zdroje v rozvoji cestovného ruchu, miestneho podnikania, vzhľadu obcí a malej infraštruktúry, napríklad: podporením rozvoja služieb pre rôzne sociálne skupiny občanov, v tvorbe integrovaných projektov najmä v oblasti poľnohospodárstva kombináciou poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít hlavne v oblasti s intenzívnou poľnohospodárskou výrobou alebo v oblasti cestovného ruchu kde budú podporené podnikateľské projekty budovania a rekonštrukcie zariadení a obcí, ktoré budú zamerané na rekonštrukciu pamiatok, verejných priestranstiev, parkov, budovanie cyklotrás, hlavne v oblasti, kde sa už cestovný ruch rozvíja (Brhlovce, Santovka, Pukanec, Bohunice, Kalná nad Hronom) a pod.

b) v zapojení **viacerých cieľových skupín** sa stratégia nezameriava na ich individuálne zapojenie, ale hlavne na ich spoluprácu a nadväznosť podporených projektov. Napríklad projekty v oblasti cestovného ruchu budú podporovať spoluprácu medzi súkromnými a verejnými subjektami, tak aby táto viedla k tvorbe produktom cestovného ruchu, napr. v oblasti histórie (prepojenie Brhloviec, Pukanca, Bohuníc) alebo kúpeľníctva (prepojenie Santovky a Beši), tradícií (prepojenie čilejkárskych obcí) a pod., alebo aby spolupráca podnikateľov viedla k výrobe a predaju regionálnych výrobkov a podpore rozvoja krátkych výrobných reťazcov a následne regionálnych trhov (prepojenie farmárov z rôznych obcí, spracovateľov a obcí, ktoré vybudujú trhy),

c) v rozvoji **viacerých sektorov života** na vidieku: ekonomika, sociálna oblasť a vzdelávanie, podmienky života v obciach, stratégia bude podporovať projekty so synergickým efektom, tak aby sa navzájom podporovali a nie si konkurovali a aby sa vyznačovali vzájomným multiplikačným charakterom, napríklad projekty v oblasti vzhľadu a malej infraštruktúry obcí majú napomáhať aj rozvoju cestovného ruchu, alebo rozvoju miestneho podnikania, sociálne služby prepojiť s diverzifikáciou a vzdelávanie zamerať hlavne na rozvoj podnikania a cestovného ruchu,

d) v prepojení **viacerých ekonomických odvetví**: poľnohospodárstvo, potravinárstvo, spracovanie dreva a iných miestnych surovín, ktoré sa budú koncentrovať v oblastiach s intenzívnou poľnohospodárskou výrobou (jedná sa o juhozápadnú, južnú a juhovýchodnú časť územia), kde sa budú rovnako podporovať spracovateľské aktivity prvovýrobcov

a existujúcich spracovateľov v prepojení na regionálne trhy. Vinárstvo, ktoré má tradíciu skôr v severnej časti územia OZ Tekov-Hont, sa bude rozvíjať v jeho tradičnej podobe spoločne s cestovným ruchom na severe. Rôzne produkty cestovného ruchu budú lokalizované v rôznych častiach územia OZ Tekov-Hont a budú nadväzovať na ich danosti: história, kultúra a tradície v čilejkárskej oblasti, kúpeľníctvo v Santovke a v obciach, ktoré sú neďaleko známych kúpeľov Podhájska. Stratégia má za cieľ podporiť synergické efekty v integrovanom prístupe s ohľadom na tvorbu pracovných miest na báze miestnych zdrojov a tvorbu príjmov pre miestne obyvateľstvo. Tu ide hlavne o podporu projektov, ktoré zahŕňajú viacero ekonomických činností a rozvíjajú diverzifikáciu s ohľadom na podporu zamestnanosti a príjmov (vinárstvo, potravinárstvo a drevospracujúci priemysel s cestovným ruchom, prepojenie viacerých výrobcov z rôznych odvetví v regionálnej značke a pod.),

e) v podpore **horizontálnej a vertikálnej spolupráce bude stratégia CLLD OZ Tekov-Hont** vyberať projekty, v ktorých bude zrejma zapojenosť poradenských, výrobných, spracovateľských a marketingových subjektov hlavne v oblasti výroby, propagácie a predaja regionálnych výrobkov.

4.5. Inovatívne znaky stratégie CLLD

Inovativnosť stratégie CLLD OZ Tekov-Hont spočíva hlavne v nasledovných oblastiach:

- **Stratégia ako nástroj rozvoja územia** je známa v obciach OZ Tekov-Hont, nakoľko do roku 2014 obe občianske združenia, ktoré tvoria OZ Tekov-Hont, a to: OZ Pod Slovenskou bránou a OZ V dlani Hrona používali stratégie v rozvoji území a tieto stratégie boli realizované vlastnými zdrojmi a s podporou programu Leader NSK (viac v kapitole č. 2.stratégie). Čo je však dnes inovatívne v stratégii, že dve pomerne homogénne územia sa spojili a tým vytvorili viac heterogénne územie, ktoré poskytuje viac **možností na integrované zapojenie rôznych sektorov** v rozvoji a hlavne **zapojenie podnikateľského prostredia** v oveľa väčšej miere ako doteraz. O tejto zmene – inovácii, svedčí aj zostavenie stratégie, ktoré sa orientuje z viac ako 2/3 na podnikateľský sektor.

- **Dôraz na spoluprácu subjektov z územia i mimo neho** – v tejto oblasti bude stratégia klásť dôraz na vertikálnu spoluprácu a tvorbu produktov vo vertikále až po predaj, alebo horizontálnu spoluprácu viacerých výrobcov, ktorí majú podobné alebo identické produkty. Ide tu hlavne o regionálnu značku, ktorá je výsostne inovatívna pre obce OZ Tekov-Hont. Okrem miestnych účastníkov bude pri tvorbe regionálnej značky potrebná spolupráca s univerzitami, poradcami a podobne, ktorí majú s jej tvorbou a uplatnením už

isté „know-how“. Tu prichádza do úvahy aj spolupráca s inými OZ a miestnymi akčnými skupinami, ktoré značku už úspešne realizujú.

- **Nové prístupy v komunikácii s ľuďmi a ich motivácia:** anketa a obecné stretnutia, použité v príprave stratégie boli prvými signálmi snahy zapájať občanov do rozhodnutí v súvislosti s rozvojom pomerne rozsiahleho územia na miestnej úrovni (viac ako 666 km²). V tomto chce OZ pokračovať v rámci animačných aktivít, napr. realizáciou spoločných kultúrnych, športových podujatí organizovaných za širokého – aktívneho a pasívneho zapojenia verejnosti a aj pravidelná propagácia obecných aktivít v celom území OZ.
- **Nové služby a nové výrobky,** ktoré budú podporené prostredníctvom stratégie v rôznych sektoroch. Niektoré sektory napríklad majú tradíciu, ale táto buď zanikla, oslabila sa alebo sa vyznačuje zastaranými spôsobmi. Tu bude snaha o zavedenie **inovatívnych technológií do výroby pre trh a zároveň inovatívne obnovenie tradícií pre cestovný ruch.** Tomu sa dá rozumieť tak, že časť výroby bude zameraná na priamy predaj, kde bude kladený dôraz na množstvo a kvalitu. V oblasti cestovného ruchu bude kladený dôraz na inovatívny prístup k tvorbe produktov založených na tradícii, kultúre, histórii a relaxe. Inovatívna bude aj propagácia produktov vidieckeho cestovného ruchu. Typickým príkladom týchto projektov v území OZ bude vinárstvo, ktoré má tradíciu, avšak zatlačenú do úzadia – tu bude snahou rozvinúť výrobu, ale časť z nej ponechať v tradičnej podobe pre turistov a príťažlivo ju spropagovať. Podobne to môže byť aj s hrnčiarstvom. K tejto oblasti patria aj inovatívne projekty v sektoroch tam, kde by ste ich normálne nečakali – napríklad farmári poskytnú priestory pre stretávanie starých ľudí, aktivity pre deti a pod.
- **Nové prístupy k tradičným projektom v oblasti vzhľadu obcí,** kde sa bude klásť dôraz na kreativitu, fantáziu, úžitkovosť a radosť zo života. Mostík, verejné priestranstvo, park sa dajú opraviť tradičným spôsobom alebo aj inovatívne tak, aby umožnili „zážitok“. Napríklad v parku môžu byť interaktívnym spôsobom vysvetlené stromy, rastliny, kde namiesto obyčajnej prechádzky sa občania aj niečo naučia. Aj verejné priestranstvo môže poskytnúť príležitosť predstaviť typické črty územia a nielen obyčajnú úpravu terénu (napr. príbeh miestneho slávneho rodáka alebo známej udalosti z minulosti a pod.)

5. Implementačný rámec

5.1. Popis riadiaceho a implementačného procesu

5.1.1. Riadiaci proces - organizačná štruktúra MAS

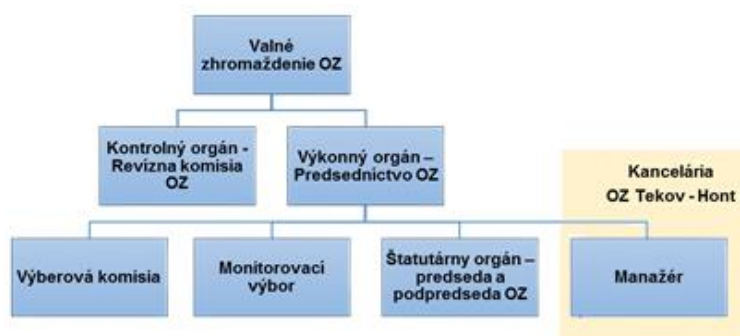
OZ Tekov-Hont je partnerstvo verejnej správy, podnikateľských a nepodnikateľských subjektov a občanov pôsobiacich alebo sídlacích na danom území s cieľom zostaviť, realizovať, riadiť, monitorovať a hodnotiť Stratégiu CLLD. OZ Tekov-Hont je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv.

Organizačná štruktúra OZ Tekov-Hont bola vytvorená tak, aby jej jednotlivé orgány plnili funkciu koordinačnú, iniciačnú, výkonnú a kontrolnú²⁷. Organizačná štruktúra OZ Tekov-Hont je určená stanovami a Systémom riadenia CLLD pre programové obdobie 2014-2020. Ide o nasledovné orgány:

- Najvyšší orgán - Valné zhromaždenie OZ
- Výkonný orgán – Predsedníctvo OZ
- Štatutárny orgán – predseda OZ a podpredseda OZ
- Výberová komisia
- Monitorovací výbor
- Kontrolný orgán – Revízna komisia OZ

Organizačná štruktúra OZ Tekov-Hont je znázornená nižšie obrázkom č.1

Obrázok č.1 Organizačná štruktúra OZ Tekov-Hont

²⁷V zmysle zákona SR č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, V zmysle Nariadenia (EÚ) č.1303/2013, čl. 34

Úlohy/činnosti uvedených orgánov, spôsob voľby/odvolania sú v definované stanovami a v súlade s uvedeným Systémom riadenia CLLD pre programové obdobie 2014-2020. Podľa toho:

Najvyšší orgán- valné zhromaždenie OZ

Najvyšší orgán je valné zhromaždenie OZ a tvoria ho všetci členovia Tekov-Hontu. Členskú základňu Valného zhromaždenia tvorí spolu 95 členov v pomere 45,26% z verejného sektora, a ostatnú časť tvorí súkromný sektor zložený z podnikateľov v pomere 13,68%, občianskych združení v pomere 30,53%, fyzických osôb v pomere 8,42% a neziskových organizácií v pomere 2,11%. Predsedníctvo zvoláva Valné zhromaždenie minimálne raz do roka, alebo ak písomne požiada o zvolanie minimálne tretina členov Tekov-Hontu, a to do 30-tich dní od doručenia žiadosti predsedovi Predsedníctva. V prípade zvolania mimoriadneho zasadnutia Valného zhromaždenia je predmetom rokovania len to, čo bolo dôvodom jeho zvolania. Pri hlasovaní na zasadnutí Valného zhromaždenia má každý člen 1 hlas. Valné zhromaždenie členov je schopné sa uznášať vo veciach činnosti Tekov-Hontu za prítomnosti nadpolovičnej väčšiny všetkých členov. Ak nie je prítomná nadpolovičná väčšina členov do 30 minút po stanovenom termíne začiatku zasadnutia, rozhodne Predsedníctvo o zvolaní náhradného valného zhromaždenia. Môže byť aj opätovne v ten istý deň aj za prítomnosti podpolovičnej účasti.

Pri hlasovaní o stratégii CLLD musí byť prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov Tekov-Hontu. V prípade rovnosti hlasov sa vykoná nové hlasovanie. V prípade rovnosti hlasov aj v druhom hlasovaní sa návrh považuje za neprijatý.

Valné zhromaždenie ako najvyšší orgán združenia vykonáva **nasledovné činnosti:**

- rozhoduje o počte členov v orgánoch Tekov-Hontu, ktorý je vždy nepárny,
- volí a odvoláva členov Predsedníctva a Revíznej komisie,
- schvaľuje prijatie nových členov,
- schvaľuje stratégiu CLLD a jej prípadné zmeny, ďalej plánčinnosti alebo ďalšie rozvojové dokumenty,
- schvaľuje organizačný poriadok,
- schvaľuje volebný poriadok pre voľbu orgánov,
- schvaľuje stanovy, ich zmeny a doplnky,
- schvaľuje účtovnú uzávierku a výročnú správu za uplynulý kalendárny rok,
- schvaľuje rozpočet a správu o hospodárení,

- rozhoduje o zániku alebo zlúčení Tekov-Hontu,
- stanovuje výšku, spôsob a termín úhrady členských príspevkov na nasledujúci kalendárny rok,
- rozhoduje o účasti Tekov-Hontu v iných profesijných alebo záujmových organizáciách a volí do nich svojich zástupcov,
- schvaľuje správu o činnosti Revíznjej komisie,
- prerokúva a schvaľuje výročné správy o implementácii stratégie CLLD a hodnotiace správy.

Výkonný orgán – predsedníctvo OZ

Výkonný orgán je za svoju činnosť zodpovedný najvyššiemu orgánu a vykonáva činnosti v súlade so stanovami a internými riadiacimi smernicami OZ Tekov-Hont. Predsedníctvo je rozhodovací orgán Tekov-Hontu v období medzi dvoma zasadnutiami Valného zhromaždenia.

Predsedníctvo má 11 členov, zvolených na obdobie 3 rokov. Opakovaná voľba člena predsedníctva je možná. Zastúpenie členov z verejného sektora v Predsedníctve môže byť maximálne 50 % z celkového počtu členov. Počet členov musí byť vždy nepárny. Z 11 členov Predsedníctva tvorí 45,45% verejný sektor a 54,55% tvorí súkromný sektor. Predsedníctvo rozhoduje o **nasledovných činnostiach**:

- volí a odvoláva predsedu OZ a podpredsedu OZ spomedzi členov Predsedníctva, pri dodržaní zásady ak je jeden zástupcom verejného sektora, druhý musí byť zo súkromného sektora,
- volí a odvoláva členov Výberovej komisie, volí a odvoláva členov Monitorovacieho výboru a zostavuje a schvaľuje ich štatúty a pracovné manuály,
- predkladá zmeny stanov, organizačného poriadku a ostatných vnútorných smerníc na schválenie Valnému zhromaždeniu,
- riadi a koordinuje činnosť Tekov-Hontu,
- zodpovedá za vypracovanie a implementáciu stratégie CLLD a jej aktualizáciu, ďalej plánu činnosti alebo iných strategických dokumentov a predkladá ich na schválenie Valnému zhromaždeniu,
- schvaľuje projekty v rámci implementácie stratégie CLLD,

- pripravuje a schvaľuje uzavretie zmlúv strategického charakteru s inými právnickými a fyzickými osobami v SR a zahraničí,
- obsahovo a organizačne pripravuje a zvoláva zasadnutia Valného zhromaždenia,
- poveruje ďalšie osoby na konanie v mene Tekov-Hontu na presne stanovený účel,
- riadi a kontroluje činnosť kancelárie Tekov-Hontu,
- zabezpečuje realizáciu nezávislého hodnotenia stratégie CLLD,
- volí a odvoláva manažéra,
- zabezpečuje výber hodnotiteľov a spôsob ich priradenia k jednotlivým ŽoNFP,
- vedie zoznam hodnotiteľov.

Výkonný orgán zriadi svoju Kanceláriu na zabezpečenie spravovania verejných prostriedkov ako aj manažovanie činnosti OZ Tekov-Hont a realizáciu úloh združenia. Na čele Kancelárie je manažér menovaný Predsedníctvom OZ. Manažér je povinný zúčastňovať sa zasadnutí Predsedníctva s hlasom poradným. Kancelária pracuje na základe pracovného a organizačného poriadku schváleného Predsedníctvom. Administratívu a realizáciu úloh združenia zabezpečujú zamestnanci, ktorí môžu byť členmi len Najvyššieho orgánu.

Štatutárny orgán – predseda OZ a podpredseda OZ

Štatutárnym orgánom združenia je predseda OZ a podpredseda OZ, ktorého volí a odvoláva Predsedníctvo Tekov-Hontu spomedzi svojich členov. Predseda OZ je štatutárnym orgánom Tekov-Hontu, ktorý je oprávnený konať v jeho mene. Predseda vykonáva hlavne **tieto**

činnosti:

- zvoláva a vedie zasadnutia Predsedníctva,
- vedie alebo poveruje inú osobu vedením zasadania Predsedníctva,
- rozhoduje o záležitostiach Tekov-Hontu, pokiaľ nie sú tieto stanovami a organizačným poriadkom stanovené inak,
- riadi činnosť Tekov-Hontu,
- zodpovedá za činnosť kancelárie vedenej manažérom,
- zastupuje OZ Tekov-Hont navonok a podpisuje zmluvy. Počas neprítomnosti predsedu, alebo z jeho poverenia prevezme jeho činnosť podpredseda OZ.

Vo vzťahu k stratégii CLLD funkcia predsedu a podpredsedu OZ Tekov-Hont obsahuje aj **nasledovné funkcie:**

- vo vzťahu k PRV SR 2014 – 2020 predkladá na PPA Protokol o výbere Žiadosti o nenávratný finančný príspevok z PRV SR 2014 – 2020,

- vo vzťahu k IROP predkladá Protokol o výbere Žiadosti o NFP z IROP na RO pre IROP.

Výberová komisia

Výberová komisia je orgánom Predsedníctva, ktorá hodnotí (v zmysle prideľuje body, nevykonáva odborné hodnotenia) a vyberá projekty resp. ŽoNFP predložené v rámci jednotlivých výziev vyhlásených OZ. Zloženie členov musí odrážať požiadavku v zmysle Nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, teda musí byť zabezpečené, aby aspoň 50% hlasov rozhodnutí o výbere patrilo partnerom, ktorí nie sú orgánmi verejnej správy, zároveň je umožnený výber písomným konaním.

Výberová komisia je zložená zo 7 členov, ktorých schvaľuje alebo odvoláva Predsedníctvo na návrh kancelárie Tekov-Hontu, maximálne 50 % členov je z verejného sektora. Predsedníctvo menuje vždy novú Výberovú komisiu pre každú výzvu, pričom jednotliví členovia sa môžu opakovať. Len jedna Výberová komisia na celú výzvu. Výnimkou môže byť len výmena členov z opodstatnených dôvodov. Opodstatnenými dôvodmi sú konflikt záujmov, úmrtie člena Výberovej komisie, jeho dlhodobá pracovná neschopnosť alebo nečinnosť. Člen Výberovej komisie nemusí pôsobiť (mať trvalé, prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku) v území OZ Tekov-Hont. Pre jednu výzvu bude vždy stanovená jedna Výberová komisia.

Výberovej komisii predsedá na každom zasadnutí jeden jej člen, ktorého si komisia zvolí na začiatku každého zasadnutia. Okrem riadnych členov môže OZ Tekov-Hont menovať aj náhradníkov členov Výberovej komisie.

Výberová komisia sa riadi počas zasadnutia pravidlami svojho štatútu a manuálov, ktoré vypracuje kancelária a schváli Predsedníctvo.

Monitorovací výbor OZ

Monitorovací výbor je orgán Tekov-Hontu, ktorý má za úlohu monitorovať priebeh implementácie stratégie CLLD. Členov Monitorovacieho výboru vyberá, schvaľuje a odvoláva Predsedníctvo na obdobie implementovania stratégie CLLD.

Monitorovací výbor sa stretáva minimálne 2-krát ročne a na svojich zasadnutiach sa riadi štatútom a manuálmi, ktoré vypracuje a schváli Predsedníctvo. Monitorovací výbor na svojom prvom zasadnutí stanoví rozsah činnosti, ktorý podlieha schváleniu Predsedníctvom. Hlavnou činnosťou Monitorovacieho výboru je monitorovanie, hodnotenie a kontrola realizácie

projektov a manažmentu v rámci stratégie CLLD, vrátane navrhovania zmien v súlade s dosahovaním cieľov stratégie. Ďalej pripravuje a vypracováva správy o implementácii stratégie, správy o monitoringu za ročné obdobie.

Kontrolný orgán - Revízna komisia OZ

Revízna komisia je orgánom Tekov-Hontu a za svoju činnosť sa zodpovedá Valnému zhromaždeniu. Revíznú komisiu tvoria minimálne 3 a maximálne 5 členovia, ktorých volí Valné zhromaždenie na obdobie 3 rokov. Opakovaná voľba člena revíznej komisie je možná. Zastúpenie členov z verejného sektora v Revíznej komisii môže byť maximálne vo výške 50 % z celkového počtu členov revíznej komisie. Revízna komisia volí zo svojich členov svojho predsedu. Člen Revíznej komisie nesmie byť súčasne členom iného orgánu Tekov-Hontu, okrem členstva vo Valnom zhromaždení. Počet členov Revíznej komisie OZ sú traja.

Revízna komisia vo svojej **činnosti** najmä:

- kontroluje priebežne hospodárenie, nakladanie s majetkom OZ Tekov-Hontu,
- kontroluje dodržiavanie stanov a organizačného poriadku Tekov-Hontu,
- upozorňuje na nedostatky a stanovuje lehoty ich odstránenia,
- kontroluje plnenie uznesení orgánov OZ.

Zasadania Revíznej komisie sa konajú minimálne raz za štvrtýrok a zvoláva ho jeho predseda.

Uznesenie Revíznej komisie je platné, ak za jeho prijatie hlasovala nadpolovičná väčšina jeho členov. Členovia Revíznej komisie majú právo zúčastňovať sa na rokovaní Predsedníctva, Monitorovacieho výboru a Výberovej komisie ako pozorovatelia.

Kancelária

Kancelária je zriadená Predsedníctvom OZ Tekov-Hont a jej hlavnou činnosťou je zabezpečenie každodennej činnosti združenia pod vedením Predsedníctva, spravovania prostriedkov združenia, verejných prostriedkov, ktoré OZ získalo z grantov, ako aj manažovanie činnosti a realizácia úloh združenia.

Hlavné činnosti kancelárie sú:

- zabezpečuje chod kancelárie, finančné riadenie a vnútorný audit stratégie,
- pripravuje materiály na zasadnutie Valného zhromaždenia, Predsedníctva, Výberovej komisie, Revíznej komisie a Monitorovacieho výboru,
- zabezpečuje kontakt s potenciálnymi a existujúcimi užívateľmi stratégie CLLD, poradenstvo a konzultácie,

- organizuje vzdelávacie a tréningové podujatia Tekov-Hontu,
- organizuje informačné kampane, výzvy pre opatrenia stratégie CLLD,
- zabezpečuje celú administratívu súvisiacu s implementáciou stratégie a činnosť OZ,
- komunikuje s PPA a zabezpečuje monitoring implementácie stratégie zo strany OZ Tekov-Hontu,
- zabezpečuje ďalšie činnosti z poverenia Predsedníctva,
- pracuje na základe pracovného a organizačného poriadku schváleného Predsedníctvom.

Na čele Kancelárie je manažér menovaný Predsedníctvom OZ. Administratívu a realizáciu úloh kancelárie združenia zabezpečujú **zamestnanci kancelárie**, ktorí môžu byť členmi občianskeho združenia. Zodpovednosť manažéra a zamestnancov kancelárie OZ:

a) manažér, ktorý je riadený predsedom, podpredsedom a jeho hlavnou úlohou je:

- zodpovedá za vedenie kancelárie (riadi administratívneho pracovníka a účtovníka),
- pripravuje zasadnutia Predsedníctva OZ a je povinný zúčastňovať sa na jej zasadnutiach,
je zodpovedný za zostavenie a zabezpečenie kontroly zápisov a ostatných administratívnych činností spojených s jej fungovaním,
- predkladá podklady pre výročnú správu na prerokovanie Predsedníctvom OZ za príslušný rok,
- predkladá podklady na prerokovanie Predsedníctva, návrh rozpočtu a plánu práce pre nasledujúci rok,
- vykonáva formálnu kontrolu prijatých žiadostí o NFP (projektov) od predkladateľov projektov, registruje žiadosti o NFP (projekty), poskytuje informácie predkladateľom projektov, zabezpečuje zber informácií pre monitoring a hodnotenie, a ďalšie administratívne činnosti OZ, pravidelne komunikuje so zástupcom PPA,
- je oprávnený konať za združenie v rozsahu vymedzenom plnou mocou, ktorú mu udeľuje predseda/podpredseda a/alebo Predsedníctvo OZ a to najmä v administratívnych záležitostiach združenia,
- je povinný zúčastňovať sa zasadnutia Predsedníctva ako pozorovateľ,
- pripravuje podklady a zúčastňuje sa na všetkých jednaniach Výberovej komisie a Monitorovacieho výboru vykonáva činnosti v súlade s ďalšími internými predpismi, ktoré schváli Predsedníctvo OZ.

b) administratívny pracovník, riadený je manažérom združenia a je zodpovedný za:

- zabezpečenie každodennej prevádzky a administratívnej činnosti kancelárie,

- vedenie evidencie a predpísanej archivácie,
- pomáha pri príprave podkladových materiálov na zasadnutia jednotlivých orgánov OZ,
- vykonávanie činnosti v súlade s ďalšími internými predpismi OZ.

c) účtovník, riadený je manažérom združenia a je zodpovedný za:

- zabezpečenie účtovnej evidencie a hospodárenie s finančnými prostriedkami a majetkom OZ,
- nesie zodpovednosť za správnosť účtovnej evidencie.

Úlohy a zodpovednosti jednotlivých orgánov, subjektov a organizačných zložiek, ako aj spôsob volenia, výberu jednotlivých zástupcov, spôsob zastupovania a delegovania sú určené v stanovách a v interných dokumentoch OZ Tekov-Hont. Konkrétne sa jedná o tieto dokumenty: Štatút Monitorovacieho výboru, Štatút Výberovej komisie, Štatút Revíznej komisie, Rokovací poriadok Monitorovacieho výboru, Rokovací poriadok Výberovej komisie, Pracovný a organizačný poriadok Kancelárie, Organizačný poriadok OZ Tekov-Hont a Volebný poriadok OZ Tekov-Hont.

5.1.2. Implementačný proces

Proces implementácie stratégie prostredníctvom projektov a konečných užívateľov stratégie sa deje po línii PRV SR 2014-2020 a IROP SR 2014-2020 a **plne rešpektuje Systém riadenia CLLD (Leader a Komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014-2020.**

V rámci projektov podporených prostredníctvom prístupu Leader z PRV SR bude OZ Tekov-Hont rešpektovať všeobecné podmienky poskytnutia príspevku, výberové kritériá pre výber projektov a hodnotiace kritériá pre výber projektov pre projektové opatrenia PRV SR 2014 – 2020 posúdené MV PRV SR 2014 – 2020. Keďže stratégia CLLD OZ Tekov-Hont aplikuje len štandardné opatrenia PRV SR, všeobecné podmienky sa vzťahujú na všetkých žiadateľov o nenávratný finančný príspevok v rámci všetkých implementovaných opatrení v rámci PRV SR 2014 -2020. Všeobecné podmienky vychádzajú z platnej legislatívy SR a EÚ, z PRV SR 2014 - 2020 a sú v súlade s čl. 125 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.

1303/2013.²⁸Všeobecné podmienky pre výber projektov na úrovni stratégie CLLD musia byť súlade s kapitolou 8.1.3 PRV SR 2014 – 2020.

V rámci projektov podporených prostredníctvom komunitného rozvoja CLLD z IROP SR 2014-2020 bude OZ Tekov-Hont rešpektovať všeobecné podmienky poskytnutia príspevku tak ako sú definované v kapitole 2.4 Systému riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov na roky 2014 – 2020.

Proces implementácie stratégie CLLD pozostáva z nasledovných etáp:

- Výzva, vrátane zostavenia výberových/hodnotiacich kritérií
- Prijem a registrácia žiadostí o NFP
- Hodnotenie, výber a schvaľovanie žiadostí o NFP Podpísanie zmluvy s konečným užívateľom
- Ukončenie projektu
- Monitorovanie projektov

Implementácia stratégie CLLD OZ Tekov-Hont podľa jednotlivých programov (PRV SR a IROP SR) je zhrnutá nižšie v tabuľke č.12.

²⁸Príručka pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre podopatrenie 19.2 a Systém riadenia CLLD (Leader a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014-2020

Tabuľka č. 12 Implementácia stratégie CLLD OZ Tekov-Hont podľa jednotlivých programov (PRV SR a IROP SR)

Etapa	PRV SR 2014-2020	IROP SR 2014-2020
Výzva - spoločné ustanovenia	OZ Tekov-Hont zostaví harmonogram výziev na svojej web stránke http://www.tekov-hont.sk na obdobie jedného kalendárneho roka, v ktorom stanoví termíny pre opatrenia PRV SR, pre jednotlivé špecifické ciele IROP. OZ Tekov-Hont pri príprave tohto harmonogramu a dokumentov, ktoré sú relevantné vo vzťahu k jednotlivým výzvam spolupracuje s PPA a s RO pre IROP. OZ Tekov-Hont tento harmonogram pravidelne aktualizuje, o čom tiež komunikuje s PPA a RO pre IROP. OZ Tekov-Hont zverejní všetky výzvy (v súvislosti s opatreniami PRV aj špecifickými cieľmi IROP) na svojej web stránke, a na vývesných obecných tabuliach. Akékoľvek zmeny už v zverejnenej výzve OZ Tekov-Hont bude riadiť dôsledne v zmysle Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020, kapitola 9.4 pre výzvy v súvislosti s PRV SR a s kapitolou 11.2 pre výzvy v súvislosti s IROP SR.	
Výzva – špecifické ustanovenia podľa programov	Najneskôr do 15 dní pred zverejnením výzvy ju OZ pošle v plnom znení na PPA a podpíše ju len vtedy, ak nepríde z PPA žiadne pripomienky do zverejnenia výzvy, alebo po zmenách a doplnení výzvy na základe požiadaviek PPA. PPA zverejní výzvu po jej schválení na vlastnom web sídle - www.apa.sk. Výzva bude obsahovať formálne náležitosti: - Názov OZ Tekov-Hont - dátum vyhlásenia a dátum uzavretia výzvy (uzavretie výzvy bude 30 dní od vyhlásenia výzvy v prípade uzavretej výzvy) - dátum vyhlásenia výzvy (v prípade otvorenej výzvy do vyčerpania prostriedkov, kedy uzavretie výzvy po vyčerpaní prostriedkov bude oznámené 15 dní pred ukončením výzvy), - ukončenie výzvy je zároveň posledným dňom prijímania žiadostí o NFP. - časový harmonogram konania o ŽoNFP vrátane lehoty na vydanie rozhodnutia v konaní o ŽoNFP; - indikatívnu výšku finančných prostriedkov určených na vyčerpanie vo výzve; - Formulár žiadosti o NFP (poskytne PPA s možnosťou rozšírenia OZ, avšak minimálne: žiadateľ, ciele projektu, podporené aktivity, ukazovatele výsledku a rozpočet) - Formu vypracovania žiadosti o NFP a rozsah informácií	
		Pred zadaním do ITMS2014+ OZ Tekov-Hont predloží harmonogram na preskúmanie pracovnej komisii pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR. RO pre IROP zverejní harmonogram výziev na svojom webovom sídle, ako aj zabezpečí zostavenie a aktivovanie harmonogramu výziev v ITMS2014+. V prípade, že zmeny harmonogramu sú vecného charakteru v uvádzaných údajoch, OZ zašle návrh na posúdenie RO pre IROP pred aktualizáciou harmonogramu. Ak sa vecná aktualizácia dotýka aspektov, ktoré boli posudzované v rámci harmonogramu na úrovni pracovnej komisie, je RO pre IROP povinný pred vykonaním aktualizácie zaslať návrh na posúdenie tejto pracovnej komisii OZ Tekov-Hont vyhlási výzvu zaradenú do harmonogramu výziev a odsúhlasené RO IROP po tom, ako informácia o jej vyhlásení bola súčasťou zverejneného harmonogramu výziev minimálne počas dvoch mesiacov. Postupy odsúhlasenia výzvy RO IROP stanovuje Systém riadenia CLLD v programovom období 2014-2020, kapitola 11.1. RO pre IROP zabezpečí zadanie informácie o vyhlásení výzvy a jej aktivovanie v ITMS2014+ a zverejní výzvu na svojom webovom

	a dokumentácie obsiahnutej v žiadosti, ktorý je potrebný k jej posúdeniu, - Zoznam povinných príloh - Výberové, hodnotiace kritériá pre posúdenie žiadostí - Miesto a čas prijímania žiadostí od vyhlásenia do uzavretia výzvy - Kontaktné údaje OZ, spôsob, miesto a čas komunikácie so žiadateľmi. Výzva tiež bude obsahovať podmienky poskytnutia príspevku, a to: - Oprávnenosť: žiadateľa a končeného prijímateľa (cieľovej skupiny) a prípadných partnerov; aktivít realizácie projektu; miesta realizácie projektu; výdavkov realizácie projektu; (Minimálna a maximálna výška oprávnených výdavkov ŽoNFP pre jednotlivé opatrenia/podopatrenia a operácie bude definovaná v súlade s PRV SR 2014 – 2020, stratégiou CLLD), - Kritériá pre výber projektov (schválené monitorovacím výborom); - Spôsob financovania; splnenie podmienok ustanovených v osobitných predpisoch (napr. zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čl. 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).	sídle. Jednotný formulár výzvy podľa CKO obsahuje: - formálne náležitosti (§ 17 ods. 2 zákona o príspevku z EŠIF); - podmienky poskytnutia príspevku: • Povinné podmienky poskytnutia príspevku (§ 17 ods. 3 zákona o príspevku z EŠIF); vrátane oprávnenosti žiadateľa a končeného prijímateľa (cieľovej skupiny) a prípadných partnerov; aktivít realizácie projektu; miesta realizácie projektu; výdavkov realizácie projektu; • Fakultatívne podmienky poskytnutia príspevku (§ 17 ods. 4 zákona o príspevku z EŠIF). • Kritériá pre výber projektov, - prílohy: • formulár ŽoNFP; • príručka pre žiadateľa; • schéma pomoci (ak relevantné v prípade odkazu na dokument vo výzve); • zoznam merateľných ukazovateľov; • predbežná informácia pre žiadateľov podľa čl. 13 Nariadenia 1302/2008 (podľa vzoru, ktorý určí Orgán zabezpečujúci ochranu finančných záujmov); • ďalšie prílohy.
--	---	--

Výberové a hodnotiace kritériá	OZ Tekov-Hont vypracuje výberové/hodnotiace kritériá žiadostí o NFP pre PRV, ktoré schváli RO PRV ako samostatnú prílohu stratégie Výberové a hodnotiace (bodovacie) kritériá pre výber projektov, ktoré sú záväzné pre výber a hodnotenie projektov stratégie CLLD OZ Tekov-Hont a ktoré stanovujú pre každý stupeň kritéria jeho plnenie (t.j. minimálnu prahovú hodnotu, ktorú musí projekt dosiahnuť, aby bol splnený). Pri rovnakom počte bodov v hodnotení projektov bude rozhodovať rozdiel v pridelených bodoch u tých hodnotiacich kritérií, ktoré budú v uvedenej prílohe označené ako rozdeľovacie kritérium (najviac 3 hodnotiace kritériá budú zároveň aj rozdeľovacími kritériami. OZ v rámci hodnotiacich kritérií pre hodnotenie a výber projektov zahrnie kritériá/princípy uvedené v opatrení „19. Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER“ PRV SR 2014 – 2020 v závislosti od typov operácií. (Systém riadenia CLLD v programovom období 2014-2020.)	OZ Tekov-Hont vypracuje výberové/hodnotiace kritériá žiadostí o NFP pre IROP v závislosti od charakteru podporovaných projektov v nadväznosti na hodnotiace princípy uvedené pri jednotlivých opatreniach, ktoré schváli výberová komisia zriadená gestorom CLLD. Ich súčasťou budú aj hodnotiace kritériá žiadostí definované RO pre IROP.
Príjem a registrácia žiadostí	Žiadosť o NFP je zhotovená PPA ako základný formulár, zoznam, rozsah a forma požadovaných povinných príloh k žiadosti o NFP je tiež definovaná PPA (41 5, kap. 9.5.1 Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020). OZ Tekov-Hont rozšíri jednotlivé žiadosti iba v prípade, že bude požadovať dodatočné informácie a dokumenty, iba v prípade, ak budú tieto dôležité pre posúdenie splnenia podmienok poskytnutia príspevku definovaných v jednotlivých výzvach na predkladanie žiadostí o NFP. Prijímanie: Doručením na adresu OZ Tekov-Hont sa začína konanie o žiadosti o NFP. V prípade, že neboli splnené podmienky formy, miesta a času doručenia žiadosti, OZ Tekov-Hont vypracuje návrh Rozhodnutia o zastavení konania v zmysle Zák. č. 292/2014 Z.z., §20, ods. 1 písm. c). V súlade s informáciami vo výzve kancelária OZ Tekov-Hont zabezpečí priebežné prijímanie žiadostí na oznámenom mieste a čase, a to odo dňa vyhlásenia výzvy. Žiadosti o NFP sa budú predkladať poštou alebo priamo v kancelárii OZ Tekov-Hont v jednom origi-	Vzor formuláru žiadosti o NFP vydáva RO pre IROP a jeho neoddeliteľnou súčasťou sú povinné prílohy, ktorých formu a rozsah tiež definuje RO pre IROP vo výzve. Prijímanie: Žiadateľ doručuje žiadosť o NFP elektronicky prostredníctvom verejnej časti ITMS2014+ a písomne v určenej forme na adresu sídla OZ Tekov-Hont . Po doručení žiadosti OZ Tekov-Hont posúdi či bola žiadosť doručená riadne, včas a vo forme určenej vo výzve. Rozhodujúcim dátumom na splnenie podmienky podať žiadosť včas je dátum odovzdania písomnej verzie osobne na OZ alebo dátum odovzdania na poštovú, resp. inú prepravu (napr. zasielanie prostredníctvom kuriéra) najneskôr v posledný deň uzávierky výzvy. Doručením na adresu OZ Tekov-Hont sa začína konanie o žiadosti o NFP. V prípade, ak žiadateľ nepredložil žiadosti o NFP riadne, včas alebo v určenej forme, OZ zastaví konanie v zmysle Zák. č. 292/2014 Z.z., §20, ods. 1 písm. c) a informuje o tejto skutočnosti žiadateľa.

náli s povinnými prílohami v uzavretej obálke v zmysle Kap. 8 Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020. Administratívna kontrola: kancelária OZ Tekov-Hont vykoná administratívnu kontrolu plnenia podmienok, stanovených vo výzve na predkladanie žiadostí, ktoré sú nevyhnutné pre ich zaregistrovanie. Registrácia: kancelária zaregistruje všetky podané žiadosti v IS AGIS PRV. Projekty sa vrátia žiadateľom, ak žiadosť o NFP nebola doručená v predpísanej lehote a forme. V prípade, že žiadosť o NFP je nekompletná, OZ Tekov-Hont vyzve žiadateľa na jej doplnenie v lehote do 10 pracovných dní od doručenia výzvy na doplnenie. V prípade ak žiadateľ chýbajúce časti nedoplní, navrhne zastavenie konanie o žiadosti o NFP podľa § 20 ods. 1 písm. c). zákona 292/2014 Z. z.. Kontrola vecnej správnosti: Žiadosť o NFP sa postúpi do vecnej kontroly správnosti, ak bolapredložená riadne, včas a v určenej forme. Vecná správnosť žiadosti o NFP predstavuje splnenie každej jednotlivkej podmienky poskytnutia príspevku na základe údajov uvedených žiadateľom v žiadosti o NFP a v relevantných prílohách. Žiadateľ je vyzvaný na vysvetlenie nejasností alebo nápravu nepravdivých údajov zaslaním výzvy na doplnenie žiadosti o NFP v lehote do 10 pracovných dní. Ak tak žiadateľ neurobí OZ zastaví konanie vo veci žiadosti. V prípade predloženia vysvetlenia nápravy nepravdivých údajov, žiadosť je postúpená na odborné hodnotenie Kontrola oprávnenosti výdavkov: oprávnené sú bežné a kapitálové výdavky, konkrétne stanovené v PRV SR 2014-2020 v rámci popisu jednotlivých opatrení, keďže OZ Tekov-Hont realizuje v rámci stratégie len štandardné opatrenia podporované PRV SR. Kontrolu oprávnenostivýdavkov praktikuje OZ Tekov-Hont plne v súlade s kapitolou9.5.5Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020 a publikuje ich v stratégii CLLD (akčný plán), a vo výzve a v príručke pre žiadateľa.	Správne doručené žiadosti OZ Tekov-Hont zaregistruje v ITMS 2014+. Administratívna kontrola:overí splnenie podmienok doručenia žiadosti o NFP a ostatné podmienky poskytnutia príspevku, určených vo výzve. (dôsledne vyplnená žiadosť, prílohy a pod.). V prípade zistenia nezrovnalostí, alebo pochybnosti o správnosti a úplnosti údajov, OZ Tekov-Hont vyzve žiadateľa a doplnenie, vysvetlenie údajov do 10 dní od registrácie žiadosti. V prípade nedoplnenia žiadosti žiadateľom ,je konanie vo veci žiadosti zastavené. V prípade doplnenia žiadosti žiadateľom, je táto postúpená na odborné hodnotenie. V prípade nesplnenia niektorej z podmienok poskytnutia príspevku a to ani po predložení doplnených údajov zo strany žiadateľa,OZ navrhne vydanie Rozhodnutia o neschválení žiadosti o NFP. Kontrola oprávnenosti: je zabezpečená OZ Tekov-Hont v súlade s IROP a v súlade s kapitolou11.5.3.1. Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020 a publikuje ich v stratégii CLLD (akčný plán), a vo výzve a v príručke pre žiadateľa.
--	--

Hodnotenie, výber a schvaľovanie žiadostí o NFP – miestna úroveň	Všetci zamestnanci kancelárie a hodnotitelia, ktorí prichádzajú do styku so žiadosťami o NFP podpíšu čestné vyhlásenie o nestrannosti, zachovaní dôvernosti informácií a vylúčení konfliktu záujmov. Povinnosti, ktoré z tohto čestného vyhlásenia vyplývajú, trvajú aj po ukončení vzťahu s OZ. OZ Tekov-Hont bude vyberať žiadosti o NFP v rámci CLLD jednokolovým spôsobom. Hodnotenie žiadostí o NFP bude OZ Tekov-Hont realizovať v súlade so zásadami transparentnosti, rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie a dodržiavania horizontálnych princípov v zmysle čl. 7 a 8 nariadenia 1303/2013. Pre hodnotenie projektov OZ zabezpečí odborníkov (hodnotiteľov), ktorí budú posudzovať žiadosti z odborného hľadiska podľa hodnotiacich kritérií. Odborníci/hodnotitelia budú pred vykonaním hodnotenia vyškolení tak, aby vedeli posúdiť kvalitu projektov, ich oprávnenosť a budú ovládať podmienky a spôsob výkonu odborného hodnotenia. Vždy dvaja hodnotitelia budú hodnotiť každú žiadosť. OZ zabezpečí aby sa hodnotitelia neinformovali navzájom o tom, ktoré žiadosti hodnotia (hodnotenie žiadostí sa bude realizovať v jeden deň, každý hodnotiteľ bude v inej miestnosti bez možnosti komunikácie). Žiadosť bude hodnotená tretím hodnotiteľom v prípade, že dôjde k bodovému rozdielu viac ako 30% medzi prvými dvoma hodnotiteľmi. Hodnotiteľ bude vybavený hodnotiacim hárkom na ktorom budú hodnotiace kritéria (a súčasne výberové kritériá), priestor pre komentáre hodnotiteľov a pokyny k bodovaniu jednotlivých kritérií (definícia bodového rozsahu a podmienky pridelenia bodového rozsahu). V OZ Tekov-Hont bude jednotný hodnotiaci hárok, ktorý však vyplní každý hodnotiteľ samostatne. Údaje zo samostatných hárkov prenesie OZ Tekov-Hont do spoločného jedného hárku pre každú žiadosť samostatne. Tento hárok sa stane podkladom pre vypracovanie hodnotiacej správy a bude súčasťou projektového spisu. Celkový počet bodov pre odborné hodnotenie žiadostí o NFP bude 100. Žiadosť splnila podmienky ak dosiahla minimálne 65 bodov.	
	Odborné hodnotenie posúdi: - oprávnenosť výdavkov uvedených v žiadosti - splnenie podmienok poskytnutia príspevku (všeobecné a špecifické kritéria spôsobilosti), definovaných vo výzve, - ciele a činnosti projektu a ich súlad s cieľmi PRV SR 2014-2020 - ciele a činnosti a ich súlad s cieľmi stratégie, - priradenie oprávnených výdavkov uvedených v žiadosti o NFP k prioritným a sekundárnym fókusovým oblastiam príslušného opatrenia	Hodnotiacimi kritériami pre žiadosti o NFP súvisiace s IROP musia byť overené minimálne nasledujúce oblasti: - Príspevok navrhovaného projektu k cieľom a výsledkom IROP a príslušnej PO; - Príspevok navrhovaného projektu k cieľom a výsledkom stratégie CLLD; - Navrhovaný spôsob realizácie projektu – posúdenie prepojenia navrhovaných aktivít s výsledkami a cieľmi projektu, - posúdenie vhodnosti navrhovaných aktivít a spôsobu ich realizácie - posúdenie navrhovaných aktivít z vecného, časového hľadiska a z hľadiska ich prevádzkovej a technickej udržateľnosti (ak

- overenie súladu žiadosti o NFP so schémou štátnej pomoci alebo schémou pomoci de minimis pre príslušné opatrenie, ak je potrebné.. - či je projekt v súlade s aktuálnymi poznatkami v odbore, ktoré sa týka (konkrétny podnikateľský zámer, technologické prevedenie) - inovatívnosť projektu - integrovaný prístup k riešeniu projektu - stupeň využitia miestnych zdrojov v projekte Po skončení hodnotenia výberová komisia OZ Tekov-Hontzostaví poradie žiadostí o NFP, ktoré splnili podmienky pre poskytnutie príspevku na základe aplikácie hodnotiacich kritérií, ktoré sú súčasne aj výberovými kritériami a ktorých súčasťou sú rozlišovacie kritériá. Na základe poradia žiadostí OZ vypracuje hodnotiacu správu podľa kapitoly 8.3.4 Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020, ktorú zašle žiadateľovi, a to pozitívnu – ak žiadateľ splnil podmienky alebo negatívnu, ak žiadateľ nesplnil podmienky. Zoznam prijatých žiadostí o NFP s uvedením splnenia podmienok OZ doručí na PPA. Ak počas odborného hodnotenia hodnotitelia zistia, že je potrebné poskytnúť zo strany žiadateľa doplňujúce informácie, OZ Tekov-Hont vyzve žiadateľa na objasnenie resp. doplnenie chýbajúcich údajov v lehote do 10 pracovných dní. Požadované údaje musia mať súvislosť s posúdením kritérií odborného hodnotenia. Ak žiadateľ neposkytne doplňujúce informácie, OZ Tekov-Hont zastaví konanie vo veci žiadosti.	relevantné), - posúdenie reálnosti plánovanej hodnoty merateľných ukazovateľov s ohľadom na časové, finančné a vecné hľadisko; - Administratívna a prevádzková kapacita žiadateľa; - Finančná a ekonomická stránka projektu – posúdenie oprávnenosti navrhovaných výdavkov v zmysle výzvy, overenie hospodárnosti a efektívnosti navrhovaných výdavkov, posúdenie zrealizovanej finančnej analýzy, - posúdenie CBA (ak relevantné), - hodnotenie finančnej a ekonomickej výkonnosti žiadateľa vo vzťahu ku schopnosti zabezpečiť finančnú udržateľnosť projektu. V prípade, ak sa pri niektorom/niektorých z kritérií v rámci výzvy zopakuje situácia nezhody dvoch odborných hodnotiteľov, OZ Tekov-Hont v spolupráci s RO pre IROP vykoná analýzu hodnotiacich kritérií a jednoznačnosť popisu ich aplikácie, ktorej výsledok bude podnetom na vypracovanie návrhu úpravy hodnotiacich kritérií, ktoré sa budú používať pre ďalšie kolá hodnotenia v rámci výziev. Ak žiadosť o NFP nesplnila podmienky odborného hodnotenia, OZ Tekov-Hont navrhne vydanie Rozhodnutia o neschválení žiadosti o NFP, pritom rozhodnutie odôvodní na základe výstupov z hodnotiaceho hárku. OZ Tekov-Hont môže žiadať od hodnotiteľov dodatočné vysvetlenie, v prípade, že hárok neposkytne dostatok informácií pre vydanie rozhodnutia.
---	---

Hodnotenie, výber a schvaľovanie žiadostí o NFP – Národná úroveň	Po ukončení procesu výberu žiadostí o NFP výberová komisia vypracuje v rámci každého kola hodnotenia Protokol o výbere žiadostí o NFP, v ktorom navrhne rozhodnutia o schválení/neschválení, rozhodnutie o zastavení konania k jednotlivým žiadostiam. Protokol o výbere žiadostí spolu s výstupmi z administratívneho overovania, odborného hodnotenia ako aj výberu žiadostí podpísaný predsedom/podpredsedom OZ Tekov-Hont spolu so žiadosťami o NFP, v rámci príslušného kola hodnotenia, predloží OZ Tekov-Hont na PPA (výzvy v súvislosti PRV SR) a na RO IROP (výzvy v súvislosti s IROP SR) do 30 pracovných dní od termínu uvedeného vo výzve. Všetky prílohy sú originály.	
	Príjem posúdených žiadostí, registráciu, kontrolu formálnej a vecnej správnosti, odborné hodnotenie žiadosti o NFP a priradenie k prioritnej/fokusovej oblasti vykonáva PPA plne v zmysle kapitoly 9.7 Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020.	Príjem posúdených žiadostí o NFP vrátane Protokolu o ich výbere OZ Tekov-Hont, registráciu v ITMS2014+, posúdenie splnenia podmienok administratívneho overenia, odborného hodnotenia a výberu žiadostí OZ Tekov-Hont vykoná RO IROP na základe predloženého Protokolu o výbere žiadostí a zaznamená tento postup v hodnotiacom hárku aj v ITMS2014+. Podrobne je postup RO IROP popísaný v kapitole 11.7 Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020.
Podpísanie zmluvy s konečným užívateľom	Príspevok sa poskytuje prijímateľovi na základe a v súlade so zmluvou uzavretou podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Poskytnutie príspevku na základe zmluvy je viazané na splnenie podmienok dohodnutých v zmluve. Zmluvu o poskytnutí NFP vypracúva poskytovateľ, ktorý vychádza z relevantných ustanovení platných všeobecne záväzných právnych predpisov EÚ a SR, relevantných ustanovení PRV SR 2014 – 2020 a SFR EPFRV 2014 - 2020, relevantných ustanovení príslušných schém štátnej pomoci a schém pomoci de minimis, poskytnutí NFP dodrži princíp rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie atď. Žiadateľ poskytne súčinnosť poskytovateľovi pred vypracovaním zmluvy. Návrh zmluvy v troch vyhotoveniach podpísaný štatutárom zasiela Poskytovateľ na podpis prijímateľovi v troch vyhotoveniach doporučenou poštou alebo iným vhodným spôsobom bez zbytočného odkladu po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o schválení žiadosti o NFP. Žiadateľ podpisuje zmluvu v lehote určenej poskytovateľom, inak návrh na uzavretie zmluvy zaniká.	
	Po ukončení procesu schvaľovania a výbere vhodných projektov RO pre IROP zabezpečí v súvislosti s poskytovaním príspevku prostredníctvom uzavretej zmluvy o NFP vhodné podmienky pre ich správnu a včasnú realizáciu. Žiadateľ musí poskytnúť potrebnú súčinnosť pre zostavení návrhu zmluvy. RO pre IROP zašle návrh na uzavretie zmluvy o NFP podpísanej štatutárnym orgánom RO pre IROP, v minimálne troch rovnopisoch doporučenou poštou, alebo iným vhodným spôsobom v termíne do 10 pracovných dní od vydania rozhodnutia o schválení ŽoNFP. Ak žiadateľ neposkytol potrebnú súčinnosť nevyhnutnú k príprave návrhu zmluvy o NFP v primeranej lehote stanovenej RO pre IROP, RO pre IROP nezašle návrh na uzavretie zmluvy o NFP žiadateľovi. Žiadateľ podpisuje zmluvu v lehote určenej poskytovateľom, inak návrh na uzavretie zmluvy zaniká. Ostatné detaily uzatvárania zmlúv sa riadia podľa kapitoly 11.8 Zmluva a poskytnutí NFP, Systému riadenia CLLD	

	Ostatné detaily uzatvárania zmlúv sa riadia podľa kapitoly 9.8 Zmluva a poskytnutí NFP, Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020.	v programovom období 2014-2020.
Ukončenie zmluvy s konečným užívateľom	PPA je povinná zabezpečiť a vyžadovať plnenie povinností, stanovených v zmluve o poskytnutí NFP po celú dobu realizácie a udržateľnosti projektu (čl. 71 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013). Udržateľnosť projektu v prípade operácií zložených z investície do infraštruktúry alebo investície do výroby sa musí zabezpečiť počas doby do piatich rokov od záverečnej platby poskytnutej prijímateľovi. Ďalšie špecifické prípady udržateľnosti projektu sú ošetrené v kapitole 9.9 Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020. K ukončeniu zmluvy môže dôjsť: - ak sa záväzky zmluvných strán splnia včas a riadne. - písomnou dohodou zmluvných strán na podnet prijímateľa alebo PPA, odstúpením od zmluvy jednou zo zmluvných strán (§ 344 a nasl. Obchodného zákonníka), alebo ak z obsahu zmluvy o poskytnutí NFP vyplýva, že PPA nemá záujem na splnení záväzku prijímateľa (napr. podať žiadosť o platbu) po dobe určenej na plnenie. Ostatné detaily ukončenia zmlúv sa riadia podľa kapitoly 9.9 Ukončenie zmluvy a poskytnutí NFP, Systému riadenia CLLD v programovom období 2014-2020.	Systém riadenia CLLD v programovom období 2014-2020 nestanovuje podmienky pre ukončenie zmluvy medzi RO IROP a žiadateľom o NFP v rámci CLLD pre oblasť projektov podporovaných z IROP.
Monitorovanie projektov	OZ Tekov-Hont - poskytne riadiacim orgánom, NSRV a/alebo určeným hodnotiteľom alebo iným subjektom povereným výkonom týchto funkcií v jeho mene všetky informácie potrebné na monitorovanie a hodnotenie programu, - bude vykonávať vlastné monitorovanie projektov na mieste, a vypracuje správy z tohto monitorovania pre potreby Predsedníctva OZ a pre potreby výročnej správy pre valné zhromaždenie OZ. - bude vykonávať seba-hodnotenie plnenia stratégie na ročnej báze na základe ukazovateľov výsledku stanovených OZ. - na konci implementácie stratégie zabezpečí nezávislé hodnotenie plnenia stratégie a jej dosahov.	

5.2. Akčný plán

V strategickom rámci sú opatrenia PRV SR a oprávnené aktivity IROP priradené k prioritám stratégie. Nižšie sú tabuľky opatrení zaradené tak ako sú v stratégii usporiadané, pritom sa postupuje podľa priorit.

1. Priorita - Miestne podnikanie
2. Priorita - Vidiecky cestovný ruch
3. Priorita – Vzhľad obcí a malá infraštruktúra
4. Priorita – Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie

Cieľom **1. priority „Miestne podnikanie“** je „Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta“, ktorý sa bude naplňať prostredníctvom 3 opatrení PRV a 1 opatrenia IROP.

Tabuľka č.13 Opatrenie PRV SR - kód 4.2 (povinná tabuľka č.4 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD, multiplikovaná na základe počtu opatrení v stratégii)

Názov podopatrenia	Podpora na investície do spracovania/uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych výrobkov
Priradenie kódu opatrenia/podopatrenia ²⁹	Kód podopatrenia 4.2(Kód opatrenia ku ktorému patrí pod-patrenie – M04 - Investície do hmotného majetku (článok 17))
Priradenie k fókusovej oblasti PRV	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárne 3A: Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ichlepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazcapomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch , skupín a organizácií výrobcov amedziodvetvových organizácií 6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako ajvytvárania pracovných miest 1A: Podpora inovácií , spolupráce a rozvoja vedomostnej základne vo vidieckych oblastiach
Ciele a opis opatrenia	V území OZ Tekov-Hont existuje značná disproporcia medzi lokálnymi prírodnými, materiálnymi a ľudskými zdrojmi a ich využitím v tvorbe pridanej hodnoty, ktorá by zostávala na území OZ (SWOT analýza). Na jednej strane v území existujú výborné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a čiastočne aj lesníctva (sever a severovýchod územia), ale tieto odvetvia nevyužívajú plne svoju kapacitu v oblasti spracovania a uvádzania výrobkov na regionálne trhy (SWOT analýza). Potravinársky priemysel takmer neexistuje a minimálna je aj finalizácia výroby na strane výrobcov. Ďalším argumentom pre riešenie tejto potreby je vysoká dochádzka za prácou –

²⁹Kód opatrenia/podopatrenia z PRV SR v zmysle Nariadenia (EÚ) č. 808/2014

	43% a málo pracovných príležitostí v mieste bydliska, (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje, SWOT analýza). Cieľom opatrenia je: • podporiť spracovanie produktov poľnohospodárskej prvovýroby, zvýšenie ich pridanej hodnoty a ich umiestnenie na regionálne trhy formou podpory krátkych dodávateľských reťazcov, • podporiť tvorbu zamestnanosti a príjmov v obciach územia OZ Tekov-Hont, • prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 1.1 Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti vytvárania nových pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku. Rozsah a oprávnené činnosti, v súlade s PRV SR, časť 8.5.3.3.2.1., najmä: 1. výstavba vrátane prípravy staveniska, rekonštrukcia a modernizácia objektov súvisiacich so spracovaním, skladovaním, uvádzaním na trh a/alebo vývojom poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov; 2. obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít, vrátane laboratórneho vybavenia a detektorov kovov v rámci procesu spracovania, skladovania, uvádzania na trh produktov ; 3. stavebné alebo technologické investície na vytvorenie alebo modernizáciu miestnej zbernej siete - príjem, skladovanie, úprava, triedenie a balenie; 4. nákup chladiarenských, mraziarenských alebo termoizolačných nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov, nákladných automobilov a prívesov (návesov) špecializovaných na prepravu zvierat (aj nad 3,5 t), manipulačných vozíkov v súvislosti so spracovaním, resp. uvádzaním na trh 5. zavedenie technológií a postupov s cieľom vytvoriť nové alebo kvalitnejšie výrobky a otvorenie nových trhov, najmä v súvislosti s krátkym dodávateľským reťazcom vrátane podpory uvádzania výrobkov na trh alebo vypracovania programov správnej výrobnéj praxe; 6. investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní;
Oprávnení prijímatelia	V súlade s PRV SR: Mikro, malé a stredné podniky: • Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby a/alebo potravinárskej výroby (s výnimkou rybích produktov) v rámci celého rozsahu činností. • Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby ako aj spracovania vlastnej produkcie. V tomto prípade prijímateľ podpory bude môcť predávať výhradne výrobky, na ktoré sa ako vstup vzťahuje príloha I ZFEÚ.
Intenzita pomoci	V súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych

	a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020 je: miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro, malý a stredný podnik 50% ³⁰ , prijímateľ spolufinancuje oprávnené náklady 50% .																												
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky ³¹ definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.3.3.2.1. Opis typu operácie. Ďalej sa na túto časť opatrenia vzťahujú oprávnené náklady definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.3.3.2.5. a podmienky oprávnenosti definované v časti 8.5.3.3.2.6.																												
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 5.000 – 30 000 €																												
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ³²</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>600 000</td><td>225 000</td><td>75000</td><td>300 000</td><td>0</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>600 000</td><td>225 000</td><td>75000</td><td>300 000</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>						Spolu	EÚ	ŠR	VZ ³²	iné	menej rozvinutý región	600 000	225 000	75000	300 000	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	600 000	225 000	75000	300 000	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ ³²	iné																								
menej rozvinutý región	600 000	225 000	75000	300 000	0																								
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																								
Spolu	600 000	225 000	75000	300 000	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Platia všetky Zásady vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020³³, v časti 8.5.3.3.2.7. Vlastné princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/výberu operácií: • Projekt a jeho výsledný produkt je inovatívny pre územie OZ Tekov-Hont • Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu • Žiadateľ je zapojený alebo čestným prehlásením potvrdí, že sa hodlá zapojiť do regionálnej značky územia OZ Tekov-Hont																												
Merateľné ukazovatele projektu	Kód opatrenia	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																								
	4.2	Počet výrobkov zaradených do regionálnej značky	počet	0	10																								
	4.2	Počet rekonštruovaných, modernizovaných zariadení	počet	0	10																								

³⁰ V prípade PRV SR je podpora financovaná 75% z EPFRV a 25% zo štátneho rozpočtu – platí pre všetky opatrenia stratégie z PRV SR

³¹ identický text s PRV SR 2014-2020

³² Jedná sa o vlastné zdroje napočítané na oprávnené náklady, to isté platí pre všetky tabuľky akčného plánu

³³ identický text s PRV SR 2014-2020

	4.2	Počet nových technológií	počet	0	10
	4.2	Počet nových podnikových predajní	počet	0	2
Indikatívny harmonogram výziev	1. Do 30.5.2016 2. Do 30.5.2017 3. Do 30.5.2018 Do 30.5.2020 Do 30.5.2021				

* identický text PRV SR 2014-2020

Tabuľka č. 14 Opatrenie PRV SR - kód 6.3	
Názov opatrenia	Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov
Priradenie kódu opatrenia/podopatrenia³⁴	Kód podopatrenia 6.3. (Opatrenia, ku ktorému patrí podopatrenie – M06: Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19))
Priradenie k fókusovej oblasti PRV	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárne 3A: Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín a organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií 6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest
Ciele a opis opatrenia	V rôznych obciach OZ Tekov-Hont je zaregistrovaných 125 samostatne hospodáriacich roľníkov, ktorí sa orientujú prevažne na rastlinnú a v menšej miere na živočíšnu výrobu. (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje a SWOT analýza). Cieľom opatrenia je: Podporiť podnikateľské iniciatívy SHR v území OZ Tekov-Hont, najmä v oblasti špecializovanej rastlinnej a živočíšnej výroby s ohľadom na rozvoj regionálnych výrobkov a trhov. Podporiť tvorbu pridanej hodnoty poľnohospodárskych výrobkov v území a tým aj diverzifikáciu príjmov a rozvoj zamestnanosti. Prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 1.1 Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta. Prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti vytvárania nových

³⁴Kód opatrenia/podopatrenia z PRV SR v zmysle Nariadenia (EÚ) č. 808/2014

	pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku. Rozsah a oprávnené činnosti, v súlade s PRV SR, časť 8.5.5.3.2.1.: Podpora sa poskytuje malému poľnohospodárskemu podniku na rozvoj jeho podnikateľskej činnosti spojenej s realizáciou jeho podnikateľského plánu v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby.																								
Oprávnení prijímatelia	V súlade s PRV SR: Malý poľnohospodársky podnik - Samostatne hospodáriaci roľník (mikropodnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúci v poľnohospodárskej prvovýrobe, ktorého výrobný potenciál, meraný štandardným výstupom, prevyšuje 4000Eur a neprevyšuje 9999Eur (hodnota štandardného výstupu).																								
Intenzita pomoci	S súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020: Paušálna podpora																								
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky ³⁵ definované PRV SR 2014-2020, časť 8.5.5.3.2.1. Opis typu operácie. Ďalej sa na túto časť opatrenia vzťahujú oprávnené náklady definované v PRV SR 2014-2020 , časť 8.5.5.3.2.5. a podmienky oprávnenosti definované v časti 8.5.5.3.2.6. Podpora sa vzťahuje na náklady uvedené v podnikateľskom pláne. Prijímateľ podpory nie je povinný preukazovať skutočný účel použitia NFP na jednotlivé typy nákladov, uvedených v podnikateľskom pláne.																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	V súlade s PRV SR: 15 000€ na 1 malý poľnohospodársky podnik vo forme 2 splátok po dobu max. 5 rokov, pričom 50% podpory sa vypláca po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP a 50% po správnej realizácii podnikateľského plánu.																								
Finančný plán	<table><tr><td></td><td>Spolu</td><td>EÚ</td><td>ŠR</td><td>VZ</td><td>iné</td></tr><tr><td>menej rozvinutý región</td><td>75 000</td><td>56 250</td><td>18 750</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Spolu</td><td>75 000</td><td>56 250</td><td>18 750</td><td>0</td><td>0</td></tr></table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	75 000	56 250	18 750	0	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	75 000	56 250	18 750	0	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
menej rozvinutý región	75 000	56 250	18 750	0	0																				
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																				
Spolu	75 000	56 250	18 750	0	0																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Platia všetky Zásady³⁶ vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020, v časti 8.5.5.3.2.7. Vlastné princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/výberu operácií: Malý poľnohospodársky podnik je zaregistrovaný v systéme ekologického poľnohospodárstva																								

³⁵identický text z PRV SR 2014-2020

³⁶identický text z PRV SR 2014-2020

	Žiadateľ je zapojený alebo čestným prehlásením potvrdí, že sa hodlá zapojiť do regionálnej značky územia OZ Tekov-Hont				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód opatrenia/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	6.3	Počet podpo- rených malých farmárov	počet	0	5
Indikatívny harmono- gram výziev	1. Do 30.5.2016 2. Do 30.5.2017 3. Do 30.5.2018 4. Do 30.5.2020 5. Do 30.5.2021				
Tabuľka č.15 Opatrenie PRV SR - kód 6.4, činnosť 3					
Názov opatrenia	Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností - Činnosť 3: spracovanie a uvádzanie na trh produktov				
Priradenie kódu opatrenia/podopatrenia ³⁷	Kód podopatrenia 6.4. (Kód opatrenia ku ktorému patrí podopatrenie – M06: Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19))				
Priradenie k fókusovej oblasti PRV	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárne 6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest				
Ciele a opis opatrenia	V území OZ Tekov-Hont existuje značná disproporcia medzi lokálnymi prírodnými, materiálnymi a ľudskými zdrojmi a ich využitím v tvorbe pridanej hodnoty, ktorá by zostávala na území OZ (SWOT analýza). Na jednej strane v území existujú podmienky pre rozvoj podnikania, napríklad v oblasti spracovania dreva, ale táto kapacita sa nevyužíva pre rozvoj spracovateľského odvetvia a uvádzania výrobkov na regionálne trhy (SWOT analýza). Ďalším argumentom pre riešenie tejto potreby je vysoká dochádzka za prácou – 43% a málo pracovných príležitostí v mieste bydliska, (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje, SWOT analýza). Cieľom opatrenia je: - podporiť rozvoj výrobných aktivít mimo poľnohospodárstva a potravinárstva na spracovanie surovín, ktoré sa nachádzajú v území OZ Tekov-Hont a tak podporiť tvorbu pridanej hodnoty územia, - predaj nepoľnohospodárskych, nepotravinárskych a neakvakultúrnych výrobkov a ich umiestnenie na regionálne trhy formou podpory krátkych dodávateľských reťazcov, - podporiť tvorbu zamestnanosti a príjmov v obciach územia OZ Tekov-Hont, - prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 1.1 Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionál-				

³⁷Kód opatrenia/podopatrenia z PRVv zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)

	nych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti vytvárania nových pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku. Rozsah a oprávnené činnosti, v súlade s PRV SR, časť 8.5.5.3.3.1., najmä: Činnosť 3: spracovanie a uvádzanie na trh produktov, ktorých výstup spracovania nespadá do prílohy I ZFEÚ. Vstupom spracovania môže byť aj produkt, ktorý spadá do prílohy I ZFEÚ za podmienky, že je vstupom zároveň aj produkt, ktorý nespadá do prílohy I ZFEÚ vrátane doplnkovej výroby nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru, ako aj predaj vlastných produktov nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru (vrátane zariadenia mobilných predajných miest) a výrobkov a/alebo produktov iných poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesa a akvakultúrnych podnikov za účelom ekonomického rozvoja daného územia. Oprávnená je aj tvorba a rozvoj aktivít a činností spojených s poskytovaním služieb, najmä služieb súvisiacich so skladovaním, logistikou a dopravou a zriaďovaním podnikateľských inkubátorov. V rámci využívania obnoviteľných zdrojov energie sú oprávnené nasledovné investície za podmienky, že časť energie prijímateľ podpory spotrebuje vo vlastnom podniku a v prípade využívania solárnej energie, táto pokryje sprostredkovane aj časť jeho spotreby tepla resp. bude vyrobená elektrina použitá aj na klimatizáciu a pod.: 1. -investície na budovanie zariadení na energetické využívanie biomasy na výrobu elektriny a tepla spaľovaním bioplynu vyrobeného anaeróbnou fermentáciou, s max. elektrickým výkonom do 500 kW, kde je časť energie uvádzaná do siete; 2. -investície na budovanie zariadení na energetické využívanie biomasy na výrobu tepla a vykurovanie s max. tepelným výkonom do 500 kW, kde je časť energie uvádzaná do siete; 3. investície na výrobu biomasy pre technické a energetické využitie, kde je časť energie uvádzaná do siete;
Oprávnení prijímatelia	V súlade s PRV SR: 1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby. 2. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: • súkromných vlastníkov a ich združení; • obcí a ich združení; • cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním. 3. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultú-

	ry). Poznámka: Podpora sa poskytuje mikropodnikom a malým podnikom a fyzickým osobám vo vidieckych oblastiach ako aj poľnohospodárom alebo členom poľnohospodárskej domácnosti ³⁸ .																													
Intenzita pomoci	V súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020: Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov pre FO, mikro a malé podniky: 45% , prijímateľ spolufinancuje oprávnené náklady 55%																													
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky ³⁹ definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.5.3.3.1 Opis typu operácie, a to konkrétne pre činnosť 3 . Ďalej sa na túto časť opatrenia vzťahujú oprávnené náklady definované v PRV SR 2014-2020 , časť 8.5.5.3.3.5. a podmienky oprávnenosti definované v časti 8.5.5.3.3.6 a Informácie špecifické pre danú operáciu v časti 8.5.5.3.3.11. - Vymedzenie malého poľnohospodárskeho podniku uvedené v článku 19 ods. 1 písm. a) bode iii) nariadenia (EÚ) č. 1305/2013																													
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 5.000 – 50 000 €																													
Finančný plán	<table><tr><td></td><td>Spolu</td><td>EÚ</td><td>ŠR</td><td>VZ</td><td>iné</td></tr><tr><td>menej rozvinutý región</td><td>482 444,44</td><td>162 825</td><td>54 275</td><td>265 344,44</td><td>0</td></tr><tr><td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Spolu</td><td>482 444,44</td><td>162 825</td><td>54 275</td><td>265 344,44</td><td>0</td></tr></table>							Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	482 444,44	162 825	54 275	265 344,44	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	482 444,44	162 825	54 275	265 344,44	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																									
menej rozvinutý región	482 444,44	162 825	54 275	265 344,44	0																									
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																									
Spolu	482 444,44	162 825	54 275	265 344,44	0																									
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Platia všetky Zásady ⁴⁰ vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020, v časti 8.5.5.3.3.7. Vlastné princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/výberu operácií: • Projekt a jeho výsledný produkt je inovatívny pre územie OZ Tekov-Hont • Žiadateľ je zapojený alebo čestným prehlásením potvrdí, že sa hodlá zapojiť do regionálnej značky územia OZ Tekov-Hont. • Projekt uprednostňuje vstupy z územia OZ Tekov-Hont • Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu																													
Merateľné ukazovatele projektu	Kód opatrenia/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																									
	6.4	Počet nepoľnohospodárskych výrobkov zaradených do regionálnej značky	počet	0	10																									
Indikatívny harmonogram výziev	1. Do 30.5.2016 2. Do 30.5.2017 3. Do 30.5.2018																													

³⁸ príloha_c_4_k_metodickeho_pokynu_opravnenie_opatrenia_prv_v_ramci_strategie_clld (1)

³⁹ identický text z PRV SR 2014-2020

⁴⁰ identický text z PRV SR 2014-2020

	4.	Do 30.5.2020
	5.	Do 30.5.2021

Tabuľka č.16 Oprávnená aktivita IROP - zakladanie nových a podpora existujúcich podnikov

Názov opatrenia	Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev
Priradenie kódu	nerelavantné
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.1 - Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie V území OZ Tekov-Hont existuje (SWOT analýza) na jednej strane výborné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a čiastočne aj lesníctva (sever a severovýchod územia), ale tieto odvetvia nevyužívajú plne svoju kapacitu v oblasti spracovania a uvádzania výrobkov na regionálne trhy (SWOT analýza). Potravinársky priemysel takmer neexistuje a minimálna je aj finalizácia výroby na strane výrobcov. Spracovanie dreva je len čiastočne etablované a nezodpovedá potenciálu. Zamestnanosť v terciárnom sektore má teda v OZ Tekov-Hont značný rastový potenciál. Dôsledkom tejto situácie je nízka pridaná hodnota územia, vysoká dochádzka za prácou je 43%, a málo pracovných príležitostí v mieste bydliska, (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje, SWOT analýza). Ciele opatrenia • zlepšiť využívanie ekonomického potenciálu vidieka OZ Tekov-Hont prostredníctvom reštrukturalizácie vidieckej ekonomiky a zavádzania inovácií, • vytvoriť pracovné miesta, • zlepšiť prístup k novým formám podnikania a novým pracovným miestam, napr. v nových komunitných službách a podnikoch, • znížiť závislosť obyvateľstva od príjmov z primárnej ekonomickej aktivity, najmä v poľnohospodárstve, smerom k zamestnanosti v nepoľnohospodárskych odvetviach, napr. v sektore služieb, • znížiť riziko chudoby a sociálneho vylúčenia, • prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 1.1 Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti vytvárania nových pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku. Rozsah a oprávnené činnosti • obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest, • nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb, • podpora marketingových aktivít, • podpora miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmena skúseností.
Oprávnení prijímatelia	V súlade s IROP:

	- samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH - mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH																								
Intenzita pomoci	Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020 a príloha č. 5 k metodickému pokynu: zásady oprávnenosti projektov na základe stratégie CLLD spolufinancovaných z IROP (1): 90% z výšky oprávnených nákladov pre súkromný sektor, ktorý spolufinancuje 10% .																								
Oprávnené výdavky*	V súlade s IROP SK a s Príručkou pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	V súlade s IROP ⁴¹ : Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 10 000 –50 000€																								
Finančný plán ⁴²	<table><tr><td></td><td>Spolu 100%</td><td>EÚ 90%</td><td>ŠR 0%</td><td>VZ 10%</td><td>iné</td></tr><tr><td>menej rozvinutý región</td><td>953 722,22</td><td>858 350</td><td>0</td><td>95 372,22</td><td>0</td></tr><tr><td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Spolu</td><td>953 722,22</td><td>858 350</td><td>0</td><td>95 372,22</td><td>0</td></tr></table>		Spolu 100%	EÚ 90%	ŠR 0%	VZ 10%	iné	menej rozvinutý región	953 722,22	858 350	0	95 372,22	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	953 722,22	858 350	0	95 372,22	0
	Spolu 100%	EÚ 90%	ŠR 0%	VZ 10%	iné																				
menej rozvinutý región	953 722,22	858 350	0	95 372,22	0																				
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																				
Spolu	953 722,22	858 350	0	95 372,22	0																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Princípy výberových a hodnotiacich kritérií v súlade s IROP⁴³, • počas doby udržateľnosti projektu nesmie dôjsť k zásadnému poklesu zamestnanosti v podniku vo vzťahu k podporeným aktivitám projektu, • zvýhodnené budú tie projekty, ktorých výsledkom je vytvorenie najmenej jedného pracovného miesta. V prípade, že projekt vytvorí pracovné miesta, bude zvýhodnený v závislosti od počtu vytvorených pracovných miest., • zvýhodnené budú tie projekty, ktorých aktivity sa týkajú podpory výrobov a služieb, ktoré sú pre trh nové alebo výrobkov a služieb, ktoré sú nové pre podnik (inovácie), • projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ“ platí. Ďalej príloha č. 3k príručke: Kritériá prevýberprojektov – hodnotiacekritériá prehodnotenie žiadostí o NFP v rámci IROP, prioritná os5 (1): • súlad projektu s programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja VÚC/obce a územnoplánovacou dokumentáciou, • súlad projektu so stratégiou MAS, • príspevok projektu k udržaniu zamestnanosti, • vecná oprávnenosť výdavkov projektu - obsahová oprávnenosť, účelnosť																								

⁴¹IROP SR 2014-2020, kapitola 2.5.1.2 Hlavné zásady výberu operácií: Maximálna výška verejnej podpory (EFRR, štátny rozpočet) na jeden projekt v rámci špecifického cieľa 5.1.1 a 5.1.2 (okrem prevádzkových nákladov pre MAS) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

⁴²IROP SR 2014-2020, kapitola 3.2.A Finančný plán podľa zdrojov financovania, Tabuľka č. 44

⁴³ IROP SR 2014-2020, kapitola 2.5.1.2 Hlavné zásady výberu operácií

	a účinnosť. Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti. ⁴⁴ Vlastné princípy výberových a hodnotiacich kritérií: - projekt prispieva k plneniu špecifického cieľa stratégie 1.1 Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta, - žiadateľ je zapojený alebo čestným prehlásením potvrdí, že sa hodlá zapojiť do regionálnej značky územia OZ Tekov-Hont. - Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota
		Počet výrobnopredajných klastrov	počet	0	5
		Počet výrobov zaradených do regionálnej značky	počet	0	15
Indikatívny harmonogram výziev	1. Do 30.10.2016 2. Do 30.10.2017 3. Do 30.10.2018 4. Do 30.10.2020 5. Do 30.10.2021				

Cieľom 2. priority „Vidiecky cestovný ruch“ je „Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont“, ktorý sa bude naplňať prostredníctvom 3 opatrení PRV.

Tabuľka č. 17 Opatrenie PRV SR - kód 1.2	
Názov opatrenia	Podpora na demonštračné činnosti a informačné akcie
Priradenie kódu opatrenia/ opatrenia⁴⁵	Kód podopatrenia - 1.2 (Kód opatrenia, ku ktorému patrí pod-opatrenie – M01: Prenos znalostí a informačné akcie)
Priradenie k fókusovej oblasti PRV	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárne 1A: Podpora inovácie, spolupráce a rozvoja vedomostnej základne vo vidieckych oblastiach; 6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest

⁴⁴ Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti sa nachádzajú v kapitole 2.4.1.2. IROP SR

⁴⁵ Kód opatrenia/podopatrenia z PRV SR v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)

Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie: Kapitola 3.2 SWOT analýza uvádza ako slabé stránky v súvislosti s ekonomickými zdrojmi: nevhodné podnikateľské zámery, chýbajúci manažment cestovného ruchu a tvorba produktov, slabá propagácia územia, čo poukazuje na nedostatok potrebných zručností. SWOT na druhej strane považuje za významnú príležitosť podporu vzdelávania občanov v moderných zručnostiach (projektový manažment, správanie, komunikácie), v podnikaní, cestovnom ruchu. Cieľom opatrenia je: • podporiť rozvoj zručností a vedomostí v oblasti cestovného ruchu, výmenu dobrej praxe v danej oblasti, • prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 2.1 Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti vytvárania nových pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku. Rozsah a oprávnené činnosti: V nadväznosti na SWOT analýzu a na posúdenie potrieb, OZ Tekov-Hont sa rozhodlo podporiť: • krátkodobé jednorazové odborné demonštračné a informačné aktivity adresované pre pôdohospodárov a prijímateľov pomoci v rámci rozvoja vidieka, zamerané na poskytnutie informácií a odovzdanie skúseností pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, o malom podnikaní v tejto oblasti, propagácii, o zapájaní sa do podnikateľských aktivít, ktoré s cestovným ruchom súvisia, • tieto krátkodobé informačné akcie sa budú dopĺňať o formy propagácie šírenia tlačou a ostatnými médiami. Prenos a spracovanie informácií sa bude vykonávať prostredníctvom konferencií, výstav, informačných podujatí, súťaže či propagácie. Konkrétne informačné aktivity a demonštračné akcie budú na daný rok navrhnuté pri prístupe LEADER miestnou akčnou skupinou na základe podnetov a požiadaviek poľnohospodárov, lesníkov, mikro a malých podnikov vo vidieckych oblastiach, komôr, združení, zväzov, výskumných organizácií a ostatných organizácií v sektore pôdohospodárstva. Náklady na organizáciu a poskytovanie prenosu znalostí alebo informačnej akcie. V prípade demonštračných projektov sa podpora môže vzťahovať aj na príslušné investičné náklady. Cestovné, ubytovacie a denné výdavky účastníkov a náklady na zastúpenie poľnohospodárov sú tiež oprávnené na podporu⁴⁶.
Oprávnení prijímatelia	Prijímateľom podpory je poskytovateľ odborného vzdelávania alebo iného prenosu znalostí a informačných akcií⁴⁷ a demonštračných aktivít pre konečných prijímateľov nefinančnej pomoci, ktorými sú aktívni ako i začínajúci poľnohospodári, obhospodarovatelia lesa, spracovatelia produktov poľnohospodárskej a lesnej prvovýroby v pracovnoprávnom vzťahu a malé a stredné podniky vo vidieckych oblastiach.
Intenzita pomoci	Miera podpory z celkových oprávnených nákladov: 100%.
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.1.3.2.1. Opis typu operácie. Ďalej sa na túto časť opatrenia vzťahujú oprávnené náklady definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.1.3.2.5. a podmienky oprávnenosti definované v časti 8.5.1.3.2.6. a Informácie špecifické pre danú operáciu v časti 8.5.5.3.3.11. Vymedzenie primeraných kapacít orgánov poskytujúcich služby prenosu znalostí na výkon svojich úloh v podobe kvalifikácií zamestnancov a pravidelného odborného vzdelávania

⁴⁶priloha_c_4_k_metodickemu_pokynu_opravnene_opatrenia_prv_v_ramci_strategie_clld (1)

⁴⁷priloha_c_4_k_metodickemu_pokynu_opravnene_opatrenia_prv_v_ramci_strategie_clld (1)

Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 1 000 – 20 000 €																												
Finančný plán	<table border="1"> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>170 000</td><td>127 500</td><td>42 500</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>170 000</td><td>127 500</td><td>42 500</td><td>0</td><td>0</td></tr> </table>						Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	170 000	127 500	42 500	0	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	170 000	127 500	42 500	0	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																								
menej rozvinutý región	170 000	127 500	42 500	0	0																								
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																								
Spolu	170 000	127 500	42 500	0	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Platia všetky Zásady vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020, v časti 8.5.1.3.2.7. Vlastné princípy: • súlad s cieľmi stratégie CLLD, hlavne so špecifickým cieľom 2.1. Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont, • projekt je inovatívny pre územie OZ Tekov-Hont, • preukázané skúsenosti (fotodokumentácia, certifikáty, brožúry a pod.): • v organizovaní výstav CR alebo • s informačnými aktivitami v oblasti CR so zvláštnym dôrazom na vidiecky cestovný ruch alebo • s propagačnými aktivitami a publikáciami v oblasti Vidieckeho cestovného ruchu • Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu																												
Merateľné ukazovatele projektu	Kód opatrenia/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																								
	1.2	Počet podporených činností/ operácií rozdelených podľa druhu	Počet	0	15																								
Indikatívny harmonogram výziev	6. Do 30.5.2016 7. Do 30.5.2017 8. Do 30.5.2018 9. Do 30.5.2020 Do 30.5.2021																												

Tabuľka č.18 Opatrenie PRV SR - kód 6.4, činnosť 1

Názov opatrenia	Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností - Činnosť 1: vidiecky cestovný ruch a agroturistika
Priradenie	Kód podopatrenia 6.4.

kódu opatrenia/ podopatrenia⁴⁸	(Kód opatrenia ku ktorému patrí podopatrenie – M06Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19)
Priradenie k fókusovej oblasti PRV	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárne 6A: Uľahčenie diverzifikácie , zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytváraní pracovných miest
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie: V území OZ Tekov-Hont už v dnešnej dobe existuje snaha rozvíjať cestovný ruch vo vidieckych obciach. Ide hlavne o severozápadnú a juhovýchodnú oblasť územia OZ (Brhlovce, Santovka, Pukanec, Čajkov, Jur nad Hronom). Potenciál územia, ktorý spočíva hlavne v tradíciách (Čilejkári), tradičnej výrobe (vinárstvo), remeslách (hrnčiarstvo), architektúre (kamenné obydlia, ľudové domy, kultúrne pamiatky), kultúre, prírode (riečka Hron, CHKO Štiavnické vrchy) je nedostatočne využitý, chýbajú zariadenia, aktivity, manažment a marketing, ktorý by prilákal viac ľudí do územia. (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje, SWOT analýza). Ak sa využije potenciál, môže vidiecky cestovný ruch predstavovať významnú príležitosť pre diverzifikáciu ekonomiky, tvorbu príjmov a zamestnanosti. Cieľom opatrenia je: • podporiť rozvoj výrobných aktivít mimo poľnohospodárstva a potravinárstva na spracovanie surovín, ktoré sa nachádzajú v území OZ Tekov-Hont, a tak podporiť tvorbu pridanej hodnoty územia, • predaj nepoľnohospodárskych, nepotravinárskych a neakvakultúrnych výrobkov a ich umiestnenie na regionálne trhy formou podpory krátkych dodávateľských reťazcov, • podporiť tvorbu zamestnanosti a príjmov v obciach územia OZ Tekov-Hont, • prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 1.1 Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti vytvárania nových pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku. Rozsah a oprávnené činnosti: Činnosti spojené s vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania a vytvorenie konferenčných priestorov. Oprávnená je výstavba ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich ubytovacích zariadení, ako aj nevyužívaných objektov na ubytovacie zariadenie, a to s kapacitou od 5 do 30 lôžok, v nadväznosti na vytvorenie alebo modernizáciu areálu na rozvoj rekreačných a relaxačných činností. V prípade obhospodarovateľov lesa je činnosť 1 oprávnená s výnimkou budovania a obnovy občianskej a poznávacej infraštruktúry (náučné a turistické chodníky, cyklotrasy, odpočívadlá, pozorovateľne, mostíky, turistické značenie, mapové panely, informačné tabule, turistické útulne, ohniská, odpadkové koše, vyhliadkové veže, lanové dráhy, schody, rebríky, chodníky, objekty a centrá biodiverzity na pozorovanie – mokrade, malé vodné plochy, ukážkové lesné biotopy).
Oprávnení	V súlade s PRV SR:

⁴⁸platí v prípade opatrení z PRV SR, priradí sa kód opatrenia/podopatrenia v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014

prijímatelia	Mikropodniky a malé podniky (v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) vo vidieckych oblastiach. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: • súkromných vlastníkov a ich združení; • obcí a ich združení; • Cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultúry).																								
Intenzita pomoci	V súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020: - výška podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky: 45%, prijímateľ spolufinancuje oprávnené náklady vo výške 55% Podpora sa poskytuje mikropodnikom a malým podnikom a fyzickým osobám vo vidieckych oblastiach ako aj poľnohospodárom alebo členom poľnohospodárskej domácnosti.⁴⁹																								
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.5.3.3.1. Opis typu operácie, a to konkrétne pre činnosť 1. Ďalej sa na túto časť opatrenia vzťahujú oprávnené náklady definované v PRV SR 2014-2020 , časť 8.5.5.3.3.5. a podmienky oprávnenosti definované v časti 8.5.5.3.3.6. a Informácie špecifické pre danú operáciu v časti 8.5.5.3.3.11. - Zahnuté oblasti diverzifikácie.																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 5.000 - 30 000 €																								
Finančný plán	<table><tr><td></td><td>Spolu</td><td>EÚ</td><td>ŠR</td><td>VZ</td><td>iné</td></tr><tr><td>menej rozvinutý región</td><td>511 111,11</td><td>172 500</td><td>57 500</td><td>281 111,11</td><td>0</td></tr><tr><td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>00</td></tr><tr><td>Spolu</td><td>511 111,11</td><td>172 500</td><td>57 500</td><td>281 111,11</td><td>0</td></tr></table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	511 111,11	172 500	57 500	281 111,11	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	00	Spolu	511 111,11	172 500	57 500	281 111,11	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																				
menej rozvinutý región	511 111,11	172 500	57 500	281 111,11	0																				
viac rozvinutý región	0	0	0	0	00																				
Spolu	511 111,11	172 500	57 500	281 111,11	0																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií /	Platia všetky Zásady vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020, v časti 8.5.5.3.3.7. Vlastné princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/výberu operácií:																								

⁴⁹priloha_c_4_k_metodickemu_pokynu_opravnene_opatrenia_prv_v_ramci_strategie_clld (1)

Hlavné zásady výberu operácií*	- projekt prispieva k špecifickému cieľu stratégie: 2.1 Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont, - projekt a jeho výsledný produkt je inovatívny pre územie OZ Tekov-Hont, - žiadateľ je zapojený alebo čestným prehlásením potvrdí, že sa hodlá zapojiť do regionálnej značky územia OZ Tekov-Hont. - Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód opatrenia/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	6.4	Počet služieb v oblasti vidieckeho cestovného ruchu deľných podľa druhu zaradených do regionálneho produktu	počet	0	20
Indikatívny harmonogram výziev	1. Do 30.5.2016 2. Do 30.5.2017 3. Do 30.5.2018 4. Do 30.5.2020 5. Do 30.5.2021				

Tabuľka č. 19 Opatrenie PRV SR - kód 7.5

Názov opatrenia	Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie
Priradenie kódu opatrenia⁵⁰	Kód podopatrenia 7.5 (Kód opatrenia, ku ktorému podopatrenie patrí - M07 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20))
Priradenie k fókusovej oblasti PRV	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárne 6A: Uľahčenie diverzifikácie , zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie: V území OZ Tekov-Hont už čiastočne funguje cestovný ruch v niektorých vidieckych obciach severozápadnej a juhovýchodnej oblasti územia OZ (Brhlovce, Santovka, Pukanec, Čajkov, Jur nad Hronom). Chýba však malá infraštruktúra hlavne v oblasti poskytovania informácií turistom (kapitola 3.2 SWOT analýza). V oblasti existuje veľa pamiatkových objektov, z ktorých až 100 je registrovaných pamiatkovým úradom. Väčšina týchto objektov sa však nachá-

⁵⁰Kód opatrenia/podopatrenia z PRV SR v zmysle nariadenia (EÚ) č. 808/2014)

	dza v nevyhovujúcom stave a nemôžu slúžiť svojmu účelu. Chýba tiež prepojenie prírodných a historických (pamiatkových) objektov, napríklad náučnými chodníkmi alebo cyklotrasami, ktoré by boli vybavené malou infraštruktúrou pre turistov (odpočívadlá, ohniská a pod). V území existuje len jeden náučný chodník a prechádza ním iba jedna cyklotrasa (kapitola 3.2 SWOT analýza a kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.4 Spoločenské, inštitucionálne, kultúrne a historické zdroje 3.1.5 Materiálne zdroje) Cieľom opatrenia je: • podporiť rozvoj malej infraštruktúry cestovného ruchu, obnovu kultúrnych a historických objektov, • zlepšiť dostupnosť informácií pre návštevníkov územia OZ Tekov-Hont, • zlepšiť prepojenie prírodných, historických a kultúrnych objektov v rámci tvorby a realizácie produktov vidieckeho cestovného ruchu, • podporiť tvorbu zamestnanosti a príjmov v obciach územia OZ Tekov-Hont, • prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 2.1 Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti vytvárania nových pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku. Rozsah a oprávnené činnosti: • investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.; • investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl a bodov v turistických lokalitách, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, a pod.; • budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, a doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.
Oprávnení prijímatelia	V súlade s PRV SR: Obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 2 000 (vrátane); Združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 2 000 (vrátane))
Intenzita pomoci	V súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020: Výška podpory z celkových oprávnených nákladov je 100 %, s maximálnym limitom v zmysle definície malej infraštruktúry⁵¹.
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.6.3.3.1. Opis typu operácie, ďalej sa na túto časť opatrenia vzťahujú oprávnené náklady definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.6.3.3.5. a podmienky oprávnenosti definované v časti 8.5.6.3.3.6.
Výška príspevku (mi-	V súlade s PRV SR: Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 1.000 -

⁵¹Definícia – Malá infraštruktúra: investície do malej infraštruktúry sú investície nepresahujúce maximálnu výšku oprávnených nákladov 300 000 €.

nimálna a maximálna)	10.000 €																												
Finančný plán	<table border="1"> <tr> <td></td><td>Spolu</td><td>EÚ</td><td>ŠR</td><td>VZ</td><td>iné</td></tr> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>100 000</td><td>75 000</td><td>25 000</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>100 000</td><td>75 000</td><td>25 000</td><td>0</td><td>0</td></tr> </table>						Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	100 000	75 000	25 000	0	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	100 000	75 000	25 000	0	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																								
menej rozvinutý región	100 000	75 000	25 000	0	0																								
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																								
Spolu	100 000	75 000	25 000	0	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Platia všetky Zásady vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020, v časti 8.5.6.3.3.7. Vlastné princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/výberu operácií: • projekt prispieva k špecifickému cieľu stratégie: 2.1 Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont, • projekt a jeho výsledný produkt je inovatívny pre územie OZ Tekov-Hont, • do realizácie projektu sú zapojení občania územia OZ Tekov-Hont, • projekt pri realizácii využíva zdroje územia OZ Tekov-Hont (suroviny, výrobky, podniky). • Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu																												
Merateľné ukazovatele projektu	Kód opatrenia/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																								
	7.5	Počet opravených historických objektov	počet	0	5																								
		Počet informačných bodov	počet	0	20																								
		Počet km označených náučných chodníkov/cyklotrás	km	0	10																								
Indikatívny harmonogram výziev	1. Do 30.5.2016 2. Do 30.5.2017 3. Do 30.5.2018 4. Do 30.5.2020 5. Do 30.5.2021																												

Cieľom 3. priority „Vzhľad obcí a malá infraštruktúra“ je „Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť“, ktorý sa bude naplňať prostredníctvom 2 opatrení PRV a 1 oprávnenej aktivity IROP.

Tabuľka č.20 Opatrenie PRV SR - kód 7.2

Názov opatrenia	Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie
------------------------	--

Priradenie kódu opatrenia/ podopatrenia 52	Kód podopatrenia 7.2 (Kód opatrenia, ku ktorému patrí podopatrenie – MO7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20).
Priradenie k fókusovej oblasti PRV	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie: V kapitole 3.2 SWOT analýza stratégie OZ Tekov-Hont je definovaná ako slabá stránka územia nedostatočne rozvinutá alebo nachádzajúca sa v zlom stave malá infraštruktúra obcí, a to chodníky, drobná dopravná infraštruktúra ako parkoviská, mosty a lávky, zastávky a pod. Vzhľad obcí podľa SWOT analýzy tiež zhoršujú neupravené verejné priestranstvá. Cieľom opatrenia je: • podporiť zlepšenie vzhľadu obcí skultúrením verejných priestranstiev, • zlepšiť stav drobnej cestnej infraštruktúry, • prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 3.1, • zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti zlepšenia kvality života na vidieku a podpora rozvoja vo vidieckych oblastiach s dôrazom na zachovanie miestneho kultúrneho a historického rázu územia. Rozsah a oprávnené činnosti: • výstavba a rekonštrukcia lávok, mostov, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní, všetky investície len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže prispieť k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu.; • zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.
Oprávnení prijímatelia	V súlade s PRV: • obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 2 000 (vrátane); • združenia obcí s právnu subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 2 000 (vrátane)) . Poznámka: kanalizácie a ČOV sa nepodporujú v stratégii OZ Tekov-Hont.
Intenzita pomoci	V súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020: Výška podpory z celkových oprávnených nákladov: 100%, s maximálnym limitom v zmysle definície malej infraštruktúry⁵³
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky⁵⁴ definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.6.3.2.1. Opis typu operácie, ďalej sa na túto časť opatrenia vzťahujú oprávnené náklady definované v PRV SR 2014-2020 , časť 8.5.6.3.2.5. a podmienky oprávnenosti definované v časti 8.5.6.3.2.6 .
Výška príspevku (minimálna)	V súlade s PRV SR: Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 5 000 – 20 000 €

⁵²opatrenie PRV, kód opatrenia a podopatrenia, ktoré je súčasťou stratégie v zmysle Nariadenia (EÚ) č. 808/2014

⁵³Definícia – Malá infraštruktúra: investície do malej infraštruktúry sú investície nepresahujúce maximálnu výšku oprávnených nákladov 300 000 €.

⁵⁴identický text z PRV SR 2014-2020

a maximálna)						
Finančný plán		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
	menej rozvinutý región	264 193,56	198 145,17	66 048,39	0	0
	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0
	Spolu	264 193,56	198 145,17	66 048,39	0	0
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Platia všetky Zásady ⁵⁵ vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020, v časti 8.5.6.3.2.7.					
	Vlastné princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/výberu operácií: • projekt prispieva k špecifickému cieľu stratégie: 3.1 Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť, • projekt a jeho výsledný produkt je inovatívny pre územie OZ Tekov-Hont, prispieva k ochrane charakteristického vzhľadu krajiny, zavádza ekologické prvky • projekt prispieva k zvýšeniu ekologickej stability územia a buduje prvky zelenej infraštruktúry • projekt pri realizácii využíva zdroje územia OZ Tekov-Hont (suroviny, výrobky, podniky). • Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód opatrenia/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	
	7.2	Počet projektov zlepšovania vidieckej infraštruktúry, z toho projektov, ktoré boli realizované v obciach do 1000 obyvateľov – vyplatené	počet	0	18 celkovo z toho12 v obciach do 1000 obyvateľov	
Indikatívny harmonogram výziev	1.	Do 30.5.2016				
	2.	Do 30.5.2017				
	3.	Do 30.5.2018				
	4.	Do 30.5.2020				
	5.	Do 30.5.2020				

Tabuľka č.21 Opatrenie PRV SR - kód 7.4

Názov opat-	Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miest-
--------------------	---

⁵⁵identický text z PRV SR 2014-2020

renia	ných základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry
Priradenie kódu opatrenia	Kód podopatrenia 7.4. (Kód opatrenia, ku ktorému patrí podopatrenie – MO7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (článok 20))
Priradenie k fókusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie: V kapitole 3.2 SWOT analýza stratégie OZ Tekov-Hont sú definované ako slabé stránky územia nedostatočné možnosti využitia voľného času a slabnúca spoločenská aktivita v mnohých obciach, napríklad z nedostatku priestorov, zariadení. Toto sa týka tiež mladých ľudí, čo spôsobuje ich slabú aktivitu v obciach. Na druhej strane existuje množstvo opustených verejných budov, ktoré nenašli zatiaľ náhradné využitie. V menších obciach takmer úplne chýba voľnočasová infraštruktúra. Typickým príkladom pasivity ľudí sú aj početné čierne skládky odpadu. Cieľom opatrenia je: • zlepšiť podmienky trávenia voľného času pre občanov obcí OZ Tekov-Hont, • obnoviť využívanie nevyužitých verejných objektov s novým účelom, • odstrániť čierne skládky, • prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 3.1 • zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti zlepšenia kvality života na vidieku a podpora rozvoja vo vidieckych obciach s dôrazom na zachovanie miestneho kultúrneho a historického rázu územia. Rozsah a oprávnené činnosti: • investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrův, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov; • zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia; • investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu; • investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov); • investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.
Oprávnení prijímatelia	V súlade s PRV: • obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 2 000 (vrátane); • združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 2 000 (vrátane)).

Intenzita pomoci	V súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020: Výška podpory z celkových oprávnených nákladov: 100% , s maximálnym limitom v zmysle definície malej infraštruktúry ⁵⁶																												
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky ⁵⁷ definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.6.3.4.1. Opis typu operácie, ďalej sa na túto časť opatrenia vzťahujú oprávnené náklady definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.6.3.4.5. a podmienky oprávnenosti definované v časti 8.5.6.3.4.6.																												
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	V súlade s PRV SR: Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 5 000 – 20 000 €																												
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>275 762,51</td><td>206 821,88</td><td>68 940,63</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>275 762,51</td><td>206 821,88</td><td>68 940,63</td><td>0</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>						Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	275 762,51	206 821,88	68 940,63	0	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	275 762,51	206 821,88	68 940,63	0	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																								
menej rozvinutý región	275 762,51	206 821,88	68 940,63	0	0																								
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																								
Spolu	275 762,51	206 821,88	68 940,63	0	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Platia všetky Zásady⁵⁸ vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020, v časti 8.5.6.3.4.7. Vlastné princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/výberu operácií: • projekt prispieva k špecifickému cieľu stratégie: 3.1 Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť, • projekt a jeho výsledný produkt je inovatívny pre územie OZ Tekov-Hont, • do realizácie projektu sú zapojení občania územia OZ Tekov-Hont, • projekt pri realizácii využíva zdroje územia OZ Tekov-Hont • Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu																												
Merateľné ukazovatele projektu	Kódoptrenia/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Poč. hodnota	Celková cieľová hodnota																								
	7.4	Počet rekonštruovaných objektov	počet	0	10																								
	7.4	Počet zlikvidovaných čiernych skládok	počet	0	10																								
	7.4	Počet projektov zameraných na zvýšenie bezpečnosti	počet	0	5																								
Indikatívny harmonogram výziev	1. Do 30.5.2016 2. Do 30.5.2017 3. Do 30.5.2018																												

⁵⁶ Definícia – Malá infraštruktúra: investície do malej infraštruktúry sú investície nepresahujúce maximálnu výšku oprávnených nákladov 300 000 €.

⁵⁷ identický text z PRV SR 2014-2020

⁵⁸ identický text z PRV SR 2014-2020

	4.	Do 30.5.2020
--	----	--------------

Tabuľka č.22Oprávnené aktivity IROP SR - základná infraštruktúra doprava

Názov opatrenia	Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: <i>dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel</i>
Priradenie kódu opatrenia	nerelevantné
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.2 - Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie Kapitola 3.2 SWOT analýza hovorí o slabom prepojení územia nedostatočnej možnosti parkovania na území obcí a zlom stave zastávok. Tieto fakty svedčia v prospech dobudovania cyklotrás medzi obcami a zlepšeniu ich dopravného prepojenia na jednej strane a o potrebe zlepšenia možnosti parkovania v obciach. Ciele opatrenia • zvýšiť prepojenie medzi obcami a rozšíriť možnosti prepravy medzi obcami OZ Tekov-Hont; • rozvíjať verejné služby v doprave, • prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 4.1 Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne zlepšenie kvality a bezpečnosti, vybavenosti a fyzickej regenerácie vidieckych oblastí podľa špecifických potrieb podľa úrovne ich rozvinutosti. Rozsah a oprávnené činnosti: • výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk, na linkách prepájajúcich obec s mestom • zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjajúcich staníc pre elektrobicykle a pod.,
Oprávnení prijímatelia	V súlade s IROP SR: • obce, • združenia miest a obcí, • mikroregionálne združenia. Pre cyklotrasy aj: občianske združenia a neziskové organizácie
Intenzita pomoci	Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020 a príloha č. 5 k metodickému pokynu: zásady oprávnenosti projektov na základe stratégie CLLD spolufinancovaných z IROP (1): 95% z výšky oprávnených nákladov, prijímateľ 5% (verej-

	ný a neziskový sektor)																												
Oprávnené výdavky*	V súlade s IROP SK a s Príručkou pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP																												
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	V súlade s IROP ⁵⁹ : Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 1 000 – 20 000 €																												
Finančný plán	<table border="1"> <tr> <th></th><th>Spolu 100%</th><th>EÚ 95%</th><th>ŠR 0%</th><th>VZ 5%</th><th>iné</th></tr> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>157 895,74</td><td>150 000</td><td>0</td><td>7 895,74</td><td>0</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>157 895,74</td><td>150 000</td><td>0</td><td>7 895,74</td><td>0</td></tr> </table>						Spolu 100%	EÚ 95%	ŠR 0%	VZ 5%	iné	menej rozvinutý región	157 895,74	150 000	0	7 895,74	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	157 895,74	150 000	0	7 895,74	0
	Spolu 100%	EÚ 95%	ŠR 0%	VZ 5%	iné																								
menej rozvinutý región	157 895,74	150 000	0	7 895,74	0																								
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																								
Spolu	157 895,74	150 000	0	7 895,74	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	V súlade s IROP: - projekt musí mať preukázateľný dopad na podporu, rozvoj alebo posilnenie vzťahov medzi mestom a jeho okolitým zázemím obcí alebo medzi obcou ako rozvojovým pólom a jej sídelným zázemím, - projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“.⁶⁰ Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti⁶¹ Vlastné princípy: • projekt prispieva k plneniu špecifického cieľa stratégie 3.1 Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť, • projekt má nadobecný charakter • projekt poskytuje inovatívne riešenie v prvkoch dopravnej infraštruktúry • uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu																												
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																								
		Počet obnovených zastávok	počet	0	5																								
		m ² novovytvorených/obnovených parkovísk	m ²	0	3																								

⁵⁹IROP SR 2014-2020, kapitola 2.5.1.2 Hlavné zásady výberu operácií: Maximálna výška verejnej podpory (EFRR, štátny rozpočet) na jeden projekt v rámci špecifického cieľa 5.1.1 a 5.1.2 (okrem prevádzkových nákladov pre MAS) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

⁶⁰priloha_c_5_k_metodikemu_pokynu_zasady_opravnivosti_projektov_na_zaklade_strategie_clld_spolufinancovanych_z_irop (1)

⁶¹ Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti sa nachádzajú v kapitole 2.4.1.2. IROP SR

		Počet km vybudovaných cyklotrás medzi obcami	km	0	10
Indikatívny harmono- gram výziev	1.	Do 30.10.2016			
	2.	Do 30.10.2017			
	3.	Do 30.10.2018			
	4.	Do 30.10.2020			
	5.	Do 30.10.2020			

Cieľom 4. priority „Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie“ je „Rozvinúť sociálne podnikanie a služby a zlepšiť podmienky pre vzdelávanie v území OZ Tekov-Hont“, ktorý sa bude naplňať prostredníctvom 1 opatrenia PRV a 2 oprávnených aktivít IROP.

Tabuľka č.23 Opatrenie PRV SR - kód 6.4, činnosť 2	
Názov opatrenia	Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností - Činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: deti, seniori, občania so zníženou schopnosťou pohybu
Priradenie kódu opatrenia/ podopatrenia⁶²	Kód podopatrenia 6.4. (Kód opatrenia, ku ktorému patrí podopatrenie – M06: Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19))
Priradenie k fókusovej oblasti PRV	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach Sekundárne 6A: Uľahčenie diverzifikácie , zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie V pomerne rozsiahlom území OZ Tekov-Hont (viac ako 666 km ²) je málo služieb orientovaných na seniorov, mládeži sa tiež venuje minimálna pozornosť (kapitola 3.2 SWOT analýza a kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.4 Spoločenské, inštitucionálne, kultúrne a historické zdroje). Chýbajúce zariadenia čiastočne sanuje denná opatrovateľská starostlivosť, ktorá však nepokrýva skutočnú potrebu obyvateľstva, ktoré starne (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.3 Demografické zdroje). Stratégia CLLD môže prispieť tým, ktorí majú záujem angažovať sa v službách pre seniorov (denná opatrovateľská služba/stacionári, podávanie stravy, kluby a pod.) alebo mládež (klubová činnosť). Rozvoj sociálnych služieb predstavuje tiež potenciál rozvoja miestnej zamestnanosti. Cieľom opatrenia je: • podporiť rozvoj diverzifikácie ekonomických aktivít mimo poľnohospodárstva a potravinárstva, v oblasti sociálneho podnikania, • podporiť tvorbu zamestnanosti v obciach územia OZ Tekov-Hont, • prispieť k naplneniu špecifického cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 4.1 Sprístupniť sociálne služby a vzdelávanie pre občanov všetkých vekových kategórií,

⁶²Kód opatrenia/podopatrenia z PRV SR v zmysle Nariadenia (EÚ) č. 808/2014

	• prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne zlepšenie kvality a bezpečnosti vybavenosti a fyzickej regenerácie vidieckych oblastí podľa špecifických potrieb podľa úrovne ich rozvinutosti. Rozsah a oprávnené činnosti: Činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu. V rámci danej oblasti je možné sa zamerať aj na terapie (hipoterapia, animoterapia), lesnú pedagogiku a pod., ktoré prispievajú k rekonvalescencii, lepšiemu začleneniu do spoločenského života, zvýšeniu motoriky cieľovej skupiny.												
Oprávnení prijímatelia	V súlade s PRV SR: Mikropodniky a malé podniky (v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) vo vidieckych oblastiach. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: • súkromných vlastníkov a ich združení; • obcí a ich združení; • Cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultúry).												
Intenzita pomoci	V súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020: - výška podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky: 45%, prijímateľ spolufinancuje oprávnené náklady projektu 55%. Podpora sa poskytuje mikropodnikom a malým podnikom a fyzickým osobám vo vidieckych oblastiach ako aj poľnohospodárom alebo členom poľnohospodárskej domácnosti.⁶³												
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky⁶⁴ definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.5.3.3.1. Opis typu operácie, a to konkrétne pre činnosť 2. Ďalej sa na túto časť opatrenia vzťahujú oprávnené náklady definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.5.3.3.5. a podmienky oprávnenosti definované v časti 8.5.5.3.3.6. Informácie špecifické pre danú operáciu v časti 8.5.5.3.3.11. - Zahnuté oblasti diverzifikácie.												
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 5.000 - 20.000 €												
Finančný plán	<table><tr><td></td><td>Spolu</td><td>EÚ</td><td>ŠR</td><td>VZ</td><td>iné</td></tr><tr><td>menej rozvinutý región</td><td>222 222,22</td><td>75 000</td><td>25 000</td><td>122 222,22</td><td>0</td></tr></table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	222 222,22	75 000	25 000	122 222,22	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné								
menej rozvinutý región	222 222,22	75 000	25 000	122 222,22	0								

⁶³príloha_c_4_k_metodickemu_pokynu_opravnene_opatrenia_prv_v_ramci_strategie_clld (1)

⁶⁴identický text z PRV SR 2014-2020

		viac rozví- nutý región	0	0	0	0	0	
		Spolu	222 222,22	75 000	25 000	122 222,22	0	
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operá- cií*	Platia všetky Zásady ⁶⁵ vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020, v časti 8.5.5.3.3.7.							
	Vlastné princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií/výberu operá- cií: • projekt prispieva k špecifickému cieľu stratégie: 4.1 Sprístupniť sociálne služby a vzdelávanie pre občanov všetkých vekových kategórií, • projekt a jeho výsledný produkt je inovatívny pre územie OZ Tekov- Hont, • projekt svojim zameraním poskytuje služby pre viac ako 3 obce. • Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu							
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID		Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota		
			Počet novovznik- nutých komunit- ných centier pre deti, seniorov a znevýhodnených občanov	počet	0	5		
Indikatívny harmonogram výziev	2.	Do 30.5.2016						
	3.	Do 30.5.2017						
	4.	Do 30.5.2018						
	5.	Do 30.5.2020						
	6.	Do 30.5.2021						

Tabuľka č.24 Oprávnené aktivity IROP SR – zakladanie nových a podpora existujúcich podnikov – zamestnávanie znevýhodnených skupín obyvateľstva

Názov opatrenia	Zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev – podpora zamestnávania znevýhodnených skupín obyvateľstva
Priradenie kódu	nerelavantné
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.1 - Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie V pomerne rozsiahlom území OZ Tekov-Hont (viac ako 666 km²) je málo služieb orientovaných na znevýhodnené skupiny obyvateľstva (kapitola 3.2 SWOT analýza a kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.4 Spoločenské, inštitucio-

⁶⁵identický text s PRV SR 2014-2020

	nálne, kultúrne a historické zdroje). Stratégia CLLD môže prispieť tým, ktorí majú záujem angažovať sa v zamestnávaní znevýhodnených skupín obyvateľstva (chránené dielne a pod.) . Zamestnanosť v terciárnom sektore má teda v OZ Tekov-Hont značný rastový potenciál. Dôsledkom tejto situácie je nízka pridaná hodnota územia, vysoká dochádzka za prácou je 43%, a málo pracovných príležitostí v mieste bydliska, (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.6 Ekonomické zdroje, SWOT analýza). Ciele opatrenia • zlepšiť využívanie ekonomického potenciálu vidieka OZ Tekov-Hont prostredníctvom reštrukturalizácie vidieckej ekonomiky a zavádzania inovácií, • vytvoriť pracovné miesta, • zlepšiť prístup k novým formám podnikania a novým pracovným miestam, napr. v nových komunitných službách a podnikoch, • znížiť riziko chudoby a sociálneho vylúčenia, • prispieť k naplneniu cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 4.1 Rozvinúť sociálne podnikanie a služby a zlepšiť podmienky pre vzdelávanie v území OZ Tekov-Hont • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne v oblasti vytvárania nových pracovných miest a posilnenie ekonomickej stability/životaschopnosti malých podnikov na vidieku a sociálnej inklúzie. Rozsah a oprávnené činnosti • obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest, • nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb, • podpora marketingových aktivít.
Oprávnení prijímatelia	V súlade s IROP: - samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH - mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH
Intenzita pomoci	Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020 a príloha č. 5 k metodickému pokynu: zásady oprávnenosti projektov na základe stratégie CLLD spolufinancovaných z IROP (1):90% z výšky oprávnených nákladov pre súkromný sektor, ktorý spolufinancuje 10%.
Oprávnené výdavky*	V súlade s IROP⁶⁶: Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 10 000 – 50 000€
Výška príspevku (mi)	V súlade s IROP⁶⁷: Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 10 000 –

⁶⁶IROP SR 2014-2020, kapitola 2.5.1.2 Hlavné zásady výberu operácií: Maximálna výška verejnej podpory (EFRR, štátny rozpočet) na jeden projekt v rámci špecifického cieľa 5.1.1 a 5.1.2 (okrem prevádzkových nákladov pre MAS) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

⁶⁷IROP SR 2014-2020, kapitola 2.5.1.2 Hlavné zásady výberu operácií: Maximálna výška verejnej podpory (EFRR, štátny rozpočet) na jeden projekt v rámci špecifického cieľa 5.1.1 a 5.1.2 (okrem prevádzkových nákladov pre MAS) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

nimálna a maximálna)	50 000€																												
Finančný plán⁶⁸	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Spolu 100%</th><th>EÚ 90%</th><th>ŠR 0%</th><th>VZ 10%</th><th>iné</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>222 222,22</td><td>200 000</td><td>0</td><td>22 222,22</td><td>0</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>222 222,22</td><td>200 000</td><td>0</td><td>22 222,22</td><td>0</td></tr> </tbody> </table>						Spolu 100%	EÚ 90%	ŠR 0%	VZ 10%	iné	menej rozvinutý región	222 222,22	200 000	0	22 222,22	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	222 222,22	200 000	0	22 222,22	0
	Spolu 100%	EÚ 90%	ŠR 0%	VZ 10%	iné																								
menej rozvinutý región	222 222,22	200 000	0	22 222,22	0																								
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																								
Spolu	222 222,22	200 000	0	22 222,22	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Princípy výberových a hodnotiacich kritérií v súlade s IROP⁶⁹, - počas doby udržateľnosti projektu nesmie dôjsť k zásadnému poklesu zamestnanosti v podniku vo vzťahu k podporeným aktivitám projektu, - zvýhodnené budú tie projekty, ktorých výsledkom je vytvorenie najmenej jedného pracovného miesta. V prípade, že projekt vytvorí pracovné miesta, bude zvýhodnený v závislosti od počtu vytvorených pracovných miest., - zvýhodnené budú tie projekty, ktorých aktivity sa týkajú podpory výrobkov a služieb, ktoré sú pre trh nové alebo výrobkov a služieb, ktoré sú nové pre podnik (inovácie), - projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ“ platí. - Uprednostnené budú projekty v ktorých žiadateľ preukáže vyššiu mieru spolufinancovania oproti akčnému plánu Ďalej príloha č. 3 k príručke: Kritériá pre výber projektov – hodnotiace kritériá prehodnotenie žiadostí o NFP v rámci IROP, prioritná os5 (1): - súlady projektu s programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja VÚC/obce a územnoplánovacou dokumentáciou, - súlady projektu so stratégiou MAS, - príspevok projektu k udržaniu zamestnanosti, - vecná oprávnenosť výdavkov projektu - obsahová oprávnenosť, účelnosť a účinnosť. Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti.⁷⁰ Vlastné princípy výberových a hodnotiacich kritérií: - projekt prispieva k plneniu špecifického cieľa stratégie 1.1 Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta, - projekt prispieva k plneniu špecifického cieľa stratégie 4.1 Sprístupniť sociálne služby a vzdelávanie pre občanov všetkých vekových kategórií, - žadateľ je zapojený alebo čestným prehlásením potvrdí, že sa hodlá zapojiť do regionálnej značky územia OZ Tekov-Hont.																												
Merateľné	Kód/ID	Názov/	Merná jednotka	Počiatočná	Celková cie-																								

⁶⁸ IROP SR 2014-2020, kapitola 3.2.A Finančný plán podľa zdrojov financovania, Tabuľka č. 44

⁶⁹ IROP SR 2014-2020, kapitola 2.5.1.2 Hlavné zásady výberu operácií

⁷⁰ Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti sa nachádzajú v kapitole 2.4.1.2. IROP SR

ukazovatele projektu		Ukazovateľ		hodnota	ľová hodnota
		Počet výrobnopredajných podnikov	počet	0	5
		Počet výrobkov zaradených do regionálnej značky	počet	0	15
Indikatívny harmonogram výziev	6.	Do 30.10.2016			
	7.	Do 30.10.2017			
	8.	Do 30.10.2018			
	9.	Do 30.10.2020			
	10.	Do 30.10.2021			

Tabuľka č.25 Oprávnené aktivity IROP SR - základná infraštruktúra sociálne a komunitné služby

Názov opatrenia	Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: sociálne služby a komunitné služby
Priradenie kódu opatrenia	Nerelevantné
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.2 - Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie V pomerne rozsiahlom území OZ Tekov-Hont (viac ako 666 km²) je málo služieb orientovaných na seniorov, mládeži sa tiež venuje minimálna pozornosť (kapitola 3.2 SWOT analýza a kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.4 Spoločenské, inštitucionálne, kultúrne a historické zdroje). Chýbajúce zariadenia čiastočne sanuje denná opatrovateľská starostlivosť, ktorá však nepokrýva skutočnú potrebu obyvateľstva, ktoré starne (kapitola 3.1 Analýza zdrojov územia, časť 3.1.3 Demografické zdroje). Stratégia CLLD môže pomôcť tým, ktoré chcú skvalitniť fungovanie tých existujúcich alebo sa angažujú v službách pre seniorov (denná opatrovateľská služba/stacionári, podávanie stravy, kluby a pod.) alebo mládež (komunitné centrá, klubová činnosť). Rozvoj sociálnych služieb predstavuje tiež potenciál rozvoja miestnej zamestnanosti. Cieľom opatrenia je: • rozvíjať verejné služby v sociálnej oblasti, • podporiť tvorbu zamestnanosti v obciach územia OZ Tekov-Hont, • prispieť k naplneniu špecifického cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 4.1 Sprístupniť sociálne služby a vzdelávanie pre občanov všetkých vekových kategórií, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne zlepšenie kvality a bezpečnosti, vybavenosti a fyzickej regenerácie vidieckych oblastí podľa špecifických potrieb podľa úrovne ich rozvinutosti. Rozsah a oprávnené činnosti: • zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálnotechnického vybavenia, • zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb,

	- rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb, - infraštruktúra komunitných centier,																								
Oprávnení prijímatelia	V súlade s IROP SR: - obce, - združenia miest a obcí, - občianske združenia, - neziskové organizácie, - cirkevné organizácie.																								
Intenzita pomoci	Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020 a príloha č. 5 k metodickému pokynu: zásady oprávnenosti projektov na základe stratégie CLLD spolufinancovaných z IROP (1):95%z výšky oprávnených nákladov, prijímateľ 5% (verejný a občiansky sektor).																								
Oprávnené výdavky*	V súlade s IROP SK a s Príručkou pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	V súlade s IROP ⁷¹ : Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 500 – 5 000 €																								
Finančný plán	<table><tr><td></td><td>Spolu 100%</td><td>EÚ 95%</td><td>ŠR 0%</td><td>VZ 5%</td><td>iné</td></tr><tr><td>menej rozvinutý región</td><td>105 263,16</td><td>100 000</td><td>0</td><td>5 263,16</td><td>0</td></tr><tr><td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Spolu</td><td>105 263,16</td><td>100 000</td><td>0</td><td>5 263,16</td><td>0</td></tr></table>		Spolu 100%	EÚ 95%	ŠR 0%	VZ 5%	iné	menej rozvinutý región	105 263,16	100 000	0	5 263,16	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	105 263,16	100 000	0	5 263,16	0
	Spolu 100%	EÚ 95%	ŠR 0%	VZ 5%	iné																				
menej rozvinutý región	105 263,16	100 000	0	5 263,16	0																				
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																				
Spolu	105 263,16	100 000	0	5 263,16	0																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	V súlade s IROP: - projekt musí mať preukázateľný dopad na podporu, rozvoj alebo posilnenie vzťahov medzi mestom a jeho okolitým zázemím obcí alebo medzi obcou ako rozvojovým pólom a jej sídelným zázemím. - projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“.⁷² Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti⁷³ Vlastné princípy: - projekt prispieva k plneniu špecifického cieľa stratégie 4.1 Sprístupniť sociálne služby a vzdelávanie pre občanov všetkých vekových kategórií, - projekt má nadobecný charakter, - projekt poskytuje inovatívne riešenie v oblasti sociálnych služieb, - projekt podporuje vytváranie pracovných miest																								

⁷¹IROP SR 2014-2020, kapitola 2.5.1.2 Hlavné zásady výberu operácií: Maximálna výška verejnej podpory (EFRR, štátny rozpočet) na jeden projekt v rámci špecifického cieľa 5.1.1 a 5.1.2 (okrem prevádzkových nákladov pre MAS) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

⁷²priloha_c_5_k_metodickemu_pokynu_zasady_opravnivosti_projektov_na_zaklade_strategie_clld_spolufinancovanych_z_irop (1)

⁷³Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti sa nachádzajú v kapitole 2.4.1.2. IROP SR

	• uprednostnené budú projekty s vyššou mierou spolufinancovania zo strany žiadateľa.				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
		Počet nových sociálnych služieb	počet	0	8
		Počet zriadených komunitných centier	počet	0	5
Indikatívny harmonogram výziev	1. Do 30.10.2016 2. Do 30.10.2017 3. Do 30.10.2018 4. Do 30.10.2020				

Tabuľka č.26 Oprávnené aktivity IROP SR - základná infraštruktúra, vzdelávanie

Názov opatrenia	Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: infraštruktúra vzdelávania
Priradenie kódu opatrenia	Nerelevantné
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.2 - Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie Ako vyplýva z analýzy zdrojov, kapitola 3.1.4 Popis spoločenských, inštitucionálnych, kultúrnych a historických zdrojov, v pomerne rozsiahlom území OZ Tekov-Hont (viac ako 666 km²) je nedostatok materských škôlok (26 v 43 obciach), Základné školstvo je technicky v pomerne dobrom stave, ale jeho vybavenie je zastarané. V kapitole 3.2 SWOT analýza a Analýza zdrojov územia, kapitola 3.1.3 Demografické zdroje hovorí o starnutí obyvateľstva a odchode mladých ľudí a rodín z územia OZ Tekov-Hont. Úroveň vzdelávania je jedným z faktorov. SWOT, okrem iného hovorí o vzdelávaní, ktoré je odtrhnuté od potrieb praxe a nedostatku mimoškolských aktivít pre deti a mládež. Cieľom opatrenia je: • rozvíjať verejné služby v oblasti vzdelávania v OZ Tekov-Hont, • prispieť k naplneniu špecifického cieľa stratégie OZ Tekov-Hont: 4.1 Sprístupniť sociálne služby a vzdelávanie pre občanov všetkých vekových kategórií, • prispieť k napĺňaniu cieľov CLLD, hlavne zlepšenie kvality a bezpečnosti vybavenosti a fyzickej regenerácie vidieckych oblastí podľa špecifických potrieb podľa úrovne ich rozvinutosti. Rozsah a oprávnené činnosti: • vybudovanie, modernizácia odborných učební, laboratórií, jazykových učební ZŠ, • skvalitnenie a rozšírenie kapacít predškolských zariadení.

Oprávnení prijímatelia	V súlade s IROP SR: • obce, • združenia miest a obcí, • občianske združenia, • neziskové organizácie, • cirkevné organizácie,																								
Intenzita pomoci	Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020 a príloha č. 5 k metodickému pokynu: zásady oprávnenosti projektov na základe stratégie CLLD spolufinancovaných z IROP (1): 95% z výšky oprávnených nákladov, prijímateľ 5% (verejný a občiansky sektor)																								
Oprávnené výdavky*	V súlade s IROP SK a s Príručkou pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP																								
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	V súlade s IROP ⁷⁴ : Minimálna - maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt je 1000 – 10 000 €																								
Finančný plán	<table><tr><td></td><td>Spolu 100%</td><td>EÚ 95%</td><td>ŠR 0%</td><td>VZ 5%</td><td>iné</td></tr><tr><td>menej rozvinutý región</td><td>175 859,82</td><td>167 066,83</td><td>0</td><td>8 792,99</td><td>0</td></tr><tr><td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Spolu</td><td>175 859,82</td><td>167 066,83</td><td>0</td><td>8 792,99</td><td>0</td></tr></table>		Spolu 100%	EÚ 95%	ŠR 0%	VZ 5%	iné	menej rozvinutý región	175 859,82	167 066,83	0	8 792,99	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	175 859,82	167 066,83	0	8 792,99	0
	Spolu 100%	EÚ 95%	ŠR 0%	VZ 5%	iné																				
menej rozvinutý región	175 859,82	167 066,83	0	8 792,99	0																				
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																				
Spolu	175 859,82	167 066,83	0	8 792,99	0																				
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	V súlade s IROP: - projekt musí mať preukázateľný dopad na podporu, rozvoj alebo posilnenie vzťahov medzi mestom a jeho okolitým zázemím obcí alebo medzi obcou ako rozvojovým pólom a jej sídelným zázemím, - projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“.⁷⁵ Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti⁷⁶ Vlastné princípy: • projekt prispieva k plneniu špecifického cieľa stratégie 4.1 Sprístupniť sociálne služby a vzdelávanie pre občanov všetkých vekových kategórií, • projekt má nadobecný charakter, • projekt poskytuje inovatívne riešenie v oblasti vzdelávacích služieb, • uprednostnené budú projekty s vyššou mierou spolufinancovania zo strany žiadateľa.																								

⁷⁴IROP SR 2014-2020, kapitola 2.5.1.2 Hlavné zásady výberu operácií: Maximálna výška verejnej podpory (EFRR, štátny rozpočet) na jeden projekt v rámci špecifického cieľa 5.1.1 a 5.1.2 (okrem prevádzkových nákladov pre MAS) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

⁷⁵priloha_c_5_k_metodickemu_pokynu_zasady_opravnivosti_projektov_na_zaklade_strategie_clld_spolufinancovanych_z_irop (1)

⁷⁶ Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti sa nachádzajú v kapitole 2.4.1.2. IROP SR

Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
		Počet projektov v oblasti vzdelávania deľných podľa druhu	počet	0	18
Indikatívny harmonogram výziev	1. 2. 3. 4. 5.	Do 30.10.2016 Do 30.10.2017 Do 30.10.2018 Do 30.10.2020 Do 30.10.2020			

Tabuľka č.27A Opatrenie Chod miestnej akčnej skupiny

Názov opatrenia	Chod miestnej akčnej skupiny
Priradenie kódu opatrenia	nerelevantné
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.2Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie MAS financuje aktivity súvisiace s chodom MAS financovanej z IROP SR. Cieľom opatrenia je: • plynulé zabezpečenie realizácie stratégie (chod MAS) a Z týchto prostriedkov OZ Tekov-Hont zabezpečuje financovanie kancelárie, platy zamestnancov, náklady spojené so stretnutiami, propagačné a informačné aktivity a školenia členov a zamestnancov. rozvíjať verejné služby v oblasti vzdelávania v OZ Tekov-Hont, Rozsah a oprávnené činnosti: • personálne a administratívne náklady MAS (prevádzkové, internet, osobné, poistenie) • vzdelávanie zamestnancov a členov MAS (školenia, konferencie, semináre, workshopy a pod., okrem školení pre predkladateľov projektov), ktorí sa podieľajú na príprave a vykonávaní stratégie CLLD • náklady na publicitu a sieťovanie: účasť zamestnancov a členov MAS na stretnutiach s inými MAS, vrátane zasadaní národných a európskych sietí, ako aj poplatky za členstvo v regionálnych, národných alebo európskych sieťach MAS • finančné náklady (napr. bankové poplatky) • náklady vynaložené na monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu stratégií CLLD (na úrovni MAS)
Oprávnení prijímatelia	Miestna akčná skupina
Intenzita po-	Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre

moci	programové obdobie 2014 – 2020 a príloha č. 5 k metodickému pokynu: zásady oprávnenosti projektov na základe stratégie CLLD spolufinancovaných z IROP (1): 95% z výšky oprávnených nákladov, prijímateľ 5% (verejný a občiansky sektor)																												
Oprávnené výdavky*	V súlade s IROP SK a s Príručkou pre žiadateľa z Prioritnej osi 5 IROP																												
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	V súlade s IROP ⁷⁷ : Výška prepočítaných oprávnených nákladov na projekt je dotácia z IROP vo výške 413 000 € a spolufinancovanie MAS vo výške 21 736,8€ spolu 434 736,8€																												
Finančný plán	<table border="1"> <tr> <th></th><th>Spolu 100%</th><th>EÚ 95%</th><th>ŠR 0%</th><th>VZ 5%</th><th>iné</th></tr> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>434 736,84</td><td>413 000</td><td>0</td><td>21 736,84</td><td>0</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>434 736,84</td><td>413 000</td><td>0</td><td>21 736,84</td><td>0</td></tr> </table>						Spolu 100%	EÚ 95%	ŠR 0%	VZ 5%	iné	menej rozvinutý región	434 736,84	413 000	0	21 736,84	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	434 736,84	413 000	0	21 736,84	0
	Spolu 100%	EÚ 95%	ŠR 0%	VZ 5%	iné																								
menej rozvinutý región	434 736,84	413 000	0	21 736,84	0																								
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																								
Spolu	434 736,84	413 000	0	21 736,84	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	V súlade s IROP: - projekt musí mať preukázateľný dopad na podporu, rozvoj alebo posilnenie vzťahov medzi mestom a jeho okolitým zázemím obcí alebo medzi obcou ako rozvojovým pólom a jej sídelným zázemím, - projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“. ⁷⁸ Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti ⁷⁹																												
Merateľné ukazovatele projektu	Kód opatrenia/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																								
		Počet vzdelávacích aktivít MAS	počet	0	10																								
		Počet aktivít v oblasti publicity MAS	počet	0	5																								
		Počet aktivít	počet	0	10																								

⁷⁷IROP SR 2014-2020, kapitola 2.5.1.2 Hlavné zásady výberu operácií: Maximálna výška verejnej podpory (EFRR, štátny rozpočet) na jeden projekt v rámci špecifického cieľa 5.1.1 a 5.1.2 (okrem prevádzkových nákladov pre MAS) je 100 000 EUR z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

⁷⁸priloha_c_5_k_metodickemu_pokynu_zasady_opravnivosti_projektov_na_zaklade_strategie_clld_spolufinancovanych_z_irop (1)

⁷⁹ Princípy spoločne uplatňované pre oblasť energetickej efektívnosti sa nachádzajú v kapitole 2.4.1.2. IROP SR

		v oblasti sieťova- nia MAS			
Indikatívny harmonogram výziev	6.	nesleduje sa			

Tabuľka č.27B Opatrenie 19.4 Chod miestnej akčnej skupiny a animácia

Názov opatrenia	Chod miestnej akčnej skupiny a animácia
Priradenie kódu opatrenia	19.4 Časť – animácia
Priradenie k fókusovej oblasti PRV	Primárne 6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach
Ciele a opis opatrenia	Zdôvodnenie MAS financuje aktivity súvisiace s animáciou MAS v súvislosti s oživovaním stratégie miestneho rozvoja, t.j. propagácia stratégie a informovanosť o dotknutom území MAS financovaných z PRV SR. Cieľom opatrenia je: - animácia celého územia OZ Tekov-Hont počas implementácie stratégie, informovanosť a zapojenie občanov Rozsah a oprávnené činnosti: - propagácia a informovanie o dotknutej oblasti a výsledkoch stratégie CLLD; - výmena informácií medzi miestnymi aktérmi - semináre, konferencie, workshopy pre členov MAS, - d ďalších aktérov ako aj, zamerané na ich rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie CLLD a s tým spojených prác; - vzdelávanie potenciálnych prijímateľov zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri príprave projektov. Náklady súvisiace s oživovaním stratégie (animácie) tvoria 25 % z celkových výdavkov v rámci operácie Chod miestnej akčnej skupiny a animácia.
Oprávnení prijímatelia	Miestna akčná skupina
Intenzita pomoci	V súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020: 100% z výšky oprávnených nákladov, prijímateľ 0% (verejný a občiansky sektor) Podpora sa poskytuje MAS ⁸⁰ z prostriedkov PRV SR.
Oprávnené výdavky*	Oprávnené sú výdavky ⁸¹ definované v PRV SR 2014-2020, časť 8.5.15.3.2.5. Oprávnené náklady, bod 2 a časť 8.5.15.3.2.6.

⁸⁰PRV SR, časť 8.5.15.3.2. Chod miestnej akčnej skupiny a animácia

⁸¹identický text z PRV SR 2014-2020

Výška príspevku (minimálna a maximálna)	V súlade s PRV SR ⁸² : Výška prepočítaných oprávnených nákladov na animácie je 103 250 € čo je 25% z celkovej dotácie na opatrenie chod MAS a animácie																												
Finančný plán	<table border="1"> <tr> <th></th><th>Spolu</th><th>EÚ</th><th>ŠR</th><th>VZ</th><th>iné</th></tr> <tr> <td>menej rozvinutý región</td><td>103 250</td><td>77 437,50</td><td>25 812,50</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>viac rozvinutý región</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <td>Spolu</td><td>103 250</td><td>77 437,50</td><td>25 812,50</td><td>0</td><td>0</td></tr> </table>						Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	103 250	77 437,50	25 812,50	0	0	viac rozvinutý región	0	0	0	0	0	Spolu	103 250	77 437,50	25 812,50	0	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																								
menej rozvinutý región	103 250	77 437,50	25 812,50	0	0																								
viac rozvinutý región	0	0	0	0	0																								
Spolu	103 250	77 437,50	25 812,50	0	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií*	Platia všetky Zásady ⁸³ vzhľadom na určenie výberových kritérií stanovené v PRV SR 2014-2020, v časti 8.5.15.3.2.7.																												
Merateľné ukazovatele projektu	Kód opatrenia/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																								
		Počet animačných aktivít podľa druhu	počet	0	15																								
		Počet informačných, propagačných aktivít podľa druhu	počet	0	15																								
Indikatívny harmonogram výziev	7. nesleduje sa																												

5.3. Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD

5.3.1. Opis monitorovania a hodnotenia stratégie CLLD

OZ Tekov-Hont bude vykonávať monitorovacie a hodnotiace aktivity počas celého priebehu implementácie stratégie CLLD.

⁸² PRV SR, časť 8.5.15.3.2.5. Oprávnené náklady a časť 8.5.15.3.2.10. Metodika výpočtu sumy alebo miery podpory, podľa potreby

⁸³ identický text s PRV SR 2014-2020

Monitorovanie

OZ Tekov-Hont je povinné poskytovať na požiadanie údaje a informácie riadiacim orgánom, NSRV a/alebo určeným hodnotiteľom, či iným subjektom povereným monitorovaním a hodnotením stratégií, a to nasledovne:

- pre monitoring prístupu **Leader** sú stanovené **minimálne spoločné ukazovatele**⁸⁴, pre ktoré RO PRV zberá údaje prostredníctvom operačnej databázy a OZ Tekov-Hont bude na požiadanie tieto údaje poskytovať, minimálne však pri vyhodnotení každej výzvy, teda priebežne,
- ďalej OZ Tekov-Hont bude monitorovať **projektové ukazovatele pre operácie stratégie podporované z IROP-u**, a to priebežne s vyhodnotením každej výzvy,
- **spoločné ukazovatele výsledku**, ktoré sú prepojené na fókusové oblasti, ku ktorým stratégia prostredníctvom svojich operácií prispieva sa budú sledovať raz ročne,
- OZ Tekov-Hont bude sledovať aj **vlastné ukazovatele**, ktoré si definuje OZ prístupom SMART⁸⁵, a ktoré budú slúžiť pre vlastné hodnotenie stratégie, a to na úrovni **výsledkov a dosahov stratégie**. Ich zoznam, prepojenie na ciele a popis sledovania sa nachádza v podkapitole 5.3.2. Monitorovacie ukazovatele v tabuľke č. 32.

Kontrola a overovanie monitorovacích ukazovateľov bude prebiehať v OZ v nasledovných krokoch:

- Každý príjemca podpory bude mať povinnosť predložiť občianskemu združeniu monitorovaciu správu projektu, predkladanú súčasne so ŽoP.
- OZ bude vykonávať v priebehu realizácie projektov zisťovania naplňovania monitorovacích a hodnotiacich kritérií na mieste, a to 100% zisťovanie. Z každého zistenia bude vypracovaná správa.

⁸⁴Implementačné Nariadenie Komisie (EÚ) č. 808/2014, príloha IV

⁸⁵V súvislosti s výsledkami sa ukazovatele môžu vyjadriť kvantitatívne alebo kvalitatívne s použitím nasledovného vzorca SMART:

Ciele SMART

1. špecifické (**Specific**) – jasne sa musí uviesť, čo stratégia rieši a akými prostriedkami;
2. merateľné (**Measurable**) – obsahujú základ na meranie a merateľný zámer vyjadrený kvantitatívne alebo kvalitatívne;
3. dosiahnuteľné (**Achievable**) – technicky dosiahnuteľné v rámci navrhutej stratégie;
4. realistické (**Realistic**) – s ohľadom na poskytnuté zdroje, prípustný čas, veľkosť cieľových skupín atď.
5. časovo ohraničené (**Timebound**) – obsahujú časový harmonogram a dátum, do kedy sa cieľ má dosiahnuť.

Ročnú správu o plnení stratégie a ročnú správu o činnosti OZ Tekov-Hont bude OZ predkladať každoročne do 31.3. s údajmi za predchádzajúci kalendárny rok v písomnej forme a na CD. Obe správy budú prerokované na zasadnutí Predsedníctva OZ a schválené Valným zhromaždením. Správa o plnení stratégie bude zaslaná poštou: PPA/Odbor monitoringu, Dobrovičova 12, 815 26 Bratislava (príp. priebežné hodnotiace správy, príp. iné dodatočné informácie, ktoré si PPA, resp. RO dodatočne vyžiada).

Ročná správa o plnení stratégie bude obsahovať aj hodnoty pre spoločné a vlastné ukazovatele a ich interpretáciu.

Ročná správa o plnení stratégie bude vyhotovená aj v skrátenej podobe vhodnej pre širokú verejnosť a publikovaná v plnom znení a v skrátenej podobe na web stránke OZ Tekov-Hont.

Sebahodnotenie OZ Tekov-Hont

OZ bude vykonávať ročne sebahodnotenie plnenia stratégie. Sebahodnotenie sa bude opierať o ročné správy o plnení stratégie, spoločné a vlastné ukazovatele s dôrazom na ukazovatele výsledku, ktoré budú kvantifikované a ich hodnoty budú interpretované. Sebahodnotenie sa bude realizovať počas zasadnutí predsedníctva a s ich výsledkom bude oboznámené valné zhromaždenie OZ, ktoré bude o nich diskutovať. OZ Tekov-Hont za týmto účelom vyhotoví krátku správu o sebahodnotení, ktorú zverejní na svojej web stránke spolu s hodnotami ukazovateľov výsledku a ich interpretáciou. Pre účely sebahodnotenia si OZ definuje aj nasledovné kvalitatívne ukazovatele:

- Kvalita partnerstva
- Dodržanie princípu zdola-nahor (zapojenie verejnosti do rozhodnutí OZ)
- Sieťovanie v území
- Spolupráca v území
- Uplatnenie inovácií
- Uplatnenie integrovaného prístupu

Kvalitatívne ukazovatele sa budú vyhodnocovať na základe interview s členmi aj nečlenmi OZ. **Vlastné kvantitatívne ukazovatele výsledku a dosahu** nachádzajú v tabuľke č. 32 v podkapitole 5.3.2. Monitorovacie ukazovatele.

Nezávislé hodnotenie stratégie

Dvakrát počas realizácie stratégie CLLD bude OZ zabezpečovať jej hodnotenie nezávislým hodnotiteľom:

- v roku 2019 – strednodobý horizont a
- v roku 2023 – na záver realizácie stratégie.

Pre účely hodnotenia si OZ pripraví hodnotiace otázky, na ktoré bude hodnotiteľ odpovedať prostredníctvom spoločných a vlastných ukazovateľov. Ročné monitorovacie správy poskytnú základné informácie pre hodnotiteľov, ktorí ešte vykonajú vlastné pozorovania a analýzy, vrátane kvalitatívnych analýz. Výstupom bude hodnotiaci správa, ktorá bude prejednaná Predsedníctvom OZ a valným zhromaždením, ktoré správu schváli/neschváli. Okrem správy hodnotiteľa vypracujú súhrnnú brožúru, kde spôsobom prijateľným pre verejnosť budú informovať o stratégii. Táto správa bude zverejnená na web stránke OZ, bude tiež dostupná v tlačenej podobe. Výsledky hodnotenia budú tiež poskytnuté RO PRV a RO IROP pre potreby hodnotenia CLLD/Leader.

Spôsob výpočtu jednotlivých ukazovateľov

Ukazovatele **výstupu** sa budú sledovať **priebežne** na úrovni jednotlivých operácií a zberať priamo od užívateľov prostredníctvom žiadosti o NFP (počiatočná hodnota ukazovateľa) a žiadosti o platbu (konečná hodnota ukazovateľa). Hodnoty jednotlivých operácií sa budú sčítavať a vykazovať spoločne za časové obdobie **na konci kalendárneho roka** (daný rok implementácie). Cieľové hodnoty povinných výstupových a cieľových ukazovateľov sa nachádzajú v akčnom pláne v tabuľkách č.13–č. 27.

Ukazovatele **výsledku a dosahu** (spoločné aj vlastné) sa budú sledovať **raz ročne** prostredníctvom samostatných monitorovacích tabuliek, a to vždy ku koncu kalendárneho roka na úrovni užívateľov. Údaje vyzbierané od užívateľov sa budú kumulovať vždy podľa podporených projektov podľa jednotlivých priorít stratégie (pre ukazovatele výsledku) a na úrovni stratégie – všetci užívatelia (pre ukazovatele dopadov).

Pre vykonanie nezávislého hodnotenia bude hodnotiteľ požiadaný vykonať aj nezávislé zisťovanie s ne-užívateľmi pre vykonanie porovnávacej analýzy (čo by sa stalo v prípade, že v území OZ Tekov-Hont by nebola stratégia implementovaná).

Využitie výsledkov sebahodnotenia a nezávislého hodnotenia – identifikácia rizík

Výsledky sebahodnotenia a nezávislého hodnotenia bude občianske združenie využívať priebežne ako spätnú väzbu vlastnej činnosti pri realizácii stratégie a budovaní partnerstva, a to systémom: výsledok sebahodnotenia vedie k odporúčaniam, ktoré sú následne východiskom pre plánovanie a realizovanie aktivít vedúcich k zlepšeniu zistenej situácie v oblasti imple-

mentácie stratégie a v oblasti budovania partnerstva. V plánovaní aktivít sa uvažuje s možnými rizikami pri uplatňovaní výsledkov sebahodnotenia a hodnotenia. Pre použitie výsledkov sebahodnotenia a nezávislého hodnotenia OZ Tekov-Hont použije nasledovnú tabuľku (vrátane príkladu):

Tabuľka č. 28 Identifikácia rizík					
Výsledok hodnotenia	Odporúčanie	Aktivita pre uplatnenie odporúčania v oblasti realizácie stratégie	Aktivita uplatnenie odporúčania v oblasti budovania partnerstva	Odhad možných rizík pre realizáciu aktivity	Opatrenia pre elimináciu možných rizík
Opatrenie sa nerealizuje	Prevod financií na iné opatrenia	Návrh opatrení na ktoré sa prevedú nepoužívané financie	Zlepšenie zapojenia sektorov, ktorých sa týkajú opatrenia, na ktoré boli prevedené prostriedky stratégie	Noví užívatelia nebudú schopní spolufinancovať projekty	Zabezpečenie prístupu ku kapitálu (banky)

5.3.2. Monitorovacie ukazovatele

V období rokov 2014 – 2020 sa bude sledovať napĺňanie cieľov stratégie vo forme merateľných ukazovateľov pre výstupy a výsledky. Pritom a budú uplatňovať spoločné ukazovatele EÚ a vlastné ukazovatele stanovené OZ Tekov-Hont. Nižšie sú tabuľky spoločných a vlastných ukazovateľov, ich cieľové hodnoty, spôsob a frekvencia sledovania.

Tabuľka č.29 Povinné ukazovatele na úrovni programu – PRV SR 2014-2020 (povinná)

tabuľka č.5 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD)	
Názov cieľového ukazovateľa	Cieľová hodnota v roku 2023
Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb - <i>Spôsob a frekvencia sledovania – priebežne prostredníctvom žiadostí o NFP a platbu</i>	Opatrenie 7.5 - 10 000 Opatrenie 7.2 – 20 000 Opatrenie 7.4 – 18 000 Kumulatívne - 48 000
Počet obyvateľov podporenej MAS - <i>Spôsob a frekvencia sledovania – raz ročne, Štatistický úrad SR</i>	28 640
Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B) - <i>Spôsob a frekvencia sledovania - priebežne prostredníctvom žiadostí o NFP a platbu</i>	4

Tabuľka č.30 Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014-2020 (povinná tabuľka č.6 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD)	
Názov ukazovateľa výstupu	Cieľová hodnota v roku 2023
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD (len časť z PRV) - <i>Spôsob a frekvencia sledovania - priebežne prostredníctvom žiadostí o NFP a platbu</i>	1732056,07
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení - (len časť z PRV) - <i>Spôsob a frekvencia sledovania - priebežne cez výdavky OZ</i>	0

Tabuľka č.31 Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014-2020 (povinná tabuľka č.7 z Metodického pokynu na spracovanie stratégie CLLD)		
Názov ukazovateľa výstupu	Merná jednotka	Cieľová hodnota v roku 2023
Počet podporených podnikov - <i>Spôsob a frekvencia sledovania - priebežne prostredníctvom žiadostí o NFP a platbu</i>	podnik	20
Zamestnanosť v podporených podnikoch (vytvorená stratégiou) - <i>Spôsob a frekvencia sledovania - priebežne prostredníctvom žiadostí o NFP a platbu</i>	FTE	18
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podnik	10

- <i>Spôsob a frekvencia sledovania - priebežne prostredníctvom žiadostí o NFP a platbu</i>		
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové - <i>Spôsob a frekvencia sledovania - priebežne prostredníctvom žiadostí o NFP a platbu</i>	podnik	10
Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry - <i>Spôsob a frekvencia sledovania – raz ročne, prieskumom</i>	počet	40

Okrem vyššie uvedených spoločných ukazovateľov bude OZ sledovať aj spoločné ukazovatele výstupu a výsledku podľa vzťahu k fókusovým oblastiam PRV SR, ku ktorým prispievajú jednotlivé priority⁸⁶. Prehľad týchto ukazovateľov je v tabuľke č. 31 (výstup).

Tabuľka č.32 Spoločné ukazovatele fókusových oblastí, ku ktorým prispieva stratégia CLLD OZ Tekov-Hont

Priorita	Špecifický cieľ	Relevantná FOb PRV, kde má stratégia sekundárny vplyv(okrem 6B)	Spoločné ukazovatele	
			Výstupu	Výsledku
Miestne podnikanie	Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta	1A	Celkové verejné výdaje - transfer vedomostí	
		3A	Počet podporených podnikateľov Celkové verejné investície	% poľnohospodárskych podnikov s podporenými schémami kvality, miestnymi trhmi, krátkymi potr. reťazcami a výrobnými skupinami
		6A	Počet podporených podnikateľov Celkové verejné investície	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch

⁸⁶DG Agri WD: Ruraldevelopmentprograming and targetsetting, 2015

Vidiecky cestovný ruch	Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont	6A	Počet podporených podnikateľov Celkové verejné investície	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch
Vzhľad obcí a malá infraštruktúra	Zlepšiť vzhľad obcí OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť	(iba 6B – ukazovatele)		
Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie	Rozvinúť sociálne podnikanie a služby a zlepšiť podmienky pre vzdelávanie v území OZ Tekov-Hont	6A	Počet podporených podnikateľov Celkové verejné investície	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch

OZ Tekov bude v sebahodnotení a nezávislom hodnotení využívať nasledovné vlastné ukazovatele **výstupu** (uvedené v tabuľkách opatrení, kapitola 5.2 Akčný plán, **výsledku a dopadu**). (tabuľka č.32).

Tabuľka č.33 Vlastné ukazovatele výsledku a dosahu OZ Tekov-Hont

Cieľ	Ukazovateľ dosahu	Ukazovateľ výsledku	Spôsob sledovania	Frekvencia
Strategický cieľ: Do roku 2023 zlepšiť podmienky pre život a pracovné uplatnenie obyvateľov územia OZ Tekov-Hont	Štruktúra populácie Zamestnanosť v mieste bydliska Nezamestnanosť		Štatistický úrad SR	Pri nezávislom hodnotení v roku 2019 a po skončení stratégie
Špecifický cieľ: Zvýšiť počet miestnych podnikateľov v území OZ Tekov-Hont, predaj regionálnych produktov a služieb, vytvoriť a udržať pracovné miesta		Počet podnikateľov podľa sektorov Počet regionálnych produktov a služieb zapojených v regionálnej značke	Štatistický úrad SR Vlastné sledovanie	Ročne
Špecifický cieľ: Zvýšiť počet návštevníkov územia OZ Tekov-Hont		Počet návštevníkov územia	Vlastné sledovanie	Ročne
Špecifický cieľ: Zlepšiť vzhľad obcí		Počet lokalít, ktoré zlepšili	Vlastné sledovanie	Ročne

OZ Tekov-Hont a občiansku vybavenosť		svoj vzhlľad		
Špecifický cieľ: Rozvinúť sociálne podnikanie a služby a zlepšiť podmienky pre vzdelávanie v území OZ Tekov-Hont		Počet občanov, ktorí majú prístup k sociálnym službám a vzdelávaniu	Vlastné sledovanie	Ročne

6. Finančný rámec

6.1. Financovanie stratégie CLLD

Výpočet dotácie pre stratégiu CLLD OZ Tekov-Hont v zmysle maximálnych limitov uvedených v systéme riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014-2020 je:

3 723 722,9 €

Výpočet tejto sumy dotácie sa nachádza v tabuľke č.33.

Tabuľka č.5 Výpočet sumy dotácie pre stratégiu CLLD OZ Tekov-Hont		
Fixná zložka	2 800 000 €	
Variabilná zložka	Výpočet	Suma v €
(počet obyvateľov MAS mínus 20 000) x 45€	(28 540 – 20 000) x 45	384 300
(rozloha územia MAS mínus 310) x 900 €	(666,581 – 310) x 900	320 922,90
(počet obcí MAS mínus 20) x 9 500€	(43 – 20) x 9 500	218 500
Celková variabilná zložka		923 722,90
Celková dotácia CLLD		3 723 722,9

Pri výpočte sa nebrala do úvahy nezamestnanosť, nakoľko údaj ÚPSVaR udáva mieru nezamestnanosti okresu Levice 11,72%. Z tejto sumy na chod MAS bude vyčlenená suma **516 250 €** (13,86% z celkovej dotácie a 16,09% z dotácie žiadanej na opatrenia v stratégii), z toho:

- Na chod MAS - **413 000 €**
- Na animácie - **103 250 €**

Tabuľka č.6 Celkové zdroje OZ Tekov-Hont z PRV a IROP (povinná tabuľka č.8 z metodického pokynu)	
	SPOLU EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	3 723 722,90
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	3207 472,90
Chod MAS a animácie	516 250

Tabuľka č.7 Celkové zdroje pre OZ Tekov-Hont z PRV a IROP podľa jednotlivých fondov (povinná tabuľka č.9 z metodického pokynu)			
	Fond	Typ regiónu	Spolu v EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	EPFRV	menej rozvinutý	1 835 306,07
	EPFRV	viac rozvinutý	-
	EFRR	menej rozvinutý	1 888 416,83
	EFRR	viac rozvinutý	-
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	EPFRV	menej rozvinutý	1 732 056,07
	EPFRV	viac rozvinutý	
	EFRR	menej rozvinutý	1 475 416,83
	EFRR	viac rozvinutý	-
Chod MAS	EFRR	menej rozvinutý	413 000
		viac rozvinutý	-
Animácie	EPFRV	menej rozvinutý	103 250
		viac rozvinutý	-

Tabuľka č.8 Rozdelenie zdrojov podľa jednotlivých typov nákladov podľa jednotlivých programov (povinná tabuľka č.10 z metodického pokynu)

	región	PRV				IROP				SPOLU			
		EPFRV	ŠR	VZ	spolu	EFRR	ŠR	VZ	spolu	fondy	ŠR	VZ	spolu
Operácie v rámci stratégie CLLD	menej rozvinutý	1 299 042,05	433 014,02	968 677,77	2 700 733,84	1 475 416,83	0	139 546,33	1 614 963,16	2 774 458,88	433 014,02	1 108 224,10	4 315 697,00
	viac rozvinutý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
chod MAS	menej rozvinutý	-	-	-	-	413 000	0	21 736,84	434 736,84	413 000	0	21 736,84	434 736,84
	viac rozvinutý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
animácie	menej rozvinutý	77 437,50	25 812,50	0	103 250	-	-	-	-	77 437,5	25 812,5	0	103 250
	viac rozvinutý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	menej rozvinutý	1 376 479,55	458 826,52	968 677,77	2 803 983,84	1 888 416,83	0	161 283,17	2 049 700	3 264 896,38	458 826,52	1 129 960,94	4 853 683,84
	viac rozvinutý	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	spolu	1 376 479,55	458 826,52	968 677,77	2 803 983,84	1 888 416,83	0	161 283,17	2 049 700	3 264 896,38	458 826,52	1 129 960,94	4 853 683,84

6.2. Finančný plán pre opatrenia

Tabuľka č.9 sumárna tabuľka finančného plánu (povinná tabuľka č.11 z metodického pokynu)							
Opatrenie stratégie CLLD OZ Tekov Hont	Fond	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
Priorita 1 4.2. Podpora na investície do spracovania/uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych výrobkov	EPFRV	menej rozvinutý región	600000	225 000	75000	300000	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 1 6.3. Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov	EPFRV	menej rozvinutý región	75 000	56 250	18 750	0	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 1 6.4. Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností -Činnosť 3: spracovanie a uvádzanie na trh produktov	EPFRV	menej rozvinutý región	482 444,44	162 825	54 275	265 344,44	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 1 5.1.1 - Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií - zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev	EFRR	menej rozvinutý región	953 722,22	858 350	0	95 372,22	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 2 1.2 Podpora na demonštračné činnosti a informačné akcie	EPFRV	menej rozvinutý región	170 000	127 500	42 500	0	0
		viac rozvi-	-	-	-	-	-

		nutý región					
Priorita 2 6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností - Činnosť 1: vidiecky cestovný ruch a agroturistika	EPFRV	menej rozvinutý región	511 111,11	172 500	57 500	281 111,11	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 2 7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie	EPFRV	menej rozvinutý región	100 000	75 000	25 000	0	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 3 7.2.. Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie	EPFRV	menej rozvinutý región	264 193,56	198 145,17	66 048,39	0	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 3 7.4. Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry	EPFRV	menej rozvinutý región	275 762,51	206 821,88	68 940,63	0	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 3 5.1.2 Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: doprava	EFRR	menej rozvinutý región	157 895,74	150 000	0	7 895,74	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 4	EPFRV	menej rozvi-	222222,22	75 000	25 000	122 222,22	0

6.4. Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností - Činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: deti, seniori, občania so zníženou schopnosťou pohybu		nutý región					
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 4 5.1.1 - Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií - zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev	EFRR	menej rozvinutý región	222 222,22	200 000	0	22 222,22	
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 4 5.1.2 - Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: sociálne služby a komunitné služby	EFRR	menej rozvinutý región	105 263,16	100 000	0	5 263,16	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-
Priorita 4 5.1.2 - Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: infraštruktúra vzdelávania	EFRR	menej rozvinutý región	175 859,82	167 066,83	0	8 792,99	0
		viac rozvinutý región	-	-	-	-	-

Tabuľka č.10 Celkový pomer medzi fondami na stratégiu (povinná tabuľka č.12 z metodického pokynu)	
	PRV (EPFRV) : IROP (EFRR)
Stratégia CLLD mimo BSK (menej rozvinutý región):	54,00:46,00
Stratégia CLLD v rámci BSK (viac rozvinutý región):	-

Tabuľka č.11: Zameranie stratégie podľa sektorov (povinná tabuľka č.13 z metodického pokynu)			
Názov opatrenia stratégie CLLD	Rozpočet na opatrenie (dotácia EU + ŠR)	Oprávnený prijímateľ – verejný sektor (označiť „X“)	Oprávnený prijímateľ – neverejný sektor (označiť „X“)
	Dotácia (EU a ŠR)		
Priorita 1 4.2. Podpora na investície do spracovania/uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych výrobkov	300 000		x
Priorita 1 6.3. Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov	75 000		x
Priorita 1 6.4. Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností -Činnosť 3: spracovanie a uvádzanie na trh produktov	217 100		x
Priorita 1 5.1.1 - Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií - zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev	858 350		x
Priorita 2 1.2 Podpora na demonštračné činnosti a informačné akcie	170 000		x
Priorita 2 6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností - Činnosť 1: vidiecky cestovný ruch a agroturistika	230 000		x
Priorita 2 7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie	100 000	x	
Priorita 3 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých	264 193,56	x	

druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie			
Priorita 3 7.4. Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry	275 762,51	x	
Priorita 3 5.1.2 Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: doprava	150 000	x	
Priorita 4 6.4. Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností - Činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: deti, seniori, občania so zníženou schopnosťou pohybu	100 000		x
Priorita 4 5.1.1 - Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií - zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev	200 000		x
Priorita 4 5.1.2 - Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: sociálne služby a komunitné služby	100 000	x	
Priorita 4 5.1.2 - Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach: infraštruktúra vzdelávania	167 066,83	x	
Celkový rozpočet podľa sektorov		1 057 022,9	2 150 450
Percentuálny pomer zamerania stratégie		32,95 %	67,05%

7. Zhodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť

Prínosy stratégie CLLD k jednotlivým oblastiam uvedených v programoch PRV a IROP. Ide o nasledovné:

7.1. Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia

Stratégia CLLD OZ Tekov-Hont prostredníctvom svojich dvoch priorít: Miestne podnikanie a Vidiecky cestovný ruch prispieva k ekonomického rozvoju svojho územia. V rámci uvedených priorít sa implementuje najviac opatrení: Miestne podnikanie - 3 opatrenia PRV a 1 opatrenie IROP, a Vidiecky cestovný ruch – 3 opatrenia PRV, a pre sociálne podnikanie v rámci priority 4 – 1 opatrenie, celkovo 8 opatrení (čo je viac ako polovica všetkých opatrení stratégie). Plán je prostredníctvom vyššie uvedených opatrení podporiť 80 subjektov v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, potravinárstva, cestovného ruchu a iného malého a stredného podnikania. Spolu sa plánuje pre realizáciu podnikateľských projektov v rámci stratégie rozpočet 3 236 721,4 €, čo predstavuje 75% rozpočtu celej stratégie CLLD pre obyvateľov územia v počte 28 540. Z toho dotácia do súkromného sektora z oboch programov je v hodnote 2 150 450 €, čo predstavuje 67% rozpočtu dotácie pre stratégiu. Uvedené investície sa majú prejaviť hlavne v oblasti zvyšovania príjmov, primárnej a sekundárnej zamestnanosti, ale aj v raste celkovej kultúry podnikania, propagácie územia prostredníctvom regionálnych produktov a služieb ale hlavne v celkovom zlepšení podmienok pre život a prácu v území OZ Tekov-Hont. **Plánovaný počet novovytvorených pracovných miest je 22.**

7.2. Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV

Prínosy stratégie CLLD OZ Tekov-Hont k napĺňaniu cieľov PRV sú podrobne rozpísané v kapitole 4. Strategický rámec a konkrétne primárne a sekundárne vplyvy stratégie sú rozobrané detailne v tabuľke č. 9 v podkapitole stratégie 4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení. Konkrétne prínosy stratégie v oblasti podpory **konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárstva** je možno zhrnúť nasledovne:

- stratégia podporuje v oblasti miestneho podnikania a vidieckeho cestovného ruchu subjekty v oblasti poľnohospodárstva, vrátane malých farmárov, ale aj produkcie potravín (zavádzanie regionálnych produktov), lesníctva a tým odporuje konkurencie schopnosť týchto subjektov,
- hlavne prostredníctvom opatrenia 6.4, (ale aj 7.5) podporuje diverzifikáciu príjmov a práce v území a tiež tvorbu pridanej hodnoty tým, že priamo podnecuje finalizáciu výroby

a jej rozšírenie do nových sektorov, napr. vidieckeho cestovného ruchu alebo sociálnych služieb (priorita 4 Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie),

- prostredníctvom opatrení 7.2 a 7.4 pomáha riešiť vzhľad obcí a tak podporuje jednak rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, ale aj podmienky pre bývanie obyvateľov a tým ich ochotu zostať v území a nájsť si tu spôsob uplatnenia.

Stratégia podporuje prioritne **inovácie ako najdôležitejší prierezový cieľ**, a to jednak podporou inovatívnych projektov (výberové kritériá pre projekty), jednak inoaktivnosťou riadenia územia prostredníctvom integrovanej stratégie a multisektorvého partnerstva a zapájania obyvateľstva do rozvoja územia v rámci stratégie a aj mimo nej.

Stratégia podporuje aj **rozvoj životného prostredia**, hlavne prostredníctvom zlepšenia vzhľadu, vyčistenia intravilánu a extravilánu obcí a investíciami do ekologického poľnohospodárstva.

7.3. Prínosy k napĺňaniu cieľov IROP

Prínosy stratégie CLLD OZ Tekov-Hont v napĺňaní cieľov IROP sú podrobne rozpísané v kapitole 4. Strategický rámec a konkrétne prínosy stratégie k cieľom 5.1.1. a 5.1.2. IROP sú rozobrané detailne v tabuľke č. 10 v podkapitole stratégie 4.2. Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení. Pritom podporované aktivity v rámci oboch vyššie uvedených cieľov sú v stratégii zaradené tak, aby na jednej strane podporili rozvoj miestneho podnikania a tým prispeli k zvýšeniu *zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií* (aktivity cieľa 5.1.1.) a na druhej strane zvýšili dostupnosť sociálnych služieb a vzdelávania pre sociálne slabšie alebo znevýhodnené skupiny obyvateľstva a tak prispeli k zlepšeniu zázemia v oblasti verejných služieb pri napĺňaní cieľa 5.1.2. - (priorita 4 sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie).

7.4. Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva

V území Tekov-Hont žije podľa SODD 2011 iba 0,39% rómskej národnostnej menšiny. Podľa Atlasu Rómskych komunít je možné predpokladať, že podiel Rómov na populácii územia OZ je minimálne 10x väčší ako udáva oficiálna štatistika, aspoň v obciach kde sa uskutočnil prieskum. Podľa prieskumu je vysoký počet Rómov hlavne v obciach: Bajka, Mýtne Ludany, Pukanec, Dolná Seč, Dolný Pial, Hronské Kosihy. Stratégia pri výbere projektov bude situáciu v týchto obciach zohľadňovať.

Prostredníctvom aktivít cieľa 5.1.1. IROP – podpora zakladania malých podnikov v rámci priority 4 – Sociálne služby má územie ambíciu podporiť zamestnávanie znevýhodnených skupín obyvateľstva, znižovať riziko sociálneho vyčlenenia tvorbou napr. chránených dielní, zamestnávaním občanov s nízkym stupňom vzdelania a pod., najmä pri spracovávaní regionálnych produktov, zavádzaní nových miestnych a komunitných služieb. Okrem toho stratégia predpokladá podporiť prostredníctvom aktivít cieľa 5.1.2. IROP komunitné centrá, ktoré budú slúžiť hlavne pre marginalizované skupiny občanov – starší a zdravotne postihnutí občania, Rómovia, dlhodobo nezamestnaní a pod.

7.5. Prínosy k životnému prostrediu

Princíp ochrany životného prostredia zohľadňuje stratégia v dvoch opatreniach. V rámci priority 3 – Vzhľad obcí a malá infraštruktúra sú v opatrení 7.2 definované výberové a hodnotiace kritériá tak, aby projekty viedli k zachovaniu charakteristického vzhľadu krajiny, zavádzali prvky zelenej infraštruktúry a viedli k ekologickej stabilite územia. Zároveň budú mať projekty synergický efekt, ako mienkotvorný prvok a budú viesť k zmene prístupu chápania a zavádzaniu inovácií nielen v oblasti verejnej zelene, ale aj výsadby zelene v súkromných obydlíach, ochraňovaniu okolia obcí vrátane odstraňovania čiernych skládok. Je predpoklad, že zelené priestranstvá v obciach a ich rozšírenie pomôže podporiť malý vodný cyklus a zabrániť tak prehrievaniu prostredia (príspevok k boju s klimatickými zmenami).

V rámci priority 1 – Miestne podnikanie, opatrenie 6.3 - podpora malých poľnohospodárskych podnikov je pre územie absolútne inovatívna a ekologická, nakoľko je určená výhradne pre podniky zaregistrované v systéme ekologického poľnohospodárstva.

Je predpoklad, že vďaka podpore ekologického poľnohospodárstva by sa OZ Tekov – Hont mohlo stať mienkotvorným prvkom v území, vedúcim k výraznej zmene pohľadu na ekológiu a ochranu životného prostredia v podnikaní.

V rámci priority 4 sa realizácia opatrenia Vzdelávanie zameria na podporu šírenia vedomostí v oblasti životného prostredia.

7.6. Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD

7.6.1. Popis iných stratégií, ktoré sa na danom území realizujú, resp. plánujú realizovať

Stratégia CLLD OZ Tekov-Hont prispieva priamo hneď k niekoľkým strategickým cieľom Plánu hospodársko a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja (PHSR NSK) a ďalších strategických dokumentov NSK, ako je napr. Stratégia rozvoja cestovného ruchu NSK, to:

- Prioritou 1 a 2 stratégie ku Strategickému cieľu PHSR NSK 1: Dlhodobý stabilný ekonomický vývoj založený na diverzifikovanej štruktúre s prevahou odvetví produkujúcich vysokú pridanú hodnotu a odvetví využívajúcich endogénne zdroje kraja. Ekonomickou výkonnosťou bude kraj patriť do prvej polovice rámci Slovenskej republiky. V rámci priority 2 ide aj o jej prepojenie na stratégiu rozvoja cestovného ruchu NSK.
- Prioritou 4 ku Strategickému cieľu PHSR NSK 2: Dlhodobý vyvážený rast vzdelanostnej úrovne sprevádzaný zvyšovaním celkovej zamestnanosti s osobitným zreteľom na ohrozené skupiny obyvateľov. Zvyšovanie kvality a dostupnosti poskytovaných sociálnych a zdravotných služieb.
- Prioritou 1 ku Strategickému cieľu PHSR NSK 3: Konkurencieschopný agropotravinársky sektor budovaný na synergii rôznych typov a foriem poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov, vytvárajúci inovatívne prostredie na vidieku, prispievajúci k tvorbe pracovných príležitostí a k zodpovedajúcej kvalite života vidieckeho obyvateľstva.

Okrem PHSR NSK, stratégia CLLD OT Tekov-Hont nadväzuje na PHSR jednotlivých obcí, ktoré tiež slúžili ako podklady pri spracovaní stratégie.

Príkladom dobrej praxe synergie stratégie CLLD Tekov-Hont s PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja, je aj to, že OZ Tekov-Hont zbieralo počas viacerých rokov skúsenosti s uplatnením prístupu Leader práve prostredníctvom programu Leader NSK, ktorý je jedným z najdôležitejších pilierov PHSR NSK. Súčasná stratégia CLLD vychádza v mnohom práve z tejto skúsenosti a pokračuje v prepojení na PHSR NSK svojím súčasným zameraním.

7.6.2. Synergie a komplementarity

Stratégia CLLD OZ Tekov-Hont nadväzuje na Operačný program Ľudské zdroje, v oblasti jeho priorít č. 1 Vzdelávanie a č. 4 Sociálne začlenenie, keď v rámci svojej priority 4 Sociálne podnikanie, služby a vzdelávanie podporuje začlenenie znevýhodnených občanov do aktivít prostredníctvom komunitných centier a podporuje vzdelávanie v území OZ (učebne a predškolské zariadenia).